

Matiyu

ঠকাল কন্কন্সে ওবোনো চ ন্মারাসে

ক্যু লি যেসু সো মো

Yesu Kirisito Gesu Gebono Do চ Lii Mo

¹ Yesu Kirisito gi lii daa aye Isirale awura Oloobu Deefidi ৱপা dɔ, ne Deefidi mɔ gi lii aye Isirale awura aye-naana gyangbarase Aberaham ৱপা dɔ. ঠwole baare dɔ gεrε ne a ৱmarasε Yesu mɔ-naanaana gekoroge gigyan so gigyan so yela. A ৱmarasε mɔmɔ-anyen lii aye Isirale awura ঠnaana gyangbarase abere kpa fo Yesulee abere dɔ de fe' nyε bii gesu gebono dɔ Yesu Kirisito gi lii mɔ.

² Oloobu Aberaham mɔ-bi ne n gyε Ayisiki, Ayisiki mɔ-bi ne n gyε Gyeekɔpo.

Gyeekɔpo mɔ-biana ne n gyε Gyuda mɔ-re mɔ-daana de mɔ-tedεana.

³ Gyuda mɔ-biana ne n gyε Perese de Saara.
(Mɔmɔ-nyi ne n gyε Tamare.)

Perese mɔ-bi ne n gyε Hesuron,
Hesuron mɔ-bi ne n gyε Ram.

⁴ Ram mɔ-bi ne n gyε Aminadabe,
Aminadabe mɔ-bi ne n gyε Naason.

Naason mɔ-bi ne n gyε Salimon,

⁵ Salimon mɔ-bi ne n gyε Bowasε. (Bowasε mɔ-nyi ne n gyε Rahabe.)

Bowasε mɔ-bi ne n gyε Obεde. (Mɔ-nyi ne n gyε Ruuti.)

Obεde mɔ-bi ne n gyε Gyεsi,

⁶ Gyεsi mɔ-bi ne n gyε Wura Deefidi.

Wura Deefidi mɔ-bi ne n gyε Solomon. (Nkana Solomon mɔ-nyi mɔ-kuli ne n gyε Yuraya.)

⁷ Solomon mɔ-bi ne n gyε Rehobowan,

Rehobowan mɔ-bi ne n gyε Abigya.

Abigya mɔ-bi ne n gyε Asa,

⁸ Asa mɔ-bi ne n gyε Gyehosafate.

Gyehosafate mɔ-bi ne n gyε Gyoram,

Gyoram mɔ-bi ne n gyε Usiya.

⁹ Usiya mɔ-bi ne n gyε Gytam,

Gytam mɔ-bi ne n gyε Ahase.

Ahase mɔ-bi ne n gyε Hεsekaya,

¹⁰ Hεsekaya mɔ-bi ne n gyε Menase.

Menase mɔ-bi ne n gyε Amon,

Amon mɔ-bi ne n gyε Gyosaya.

¹¹ Gyosaya mɔ-bi ne n gyε Gyεkoniya mɔ-re mɔ-daa de mɔ-tedεana.

Gyεkoniya baare aberε dɔ ne Babilon awura mε nyise aye Isirale awura adedaabo kpaa kyena Babilon.

¹² Mε bo Babilon mɔ, Gyεkoniya gi korogε Sεεleteε.

Sεεleteε mɔ-bi ne n gyε Serubabelε.

¹³ Serubabelε mɔ-bi ne n gyε Abiwudi,
Abiwudi mɔ-bi ne n gyε Eliyakim.

Eliyakim mɔ-bi ne n gyε Asoro.

¹⁴ Asoro mɔ-bi ne n gyε Sadokε.

Sadokε mɔ-bi ne n gyε Akim,
Akim mɔ-bi ne n gyε Eliwudi.

¹⁵ Eliwudi mɔ-bi ne n gyε Eliyeesa,

Eliyeesa mɔ-bi ne n gyε Matan.

Matan mɔ-bi ne n gyε Gyεekɔpo,

16 Gyeekɔpo mɔ̄-bi ne n gyε Gyosefo, Mariya mɔ̄-kuli.

Mariya baare ne n korogε Yesu ɔbono ɔ gyε Kirisito mɔ̄. Mɔ̄ ne Wurubuaare gi wolaa tɔge yεε ɔ laa sun de ɔ' baa gyi gewura mɔ̄ Wurubuaare ade so mɔ̄.

17 Imɔ̄so aye-naana gyangbarasε Aberaham gi korogε, ne mɔ̄-bi gi baa korogε. Ne mɔ̄naana ɔbono gi korogε. Mε korogε-korogε genen gyan'gyan abara so gikpadɔ gudu ginan pei ne i baa korogε Wura Deefidi. Genen kee ne Deefidi gi korogε, ne mɔ̄-bi gi baa korogε, ne mɔ̄naana ɔbono gi baa korogε. Mε korogε-korogε genen gyan'gyan abara so gikpadɔ gudu ginan pei ne Babilon awura mε nyise aye Gyuda awura adedaabo kpaa kyena Babilon ɔsowole so mɔ̄. Genen kee ne lii ibono mε kpe Babilon genen mɔ̄, ɔnaana ɔbono ɔ te genen owi ɔbono dɔ mɔ̄ gi korogε, ne mɔ̄-bi gi baa korogε. Ne mɔ̄naana ɔbono gi korogε. Mε korogε-korogε genen gyan'gyan abara so gikpadɔ gudu ginan pei ne i kyu korogε ɔbono Wurubuaare gi wolaa tɔge yεε ɔ laa sun de ɔ' baa gyi gewura mɔ̄ Wurubuaare ade so mɔ̄.

Gyosefo Gi Kuu Oderi Wu Yesu Gεkorogε Ilaa

18 Fe' nu genɔɔbono i ba ne mε kyu korogε Yesu Kirisito mɔ̄. Imɔ̄ ne nan baa tɔge faa. Owि ɔbono Gyosefo kya yε Yesu mɔ̄-nyi Mariya ne mεŋ ti dε de abara mɔ̄, mε san wu daa yεε Mariya laa korogε gebii naa de Wurubuaare Oduduu mɔ̄ so.

19 Gyosefo, Mariya mɔ̄-kuli mɔ̄, gyε isa ɔbono ɔ kya gyi gesintin sa Wurubuaare, ne ɔŋ kya laare

20 የ kya sa genen gewoŋsa gedε mō, የ naa de ginsi gide, ne Wurubuaare cōccō cōccō əko gi ba mō ase oderi dō, ne የ tōge sa mō yee, "Gyosefo, Wura Deefidi mō-naana, gen sa fo' sele yee foŋ baa dena fo-ka Mariya. ችል ዓቦኖ የ de faa, Wurubuaare Oduduū mō ne n yegε ne የ de mō.

²¹ Onyen ne o laa koroge, ne fo laa yela mɔ-ginyen yee Yesu, i kya nyiile yee o laa mɔlege mɔ-adə lii mɔmɔ-ilaan nyenye giwora dɔ.”

²² Mariya ilaa ide pεwu i ba daa de i' nyε kyena de Wurubuaare agyεbi abono ɔ wolaa tɔgε yela dedaa mɔ. ɔ wolaa tɔgε imɔ yela naa de mɔ-ikalan ɔtɔgεbo mɔ so yεε,

(Imanuel gese ne n gyé yéé “Wurubuaare bo aye ase.”)

²⁴ Gyosefo gi kyingi mō, o kyule ilaa ibono Wurubuaare dōccōcētēgi tōge mō mō, ne o kyu Mariya dena.

25 ሙ-ሩ መ በርሃ, መ መን ደ ጽሑፍ ደ ጽሑፍ
ካአቦረ የ አጭዣ ጽሑፍ መ. ፈይ ጽሑፍ የ ንብረት
መ-ȝኅን የ የስተዋዣ.

2

Abelense Ako Me Ba De Me' Baa Faala Yesu

¹ Me korogé Yesu daa Bëtelëhem, Gyudiya gesinkpan so owi ɔbono Herode gye Gyudiya wura mɔ. Me korogé mɔ mɔ, abelense abono

me nyi agyεkpebi ilaa mɔ̄ aka me lii de owi ɔbaaliiten so ba Gyεrusalem ɔsowole so.

² Me baa taase yεε, "A' kere gebii gebono me korogε ne ge laa baa gyi gewura sa Gyuda awura mɔ̄. A wu gεmɔ̄-gigye kpebi gi baa lii de owi ɔbaaliiten so. Imɔ̄ ne a ba de a' baa nmii gεmɔ̄ de a' kyu buubuu ɔbono o gyε gεmɔ̄-les mɔ̄ kyu sa gεmɔ̄ faa."

³ Wura Herode gi nu ilaa ibono so me naa mɔ̄, i kyogede mɔ̄-gisen dɔ̄. Genen kee ne i kyogede Gyεrusalem awura mɔ̄ pεwu asen dɔ̄ ne.

⁴ Wura Herode gi terε Wurubuaare asunbi aleεbo abelense de mɔ̄mɔ̄ Gyuda awura nbara aŋmarasεbo mɔ̄ pεwu baa gyan. Ne o taase ɔmɔ̄ yεε, "Nyamese ɔbono me ŋmarase mɔ̄-ilaa yela yεε Wurubuaare laa sun de o' baa gyi gewura aye pεwu so mɔ̄, fone ne me laa korogε mɔ̄?"

⁵ Ne me lee genɔ̄ yεε, "Me laa korogε mɔ̄ daa Betelεhem, Gyudiya gesinkpan so. I kya nyiile yεε Wurubuaare gi wolaa yεge mɔ̄-ikalan ɔtɔgebo ɔko gi ŋmarase Betelεhem ɔsowole mɔ̄ so ilaa yela.

⁶ O ŋmarase yεε,
 'Fo, Betelεhem, Gyudiya gesinkpan so ɔsowole,
 Gyudiya isowole dɔ̄ mɔ̄, me kya kyu fo yεε
 foŋ gyε ɔsowole gbaa ɔko.'

Inj gyε genen.

Fo mɔ̄ dɔ̄ ne me laa korogε wura belε.

Mɔ̄ ne nan kere Wurubuaare ade Isirale awura mɔ̄ so.'

⁷ Herode ade mɔ̄ me tɔge mɔ̄ genen mɔ̄, o terε asafo mɔ̄ lii nkan, ne o taase ɔmɔ̄ de o' bii aberε abono me wu gigye kpebi mɔ̄ gi lii mɔ̄.

8 Με tɔgɛ mɔ mɔ, o nyiile ɔmɔ yɛɛ mɛ' kpe Beteləhem, ne ɔ tɔgɛ dengɛ ɔmɔ-ansi yɛɛ, "Fɛ' kpaa laare gebii mɔ dandan. Fɛ wu ɔmɔ mɔ, fɛ' yɛgɛ me-aso a' nu de me kee n' kpaa ŋmii ɔmɔ de n' kyu buubuu ɔbono ɔ gyɛ ɔmɔ-lɛɛ mɔ sa ɔmɔ."

9 Asafo mɔ mɛ nu Wura Herode ilaa tɔgɛsɛ mɔ, ne mɛ kyon. Με kya kpe mɔ, mɛ kii wu gigyekpebi gibono mɛ wolaa wu owi ɔbaaliitɛn so mɔ gi gyangbara gi sa ɔmɔ. Aberɛ abono gi fo nfonɔ gebii mɔ ge bo mɔ, gi yele.

10 Με wu gigyekpebi mɔ gi yele genen mɔ, i wɔra ɔmɔ ɔkon gikyɔ kyɔde.

11 Με loo geten mɔ dɔ, ne mɛ wu gebii mɔ ɔmɔ-re ɔmɔ-nyi Mariya. Με wu ɔmɔ mɔ, mɛ ŋmii ɔmɔ ne mɛ kyu buubuu sa ɔmɔ. Με bugi mɔmɔ-atɔ ne mɛ lɛɛ ilaa boɔgyalonse sa ɔmɔ. Ilaa mɔ ne n gyɛ sika kɔkɔ de onufui de gitikee.

12 Imɔ ide ɔmara mɔ, Wurubuaare gi ka sa asafo mɔ oderi dɔ yɛɛ mɛŋ' baa kii naa de Herode ase. Imɔso mɛ kyu de ɔkpa banban ɔko kpe gewi.

Mɛ Kyu Kyokyoo Mɔ Sele Kpe Igyipiti

13 Asafo mɔ mɛ kyon mɔ, imɔ genyɛ mɔ Wurubuaare dɔ ɔcɔcɔ ɔko gi ba Gyosefo ase oderi dɔ baa tɔgɛ mɔ yɛɛ, "Koso puru gebii mɔ ɔmɔ-re ɔmɔ-nyi de fɛ' sele kpe Igyipiti gesinkpan so. Fɛ' kyena nno kaaborɛ aberɛ abono nan tɔgɛ fo yɛɛ fɛ' kii ba. Wura Herode kya laare gebii mɔ imɔtɛn."

14 Imɔso Gyosefo gi koso ne o puru gebii mɔ ɔmɔ-re ɔmɔ-nyi genyɛ gebono sele kpe Igyipiti.

15 Me kyena nno kaabore Wura Herode gi wu'. Me kyu gəbii mɔ kpe Igyipiti gənen mɔ, ilaa ibono Wurubuaare gi wolaa təgə yela naa de mɔ-ikalan ḥtəgəbo mɔ so mɔ i yəgə i ba gesintin. I kya nyiile yee Wurubuaare gi wolaa təgə yela yee,
"Né terə me-bi lii Igyipiti gesinkpan so."

Me Mɔɔ Nbii

16 Wura Herode gi wu yee asafo mɔ me penə mɔ meŋ baa naa de mɔ ase mɔ, i wɔra mɔ ginyadon gikyɔ kyɔde. Imɔso o sun asa, ne me kpe Beteləhem ɔsowole mɔ-re mɔ-nswoləbi pəwu ibono i kyaabɔɔ mɔ mɔ, ne me mɔɔ nbii nyense nbono pəwu gi fo nsi nnyc kyu kpelegə mɔ. I kya nyiile yee Herode gi nu lii asafo mɔ ase yee gigyekpebi mɔ gi lii mɔ, imɔ-nsi nnyc ne.

17 Kyu naa de nbii nde lewu so ne ilaa ibono Wurubuaare ikalan ḥtəgəbo Gyəremaya mɔ gi təgə yela mɔ i ba gesintin. I kya nyiile yee Gyəremaya baare gi wolaa wu asa gikpen giko lewu ilaa təgə yela yee,

18 "Me nu osulon Rama ɔsowole so.
Ako me kya su ne me kya saawo ken-ken.
Oloobu Reekyεlɛ mɔ-naanaana ne n kya su ma-a
sa mɔmɔ-biana.
Me təgə wɔra mɔmɔ kpon. Me meŋ nu.
I kya nyiile yee mɔmɔ-biana meŋ baa me bo no."

Me Lii Igyipiti Kpe Nasarete

19 Wura Herode lewu gəmara mɔ, Wurubuaare dɔ ɔccɔ oko gi baa ləe mɔ-nyoro nyiile Gyosəfo oderi dɔ Igyipiti.

20 Ne ɔ tɔge mɔ yee, "Koso, puru gebii mɔ gemɔ-re gemɔ-nyi de fo' kii kpe Isirale gesinkpan so. Abono nkana mɛ kya laare gebii mɔ-imɔoten mɔ mɛ wu'."

21 Genen so Gyosefo gi koso puru gebii mɔ gemɔ-re gemɔ-nyi kii kpe Isirale gesinkpan so.

22 ɔ fo nno mɔ, o nu yee Herode lewu gemara mɔ, mɔ-bi Arekilose ne n yii mɔ-se giyaa Gyudiya gibaafon so. O nu genen mɔ, i wɔra mɔ gifuu yee mɛ' kii kpe nno kpaa kyena. Ne Wurubuaare gi gyaa mɔ oderi dɔ yee ɔŋ sa o' kpe nno. Imɔso mɛ bagɛ kpe Galeli gibaafon so.

23 Mɛ fo nno mɔ, mɛ kpaa kyena ɔsowole ɔko so mɛ kya terɛ mɔ yee Nasarete. Mɛ kyu gebii mɔ kpaa kyena nno genen mɔ, i yegɛ ilaa ibono Wurubuaare ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ wolaa tɔge kyu lii gemɔ so mɔ i ba gesintin. I kya nyiile yee mɛ wolaa tɔge yela yee,

"Mɛ laa terɛ mɔ yee Nasaretenyen."

3

Gyon Gi Tɔge Tɔge Sa Asa

Yee Me' Lorɔ Mɔmɔ-Gekyena Dɔ Gyoo Wurubuaare

1 Genen owi ɔbono mɔ, Gyon ɔbono ɔ baa gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ gi kpe ɔ te Gyudiya gipen dɔ ɔ kya tɔge ɔ sa abono mɛ kya kpe mɔ asɛ mɔ yee,

2 "Fε' nu fεye-nyoro gesɛ de fε' kyεεgε lii ilaa nyenyen giwɔra dɔ. Ide kon ne Wurubuaare laa yegɛ mɔ-gewuragyi dɔ akyenabi a' ba asa dɔ."

3 Wurubuaare ikalan ጽጋገቦ, Isaya, gi wolaa
wu Gyɔn baare ilaa ስማራሰ yela yee,

“Asa me laa nu ዕቆ gigyebi' gipen ፕ
ሕ laa kpen የ kya ተገድ yee,
‘Fe' እርጥ ፈይይ-ገእኝና ፕ ጽጋዬ Wurubuaare
ደ የ' ነያ naa de ዕቅታ ካንቲን ክልል ፈይይ ase.’”

4 Gyɔn gegbe suuse mo, me kyu daa ጽጋጥተትii
ifuu kyu luo ጽጋመ, ne o kyu ጽጋቡስ መውለ ወርል
liide. Mo-ilaa gyise ne n gyee nkpenfuree nko
oyuduu de ስማሳን.

5 የ bo gipen mo ፕ nno mo, asa sakyo me kya
lii Gyerusalem መውለ so, Gyudiya gesinkpan
የውህ so, de gesinkpan ጽጋቦና ጽጋብርና
Gyɔɔdan መብት የውህ so me kya kpe mo ase.

6 Me kya kpaa ሪድድ ilaa nyenyen ibonoana me
ወርል mo ተገድ, ne የ kya gyere መውለ Wurubuaare
sagyere Gyɔɔdan መብት ፕ.

7 Farasii de Saadusii akpen ፕ awura sakyo kee
me kpe mo ase yee o' gyere መውለ Wurubuaare
sagyere. Gyɔn gi wu መውለ ጽጋና ሚ, የ ተገድ sa
መውለ yee, “Fe de fees awc abono a bo gibor ፕ
መ gikpen! Wurubuaare ginyadon geke mo ጽጋ
kyaboo. የ laa biide asa nyenyen የውህ giso.
Imoso feye kee fe wu yee i kaabore fe' sele lii
Wurubuaare ginyadon mo ፕ?

8 Fe' ወርል ilaa ወርለሰ ibono i laa ሪድድ nyiile yee
fe nu feye-nyoro geset gesintin mo daa.

9 Fe' ስ fe' penet feye-nyoro yee ibono fe kpe
nye fe gyee Aberaham መባዬ ፕ asa faa so mo,
Wurubuaare laa yeege kyege feye. N' ተገድ feye yee
Wurubuaare laa taale yeege abui ade a' bingiri
Aberaham መባዬ ፕ asa.

10 Anyamese mε dε fεε iyii. Oyii kamaase ɔbono oŋ kya sɔrɔ abi mɔ, Wurubuaare gi ti puru mɔ-gækycɔcɔ ɔ laa ŋε mɔ too kyu kpaa wɔra ɔgya dɔ.

11 Me, n dε daa nkyu n kya gyere feye Wurubuaare sagyere de i' lεε nyiile yεε fε nu feyenyorø gεsε, fε laa kyεεgε lii feye-ilaa nyenyen giwɔra dɔ. ɔbono ɔ laa ba me-gemara mɔ bere, ɔ don me ilaa kamaase dɔ. Fεε n' ba gεsε de n' puru mɔ-ayaawolε keda sa mɔ gbaa mɔ, meŋ fo. Genen kaase ɔbono mɔ, Wurubuaare Odudu de ɔgya ne ɔ laa kyu gyere asa Wurubuaare sagyere.

12 "Kaase ɔbono gi ti baala de ɔ' barage ilaa dεnse awɔrabø lii ilaa nyenyen awɔrabø dɔ. ɔ laa kyu ilaa dεnse awɔrabø mɔ kyu kpaa yela mɔ ase de ɔ' biide ilaa nyenyen awɔrabø mɔ giso gækpa-a-gækpa. I laa wɔra fεε genɔɔbono mε kya fon ɔmɔlɔgɔ mɔ. Me kya kyu ɔmɔlɔgɔ abi mɔ yela geten dεnse de mε' kyu afonfontεε mɔ kpaa fεε de mε' yii amɔ ɔgya. Genen ɔgya ɔbono meŋ kya nu giwu'."

Gyɔn Gi Gyere Yesu Wurubuaare Sagyere

13 Nke nbono dɔ mɔ ne Yesu gi lii Galeli gesinkpan so kpaa tu Gyɔn Gyɔɔdan ɔbon mɔ ase yεε o' gyere mɔ Wurubuaare sagyere.

14 Yesu gi tɔge mɔ genen mɔ, Gyɔn meŋ laare de o' kyule. ɔ taase Yesu yεε, "Fo ne n kaabore fo' gyere me Wurubuaare sagyere. Ne fo ne n kii ba me ase yεε n' gyere fo Wurubuaare sagyere?"

15 Ne Yesu gi lεε genɔ yεε, "Yεε de i' ba genen aberε ade dɔ. Imɔ-ɔkpa so ne de a' nyε wɔra ilaa ibono i gyε Wurubuaare gelaare mɔ pεwu." Yesu

gi tɔgɛ gənen mɔ, Gyɔn gi nu gɛsɛ, ne o gyere mɔ Wurubuaare sagyere mɔ.

¹⁶ ḍ kpe gyere Yesu Wurubuaare sagyere mɔ ta mɔ, Yesu gi lii nkyu mɔ dɔ. ḍ baa diire mɔ-ansi kere mɔ, Wurubuaare dɔ i bugi, ne o wu Wurubuaare Oduduu gi kpelegɛ lii nno fɛɛ bonbuɛ baa gyan' mɔ so.

¹⁷ Wurubuaare gi tɔngɛ lii soso yɛɛ, "Me-bi ne. Mɔ-ilaa i bo me-gisen dɔ. ḍ kya gyi me-ginsi."

4

Ilaa Nyenyen Pewu Gəmu Gi Soo Yesu Ido

¹ Imɔ gəmara mɔ Wurubuaare Oduduu mɔ gi kyu Yesu kpe gipen dɔ de ilaa nyenyen pewu gəmu mɔ o' nyɛ soo mɔ idoo kere yɛɛ o laa nyɛ mɔ de o' nu mɔ ase?

² Yesu bo gipen mɔ dɔ mɔ, o ŋɔminde gənɔ toloowi kalaadɛ gənen-n nke ikue-inyɔ. Nke ikue-inyɔ mɔ gəmara mɔ, akon a kya mɔɔ mɔ.

³ Nfonɔ mɔ, ilaa nyenyen gəmu mɔ, mɔ ɔbono o kya soo anyamese idoo mɔ, gi ba mɔ ase baa tɔgɛ mɔ yɛɛ, "Nengyene gesintin fo gyɛ Wurubuaare mɔ-bi mɔ, tɔgɛ abui ade yɛɛ a' bingiri agyudɔ."

⁴ Yesu gi kine, ne o tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, "Me ŋmarase Wurubuaare agyɛbi ɔwɔle mɔ dɔ yɛɛ, 'I meŋ gyɛ agyudɔ wole so ne nyamese laa nyɛ gɛkyena;

i gyɛ daa Wurubuaare gənɔ dɔ gigyɛbi ka-maase so.' "

⁵ Lii nfonɔ mɔ, ilaa nyenyen pewu gəmu mɔ gi kyu Yesu kpe Gyerusalem ɔsowole ɔbono Wurubuaare gi lɔrɔ yela sa mɔ-ɔson mɔ. Me fo

nno mɔ, ilaa nyenyen pewu gemu mɔ gi kyu Yesu gyan' Wurubuaare ɔson obu mɔ nfono i bo legelege mɔ,

⁶ ne o kii soo mɔ ɔdoो kere yee, "Nengyene fo gyɛ Wurubuaare mɔ-bi gesintin mɔ, lɛe fo-nyoro kpaa too gesɛ; Wurubuaare agyebi ɔwɔle mɔ dɔ mɔ, i tɔge yee,

'Wurubuaare laa tɔge sa mɔ Wurubuaare dɔ iscoo mɔ yee me' kere fo so.'

Ne

'me laa koole fo. Gisidi gbaa fo maŋ sidi.' "

⁷ Yesu gi kine, ne o lɛe genɔ yee, "Wurubuaare agyebi mɔ kee a tɔge yee,

'Geŋ sa fo' daase fo-Wura Wurubuaare kere yee o laa wɔra fo-gelaare sa fo.' "

⁸ Yesu gi kii kine genen mɔ, ilaa nyenyen pewu gemu mɔ gi kyu Yesu kpe gibii bele giko gimu so, ne o yegɛ Yesu gi wu gesinkpan so isowole kpei-kpei pewu imɔ-re imɔ-nyisigyi mɔ.

⁹ O nyile Yesu genen mɔ, ne o kii soo Yesu ɔdoō kere yee, "Nengyene fo laa ŋmii de fo' kyu buubuu son me mɔ, nan kyu ilaa ibono ne nyile fo faa pewu sa fo."

¹⁰ Nfono mɔ Yesu gi lɛe genɔ kine yee, "Lii me ase, ilaa nyenyen pewu gemu! Me ŋmarasɛ Wurubuaare agyebi ɔwɔle mɔ dɔ yee,

'Nmii de fo' kyu buubuu sa fo-Wura Wurubuaare.

Mɔ-wole guan ne i kaabore fo nyamese fo' son.' "

¹¹ Yesu gi lɛe genɔ genen mɔ, ilaa nyenyen pewu gemu mɔ gi taa mɔ yegɛ, ne Wurubuaare dɔ me kpe mɔ ase kpaa kere mɔ so.

Yesu Gi Kyon Kpe Galeli

12 Yesu gi nu yεε mε keda Gyɔn tii de obu mɔ, o lii nfono kyon kpe Galeli gesinkpan so.

13 Oŋ baa kyena Nasarete ɔsowole so. O kyon kpaa kyena Kapεεniyon ɔsowole ɔbono o bo Galeli ɔbon bele mɔ gigengen giko so. Genen gigengen gibono gi bo de Sebulun de Nafitali nsinkpan so.

14 O kpaa kyena nno daa de asa abono mε bo nno mɔ mε' nyε Wurubuaare fatela ɔbono Isaya dare mɔ-ɔwole dɔ mɔ. Isaya gi wɔra Wurubuaare ikalan ɔtɔgεbo. Mɔ-ɔwole mɔ dɔ mɔ, o tɔge

15 yεε

"Fe' nu Sebulun de Nafitali nsinkpan so asa ilaa. Genen gesinkpan gebono ge bo de Gyɔɔdan ɔbon gibenbe giko so

kyu kpe de Galeli ɔbon bele mɔ ase.

Asa sakyo abono mε meŋ kya son Wurubuaare mɔ

mε te saare Gyuda awura dɔ Galeli nno.

16 Asa abono mε te ilaa nyεnyεn gibiri dɔ mɔ
mε laa nyε Wurubuaare fatela o' wu ɔmɔ
hayin.

Gesinkpan so nfono mε meŋ nyi Wurubuaare ase
gεkyena ɔkpa mɔ,

ide kon gedε ge laa ke mɔmɔ."

17 Lii owi ɔbono Yesu gi kpe Galeli mɔ, o yii gesε
o kya tɔge o kya sa asa yεε, "Fe' nu fεye-nyoro
gesε de fe' taa fεye-ilaa nyεnyεn giwɔra yεε. Ide
kon ne Wurubuaare laa yεε mɔ-gewuragyi dɔ
akyenabi a' ba asa dɔ ne."

Yesu Gi Yii Gεsε O Kya Lεε Mɔ-Akasebo

18 Gεkε gεde mɔ, Yesu naa Galeli ɔbon belɛ mɔ gigengen so mɔ, o wu iken aleɛbo anyɔ ako, Simon Piita mɔ-re mɔ-tedɛ Andiru, me kya too asewu.

19 Yesu gi wu mɔmɔ mɔ, ɔ tɔgɛ sa ɔmɔ yɛɛ, "Fε' baa buu me de fε' wɔra me-akasebo. Nε wu yɛɛ nkana fε gyε iken aleɛbo. Nperε bere nan yεgε fε' san laare daa asa de me' nyε Wurubuaare ase gεkyena."

20 ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ genen mɔ, ayaa abono so mɔ, me taa mɔmɔ-asewu mɔ yεgε, ne me naa buu mɔ.

21 Me naa kpe ansi dɔ ŋmaraa mɔ, o kii wu ɔnyen ɔko mɔ-re mɔ-tedɛ, Gyeemesi de Gyɔn, Sεbedi mɔ-biana. O wu mɔmɔ mɔ, mɔmɔ-re mɔmɔ-sɛ me bo gikolii dɔ me kya lɔrɔ mɔmɔ-asewu, ne ɔ tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ me' baa wɔra mɔ-akasebo.

22 Ayaa abono so mɔ, me taa mɔmɔ-gikolii mɔ de mɔmɔ-sɛ yεgε, ne me naa buu mɔ.

Yesu Gi Nyiile Asa Wurubuaare ɔkalan Mɔ Ne ɔ Kyε Alɔbo

23 Yesu gi kingi de Galeli gesinkpan so pεwu ɔ kya tɔgɛ Wurubuaare ɔkalan konkonsɛ mɔ ɔ kya sa asa. Wurubuaare gewuragyи dɔ akyenabi mɔ ilaa ne ɔ dε ɔ kya nyiile ɔmɔ genen. ɔ naa mɔmɔ Gyuda awura akyangbon dɔ ɔ kya nyiile asa, ne ɔ naa asa mɔ dɔ ɔ kya kyε mɔmɔ-alɔbi kρεi-kρεi kamaase.

24 Mɔ-ilaa wɔrasɛ i kpaa nu gyan' de Siiriya gesinkpan so, imɔso asa me sola mɔmɔ-alɔbo pεwu ba mɔ ase. Alɔbo mɔ me kya lɔ alɔbi nyenyen de alɔbi kρεi-kρεi. Ako me kya lɔ gilɔ

tɔrɔse ne ako mε gyε ɔtεgesεana, ne ɔ kye mɔmɔ pεwu. ɔ kosore ilaa nyεnyεn odudu kpei-kpei lii ako so kee.

²⁵ Sakpii belε naa o buu mɔ. Ako mε lii Galeli, ne ako mε lii Isowole Gudu gesinkpan so. Ako mε lii Gyεrusalem de isowole sense ibono i bo Gyudiyε gesinkpan mɔ so. Ako kee mε lii gesinkpan gebono gε bo Gyεɔdan ɔbon gibenbe giko mɔ so.

5

Yesu Gi Nyiile Asa Ilaa Gibii Giko So

¹ Yesu gi wu sakpii belε mɔ mɔ, ɔ dii kpe gibii giko so, ne ɔ kpelege kyena. Mɔ-akasεbo mɔ mε baa kyena kyaabɔɔ mɔ,

² ne o yii gesε ɔ kya nyiile ɔmɔ ilaa yεε,

³ “Amudεnsεbo ne n gyε abono ilaa i tiri mɔmɔ ne mε kere daa Wurubuaare mɔ.

Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi a gyε mɔmɔ-lesε.

⁴ Amudεnsεbo ne n gyε asa abono mɔmɔ-asen dɔ i kya dεε mɔmɔ mɔ.

Wurubuaare laa yεε mɔmɔ-asen a' tɔrɔ mɔmɔ.

⁵ Amudεnsεbo ne n gyε asa abono mε kya bara mɔmɔ-nyoro gesε mɔ.

Mɔmɔ ne nan baa nyε gesinkpan mɔ so gεkyena gebono Wurubuaare gi ka yela sa mɔ-adε mɔ.

⁶ Amudεnsεbo ne n gyε asa abono mε kya laare mε' gyi gesintin sa Wurubuaare

ne i kya tiri mɔmɔ fεε akon abεε bolefɔ ne n dε ɔmɔ mɔ.

Wurubuaare laa kpaa mɔmɔ de mɛ' taale gyi gesintin sa mɔ.

⁷ Amudensebo ne n gyɛ asa abono mɛ kya su asa gitolon mɔ.

Wurubuaare laa su mɔmɔ gitolon kee.

⁸ Amudensebo ne n gyɛ asa abono mɔmɔ-asen dɔ i fuuli mɔ.

Mɛ laa nyɛ wu Wurubuaare de mɔmɔ-ansi.

⁹ Amudensebo ne n gyɛ asa abono mɛ kya bara gisen yuuli asa dɔ mɔ.

Wurubuaare laa tere mɔmɔ yɛɛ mɔ-biana gesintin.

¹⁰ Amudensebo ne n gyɛ asa abono mɛ kya gyi gesintin sa Wurubuaare,

ne ako mɛ kya ka mɔmɔ-ansi kyu lii imɔ so mɔ.

Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi a gyɛ mɔmɔ-lɛɛ.

¹¹ Amudensebo ne n gyɛ fɛye abono fɛ gyɛ me-akasɛbo

ne me so ne asa mɛ kya saale feye,

ne mɛ kya ka feye-ansi,

ne mɛ kya kɛɛ abon kpeɪ-kpeɪ ma-a gyan feye so.

¹² Fɛ' yɛgɛ i' wɔra feye ɔkon de fɛ' kya.

I lii fɛɛ Wurubuaare ntɛela belɛ gi dɛ sa feye Wurubuaare dɔ.

Fafaanan ne mɛ ka Wurubuaare ikalan atɔgɛbo abono mɛ kyena kyena kyon mɔ ansi kee ne."

Yesu Akasɛbo Mɛ De Fɛɛ Nfɔlɛ De Fatela

¹³ Yesu gi da gikpale sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, "Fɛ de fɛɛ nfɔlɛ sa gesinkpan so asa. Ne fɛɛ nfɔlɛ gi ta nmɔ-ɔkon mɔ, nnɛ ne fɛ laa wɔra de gi' kii

wɔra ɔkon? Nmɔ-agyan a ta. Mε laa too nmɔ fuε daa de asa mε' kyise nmɔ de ayaa.

14 “Fε de fee fatela sa gesinkpan so asa. Fεye so mɔ, asa mε laa bii Wurubuaare gesintin ɔkpa mɔ kusaa fee genɔɔbono ɔsowole gyan gibii so ne ɔŋ kya ɳara mɔ.

15 ɔko mεŋ bo no o laa nyɔga fatela de o' kyu fee gelɔbi bun mɔ so. O laa kyu kyɔlɔga daa de i' nyε wu ɔkamaase ɔbono o bo geten mɔ dɔ mɔ.

16 Genen kee ne i kaabore fe' yεgε fεye-idεnse ibono fe kya wɔra mɔ i' wɔra fee fatela de asa mε' nyε wu de mε' yen fεye-sε Wurubuaare ɔbono o bo soso mɔ.

Yesu Anyiilebi Kyu Lii Mosisi Nbara Mɔ So

17 “Fε nyi yεε nε ba de n' baa kyεεgε Mosisi nbara mɔ abεε ilaa ibono Wurubuaare ikalan atɔgebo mɔ me tɔgε yela mɔ daa? Kuaa, nε ba daa de n' baa yεgε i' ba fee genɔɔbono me ɔmarase yela mɔ.

18 Gesintin ne n' kya tɔgε fεye faa, fee genɔɔbono Wurubuaare dɔ iŋ tii yela ɔkara faa mɔ, Wurubuaare nbara nbono o yela mɔ, ba-a nmɔ-gigyεbi kolon gi maŋ kyεεgε kaabore ilaa kamaase ibono me ɔmarase yela mɔ i ba gesintin.

19 Lii genen so mɔ fo ɔbono fo laa tɔgε yεε nbara nko ginj tiri ne fo maŋ gyi nmɔ so mɔ, fo kee fo maŋ wɔra nyamesε tirise Wurubuaare gewuragyi gεkyena mɔ dɔ. Ne fo ɔbono fo nyiile asa kee yεε iŋ tiri yεε mε' gyi Wurubuaare nbara mɔ nko so mɔ, fo kee fo maŋ wɔra nyamesε tirise Wurubuaare gewuragyi gεkyena mɔ dɔ. Fo

ɔbono, mɔ, fo laa gyi nmɔ so ne fo laa nyiile asa yee me' gyi nmɔ so mɔ, fo ne nan wɔra nyamese tirise Wurubuaare gewuragyи gekyena mɔ dɔ.

20 N' tɔge feye yee nengyene fe manj gyi gesintin don ibono nbara aŋmarasebo mɔ de Farasii awura mɔ me kya wɔra mɔ, fe manj nyɛ Wurubuaare gewuragyи dɔ gekyena mɔ kpa-a.

Yesu Ilaa Nyiilesɛ Kyu Lii Ginyadon So

21 "Fe nu yee dedaa mɔ, Wurubuaare nbara aŋmarasebo mɔ me tɔge yee,

'Feŋ sa fe' mɔɔ isa. ɔbono o mɔɔ isa mɔ,
me' kperɛ mɔ nbɛlɛ agyibo ase.'

22 Mi-i me mɔ, n kya tɔge mi-i tigi feye yee fo okamaase ɔbono fo kpɛ nyɛ sɔɔ ginyadon wɔra fo-nanbo gbaa mɔ, me' kperɛ fo nbɛlɛ agyibo ase. Fo ɔbono fo saale fo-nanbo yee oŋ bo giko dɔ mɔ, me' kperɛ fo nbɛlɛ agyibo abelense ase. ɔbono, mɔ, o laa tɔge sa mɔ-nanbo yee oŋ bo asa dɔ mɔ, mɔ bere, o kya sa mɔ-nyoro ɔkpa de o' kpe ɔgya ɔbono Wurubuaare kya biide ilaa nyenyeñ awɔrabo giso mɔ dɔ ne.

23-24 "Lii imɔ ide so mɔ, nengyene fo øko fo kpe Wurubuaare asunbi ɔleeten fo' kpaa lɛe asunbi ne fo nyangi yee fo tɔrɔ fo-nanbo so mɔ, taa fo-asunbi atɔ mɔ yegɛ nno de fo' kpe de fo-re fo-nanbo mɔ fe' kpaa tɔge lɔrɔ pei de fo' lɔɔ kii baa lɛe genen asunbi abono sa Wurubuaare.

25 Nengyene øko gi tere fo øko nbɛlɛ ne fe kya kpe nbɛlɛ mɔ ogyiten mɔ, fe' wolaa tɔge lɔrɔ ɔkpa dɔ nno pei de fe' lɔɔ loo. I menj gyɛ genen mɔ, foŋbii o laa kyu fo kpe nbɛlɛ ogyibo mɔ ase

de ɔbono, mɔ, o' kyu fo kpaa wɔra ngbɛ awura ɔbelense abaa dɔ de ɔ' keda fo tii de obu.

²⁶ Gesintin ne n' kya tɔgɛ feye faa, me keda fo tii de obu genen mɔ, fo laa sii nno genen-n kpaa fo owi ɔbono ɔkara me' wu yɛɛ fo ka folaa nyenyen gikɔ mɔ ta, pei de me' lɔɔ tigi fo.

Yesu Ilaa Nyiilesɛ Kyu Lii Gedena Genyida So

²⁷ "Fɛ nu me naa kyena tɔgɛ yɛɛ,
'Gɛnɔ sa fo' lii fo-ka abɛɛ fo-kuli gɛmara.'

²⁸ Mi-i me mɔ, n kya tɔgɛ mi-i sa feye yɛɛ fo ɔbono fo wu ɔkyii ne fo sa gewɔnsa yɛɛ fo nyɛ mɔ, fo laa laare mɔ mɔ, fo ti nyida gedena ne.

²⁹ "Nengyene fo ɔko fo gyisɛ ginsi gi kya wu ilaa ne i kya yɛgɛ fo kya wɔra ilaa nyenyen mɔ, lɔgedɛ gimɔ lɛɛ fue! Fo-nyoro gɛtɛɛko i lii giden ne fo nyɛ kyena Wurubuaare ase mɔ, i boran don ibono Wurubuaare laa kyu fo-nyoro gimusuli too wɔra ɔgya dɔ mɔ.

³⁰ Ne fɛɛ fo gyisɛ gibaa ne n kya yɛgɛ fo kya wɔra ilaa nyenyen mɔ, kɛbi gimɔ fuɛ. Fo-nyoro gɛtɛɛko i lii giden ne fo nyɛ kyena Wurubuaare ase mɔ, i boran don ibono Wurubuaare laa kyu fo-nyoro gimusuli too wɔra ɔgya dɔ mɔ.

Yesu Ilaa Nyiilesɛ Kyu Lii ɔkyii Gikine Ilaa So

³¹ "Genen kee ne me naa kyena tɔgɛ yɛɛ,
'ɔbono ɔ laa kine mɔ-ka mɔ, i kaaborɛ ɔ' sa mɔ gikine ɔwɔle.'

³² Mi-i me mɔ, n kya tɔgɛ mi-i sa feye yɛɛ nengyene i mɛŋ gyɛ yɛɛ fo-ka gi lii fo-gɛmara daa so ne fo kine mɔ ne ɔkyii mɔ gi kpaa dena ɔbanban mɔ, fo ne n yɛgɛ mɔ ɔ nyida gedena genen. Ne ɔnyen ɔbono ɔ dena genen ɔkyii

ɔbono mɔ, mɔ, kee gi tɔrɔ Wurubuaare gelaare adenabi nbara. Wurubuaare kya kyu imɔ yee ɔko mɔ-ka ne o laare genen.

Yesu Ilaa Nyiilesə Kyu Lii Ntan Gi ka So

33 "Genen kee ne fe nu yee dedaa mɔ nbara anjmarasəbo mɔ me tɔge sa asa yee,
'Nengyene fe ka ntan sa Wurubuaare mɔ,
fe' gyi nmɔ so; feŋ sa fe' yeege i' gbangɛ.'

34 Mi-i me mɔ, n kya tɔge feye yee, ntan ne n gyee ntan, feŋ sa fe' ka. Feŋ sa fe' ka yee 'a kere fees soso,' i lii fees soso nno mɔ, i gyee Wurubuaare gewura gęgyapaa.

35 Feŋ sa fe' tɔge yee 'a kere fees gesinkpan.' Gesinkpan ne n gyee Wurubuaare ayaa okyisenet. Feŋ sa fe' ka yee 'a kere fees Gyerusalem.' Wurubuaare gyee Wura bele sa ɔkamaase, ne Gyerusalem ne n gyee mɔ-ɔsowole gbaa' gesinkpan gedə so.

36 Feŋ sa fe' ka yee 'a kere fees aye-amu'. I kya nyiile yee fe maŋ taale yeege feye-amu ɔman kolon o' fuuli abee o' biiri.

37 Fe' yeege feye-'en' o' wɔra 'en', de feye-'kuaa' o' wɔra 'kuaa'. Ilaa ibono i laa kii bɔla imɔ ide so mɔ, i laa lii daa ɔbonsan, nyamese nyenyen mɔ ase.

Yesu Ilaa Nyiilesə Kyu Lii Akyobo So

38 "Me kii tɔge sa adedaabo mɔ yee,
ɔbono o boori mɔ-nanbo ginsi mɔ, me' boori
mɔ-lęe kee ka gikɔ.

ɔbono o kyigi mɔ-nanbo ginyi mɔ, me' kyigi mɔ-lęe kee ka gikɔ.'

39 Me, mɔ, n kya tɔge mi-i sa feye yεε nengyene øko gi wɔra fo øko ilaa nyenyen mɔ, gεŋ sa fo' kyu ilaa nyenyen ka mɔ gikɔ. Øko gi da fo ɔtan gyise so mɔ, kisee benɛ-lεε mɔ kee sa mɔ de o' kii da.

40 Fo de øko gikɔ ne ɔ terε fo nbεlε, ne yεε ɔ laa kyu fo-gεgbε kyu yii giyaa mɔ, tεsε kyu fo awo gεgbε kee bɔla mɔ.

41 Øko gi nyise fo yεε fo' sola mɔ-gesola sa mɔ gikpaaten kolon mɔ, sola sa mɔ de fo-re mɔ fε' naa akpaaten anyɔ.

42 Øko gi kole fo ilaa iko ne fo bo mɔ, sa mɔ. Ne øko kya laare de ɔ' paa fo ilaa iko ne fo bo imɔ mɔ, paa mɔ.

43 "Fε nu mε tɔge gedε gεko yεε,
'Fε' laare feye-nanboana ilaa de fε' kyo feye-akyobo.'

44 Me berε n kya tɔge feye yεε fε' laare feye-akyobo kee ilaa de fε' dalaas sa asa abono mε kya ka feye-ansi mɔ.

45 Fε kya wɔra genen mɔ, fε laa wɔra feye-ε εbono ɔ bo soso mɔ mɔ-biana. I lii feε Wurubuaare kya yεge owi kya lii sa anyamesε dense de anyenyen pεwu. ɔ kya yεge nyangbon kya da sa abono mε kya gyi gesintin sa mɔ de abono mεŋ kya gyi gesintin sa mɔ mɔ pεwu.

46 Fε kya laare asa abono mε kya laare feye-ilaa wolε mɔ, nnε so ne Wurubuaare laa tεela feye? Lenpoo asɔɔbo abono mε kya kudi asa gyi mɔ gbaa kee mε kya laare daa abono mε kya laare mɔmɔ-ilaa mɔ.

47 Nengyene fε kya faala daa feye-subuana wolε mɔ, fε wɔra ilaa don asa sεnsε mɔ ne? Gesinkpan

so asa kpe-i-kpe-i abono mε meŋ kya son Wurubuaare mɔ gbaa mε kya faala mɔmɔ-subuana genen.

48 Imɔso fe' yegε fεye-ginyamese dɛnse gi' ta gudu fεe gεnɔɔbono fεye-sε Wurubuaare-lεε gi ta gudu mɔ.

6

Gidense Awɔrabi

1 "Fε laa wɔra gidense mɔ, fe' kerε fεye-nyoro so dɔɔdan de in sa i' ba yεε asa so ne fe kya wɔra de mε' wu de mε' yen fεye. Nengyene genen ne n gyε fεye-nwɔnsa mɔ, fe maŋ baa nyε ntεela nko lii fεye-sε Wurubuaare obono o bo soso mɔ ase.

2 Fεε fe wɔra idense sa ayenbo mɔ, feŋ sa fe' kyu imɔ kyu da gikpengboo. Genen ne abono mε kya diire mɔmɔ-nyoro mɔ mε kya wɔra mɔmɔ-akyangbon dɔ de sansana de asa mε' nyε yen mɔmɔ ne. Mε wɔra genen mɔ, ntεela nbono mε laa nyε mɔ pεwu ne.

3 Nengyene fo kyu bene wɔra gidense sa yenbo mɔ, geŋ yegε de gyise o' bii

4 de genen gidense gibono fo wɔra mɔ giŋ sa gi' lii gεwi. I ba genen mɔ, fo-sε Wurubuaare obono o kya wu asiiri dɔ mɔ ne nan tεela fo.

Adalaabi

5 "Fε laa dalaa kee mɔ, feŋ sa fe' wɔra fεε asa abono mε kya son Wurubuaare ansi so giyan mɔ. Mε kya dalaa mɔ, mɔmɔ-ilaa laaresε ne n gyε yεε mε' kpaa yεε mɔmɔ-akyangbon dɔ abεε sansana de nyamese kamaase o' nyε wu mɔmɔ yεε mɔmɔ ne n yεε mε kya dalaa faa. Gesintin

ne n' kya tɔge fεye faa, mε kya wɔra gεnen mɔ, nteela nbono mε laa nyε mɔ pεwu ne.

6 Fεye berε, fo ɔko fo laa dalaa mɔ, loo fo-obu dɔ de fo' tii gisin wɔra fo-nyoro de fo' dalaa sa fo-sε Wurubuaare ɔbono asa mεŋ kya wu mɔ de ansi mɔ. Mɔ ɔbono ɔ kya wu asiiri dɔ mɔ laa nu fo-gεdalaa.

7 "Fε laa dalaa mɔ, fεŋ sa fε' tɔge ilaa kolon fε kya kpe fε kya ba bolo-bolo. Gεnen ne asa abono mεŋ nyi Wurubuaare agyεbi mɔ mε kya dalaa ne. Mɔmɔ ase mɔ mε nyi daa yεε nengyene mε kya dalaa ilaa kolon mε kya kpe mε kya ba bolo-bolo gεnen mɔ, imɔ ne nan yεgε mɔmɔ-ikperε i' nu mɔmɔ ase.

8 Fεye berε, fεŋ sa fε' wɔra fεε mɔmɔ. Pεi de fε dalaa mɔ, fεye-sε Wurubuaare ti o nyi ilaa ibono i tiri fεye mɔ.

9 "Imɔso ɔkpa ɔbono so fε laa kyu dalaa mɔ ne n gyε yεε:

'Aye-sε, fo ɔbono fo bo soso,

yεgε asa mε' buu fo yεε fo-nkon ne n gyε Wurubuaare.

10 Yεgε fo-gewuragyi dɔ akyenabi a' ba asa dɔ.

Yεgε fo-gelaare gε' wɔra gesinkpan so,

fεε gεnɔɔbono fo-gelaare gε kya wɔra soso fo ase nno mɔ.

11 Sa aye ndε gεke gεde-lεε ilaa gyisε.

12 Kyu aye-ilaa nyεnyεn kyu kyεε aye

fεε gεnɔɔbono aye kee a kyu ilaa nyεnyεn ibono asa mε wɔra aye mɔ kyu kyεε ɔmɔ mɔ.

13 Kpaa aye de ilaa iko in sa i' nyε aye penε de a' wɔra ilaa nyεnyεn.

Μεη sa fo' yegε de a' loo ilaa nyenyen pεwu gεmu
mɔ abaa dɔ.

[I lii fεε gewuragyi, ɔlon, de nyisigy i
gye daa fo-les gekpaa-gεkpaa. I' ba genen.]'

14 "Nengyene fε kyu asa ilaa nyenyen ibono mε
wɔra fεye mɔ kyu kyεε ɔmɔ mɔ, fεye-sε ɔbono ɔ
bo soso mɔ kee laa kyu fεye-les ilaa nyenyen kyu
kyεε fεye.

15 Nengyene fε maŋ kyu asa ilaa nyenyen kyεε
mɔmɔ mɔ, fεye-sε Wurubuaare kee maŋ kyu
fεye-les ilaa nyenyen kyu kyεε fεye.

Genɔ Aŋmindebi

16 "Fε laa ηminde genɔ kee mɔ, fε meη sa
fε' bɔɔda. Genen ne asa abono mε kya son
Wurubuaare ansi so giyan mɔ mε kya wɔra ne.
Me kya taa mɔmɔ-nyoro yegε de ɔkamaase gi nyε
ne o wu mɔmɔ mɔ ɔ' nyε bii yεε mε ηminde nno.
N kya tɔgε fεye gesintin yεε mε kya wɔra genen
mɔ, ntεela nbono mε laa nyε mɔ pεwu ne.

17 Fεye berε fo ɔko fo laa ηminde genɔ mɔ, foro
fo-ansi de fo' pubuu fo-gimu

18 de ɔko-re ɔko ɔ meη sa ɔ' bii yεε fo ηminde
genɔ. Genen mɔ, fo-sε Wurubuaare ɔbono asa
meη kya wu de ansi mɔ wole ne ɔ' bii sa fo. Mɔ
ɔbono ɔ kya wu asiiri dɔ mɔ ne nan tεela fo.

Fε' Kyu Fεye-Ansi Gyan' Wurubuaare Dɔ Ilaa So

19 Fε meη sa fε' baala atɔ yela sa fεye-nyoro gesε
gεreε.

Gerεnaa mɔ ntakpenbi gi laa nyida amɔ abεε a
laa kuu ideri
abεε iyu mε laa boori loo puru koso.

20 Fε' wɔra idense gesε gεrε de fε' kpaa nyε imɔ so ntεela Wurubuaare dɔ.

Wurubuaare dɔ-lεε ntεela bere, ntakpenbi gjn kya nyida imɔ ne iŋ kya kuu ideri ne iyu mεŋ kya nyε boori loo nno kpaa puru.

21 I lii fεε nfono feye-atɔ a bo mɔ nfono kee ne feye-nwɔnsa gi bo.

22 "Fεye-nwɔnsa gi boran mɔ, fε de fεε ɔbono mɔ-ansi a boran mɔ. Fεye-ansi a boran mɔ, fε laa wu ilaa kamaase.

23 Ne fεε feye-ansi aŋ boran mɔ, feye-ilaa kamaase i bo daa gibiri dɔ. Nengyene feye-gewɔnsa gεbono gε kya yεgε fε kya nu ilaa gesε mɔ gε nyida mɔ, fε laa wɔra fεε agyaatanbo. Fε laa tansi kyena gibiri dɔ sirim!

24 "Nyamesε ɔko mεŋ bo no o laa taale son awura anyɔ. O laa laare ɔko ilaa de o' kyo ɔko, abεε o laa buu ɔko, ne o maŋ kyu ɔbanban mɔ terε sei. Fε maŋ taale son Wurubuaare de fε' kii son aterenbi.

Fεŋ Sa Fε' Suili Kyu Lii Fεye-Gεkyena Dɔ Ilaa Tirise So

25 "Imɔso n kya tɔgε mi-i sa feye yεε fεŋ sa fε' suili kyu lii feye-gεkyena dɔ ilaa tirise so, fεε ilaa ibonoana fε laa gyi abεε fε laa nun abεε fε laa kyu gyan' feye-nyoro so mɔ. Wurubuaare ɔbono o sa feye nkpa mɔ maŋ taale sa feye agyudo kee? ɔbono o sa feye nyoro gibi mɔ maŋ taale sa feye ilaa ibono fε laa kyu gyan' feye-nyoro so mɔ?

26 Fε' taa laa ansi kerε nbuii. Gjn kya duu, gjn kya tεε, ne gjn bo agyudo ikoolayelaten. Imɔ-re imɔ genen gbaa faa, feye-sε ɔbono o bo soso mɔ

kya sa mɔmɔ agyudɔ owi kamaasɛ dɔ. Ne feye mɔ de-e? Fe mɛŋ nyi yɛɛ fe don nbuii gbaa bun?

²⁷ Feye dɔ anɛ ne nan sa gewɔnsa mɔ-nyoro so de ɔ' taale kyu ba-a geke kolon bɔla mɔ-nkpa so?

²⁸ "Ne menetɔ so ne fe kya suiili ilaa ibono fe laa kyu gyan' feye-nyoro mɔ so? Fe' laa ansi kerɛ genoɔbono iyii i kya wɔra afototo mɔ. In kya wɔra gesun, ne in kya luo akuru sa imɔ-nyoro.

²⁹ Imɔ genen gbaa mɔ, n kya buu mi-i sa feye yɛɛ, Wura Solomon mɔ-re mɔ-awuratɔ pɛwu mɔ, o mɛŋ nyɛ akuru abono a wɔra ɔdan fo genen afototo ade.

³⁰ Iyii ibono i kya bingiri ngya mɔ gbaa ne Wurubuaare kya gyere imɔ lɔrɔ kanpɛ faa. Feye anyamese ne o laa lɛɛ ansi yɛɛ de fe' naa gibolonbukpan? O, feye asa ade! Gisoɔgyi gibono fe bo sa Wurubuaare mɔ giŋ kyɔ.

³¹ Feŋ baa suiili yɛɛ, 'Menɛ ne a laa gyi? Menɛ ne a laa nun? Menɛ ne a laa kyu gyan' aye-nyoro so?'

³² Asa abono mɛ mɛŋ nyi Wurubuaare agyebi mɔ ansi ne n kya pɛɛrɛ genen ilaa ideana so. Feye-se ɔbono o bo soso mɔ nyi yɛɛ i tiri feye.

³³ Feye berɛ, fe' laare daa genoɔbono Wurubuaare gewuragyи dɔ akyenabi a laa ba asa dɔ mɔ de fe' nyanga ansi gyi gesintin sa Wurubuaare. Fe ti fe kya wɔra genen mɔ, Wurubuaare laa yɛɛ ilaa sense ideana pɛwu kee i' yii feye-abaa.

³⁴ Imɔso fe mɛŋ sa fe' suiili kyu lii ɔke-lɛɛ so. ɔke geke mɔ ge laa bara gemɔ-lɛɛ. Imɔso in kaabore fe' baa kyu ɔke-lɛɛ gikpon kyu too ndɛ-lɛɛ gikpon so.

7

*Yesu Gi Nyiile Asa Yεε Mε Mεη Sa Mε' Tøgε
Yεε ɔko Mεη Boran*

¹ “Feη sa fe' kere ɔko ilaa wɔrasede fe' tøges yεε ɔη boran de Wurubuaare kee ɔ mεη' kere feye-ilaa wɔrasede tøges yεε feη boran.

² Genoobono ɔkara fe kya kyu tøges yεε feye-nanboana mεη boran mɔ, genen kee ne Wurubuaare laa kyu tøges yεε feη boran ne. ɔkpa ɔbono so fe laa kyu bun feye-nanboana gipues mɔ, Wurubuaare laa kyu genen ɔkpa ɔbono so kee bun feye gipues.

³ Menε n wɔra so ne fo kya wu fo-nanbo ilaa nyεnyεn pii ibono ɔ kya wɔra mɔ tøges ne foη kya wu fo-lεε ibels idε? I de daa fεε fo wu gikpara gi bo ɔko ginsi dɔ, ne foη kya wu yεε gεgyakpaabi ge taa fo-lεε dɔ.

⁴ Nne so ne fo laa tøges sa fo-nanbo yεε, ‘O, me-nanbo, kere, gikpara gi bo fo-ginsi dɔ. Yεge n' lεε gimo sa fo.’ --Yεge gεgyakpaabi ge taa fo-lεε dɔ?

⁵ O, gikereansi anyamese! Fe' lεε ngyakpaabi nbono gi taa feye-ansibi dɔ mɔ de fe' nyε wu dɔɔdan kpaa lεε akpara abono a bo feye-nanboana lεε ansi abi dɔ mɔ.

⁶ “Feη sa fe' kyu Wurubuaare ɔkalan mɔ kpaa tøges sa asa abono Wurubuaare gelaare ilaa giwɔra iŋ fe mɔmɔ-giso mɔ. Genen asa abono mε de daa fεε igyoono kpense. Fe wɔra genen mɔ, mε laa kyu ginyadon kisee dun feye. I de daa kee fεε fe kyu awurato too sa akuuri. Mε laa kyise-kyise amɔ daa nugidi giyan.

Fe' Kole Wurubuaare

7 “Fe' dalaa kole Wurubuaare; o laa sa feye. Fe laare mɔ, fe laa nyε. Fe ηmεε Wurubuaare gisin mɔ, o laa tigi feye.

8 I kya nyiile yεε ɔkamaase ɔbono ɔ kpε ɔ kya kole Wurubuaare mɔ, o laa sa mɔ. Ne ɔbono ɔ kpε ɔ kya laare mɔ, o laa nyε, ne ɔbono mɔ, o kpε ɔ kya ηmεε Wurubuaare gisin mɔ, o laa tigi mɔ.

9 Feye dɔ ɔse ɔmɔ ne n bo no yεε mɔ-bi laa kole mɔ bodobodo de o' kyu daa gibui kyu sa mɔ?

10 Abeε mɔ-bi laa kole mɔ ɔken de o' kyu daa giwɔɔ sa mɔ?

11 Feye abono fe gyε ilaa nyεnyεn awura mɔ gbaa ne n kya bii kyu ilaa dense kyu sa feye-biana faa. Menetɔ so ne aye-se ɔbono ɔ bo soso mɔ manj kyu ilaa dense kyu sa asa abono mε kya kole mɔ mɔ?

12 “Genɔɔbono fe kya laare feε asa mε' wɔra sa feye mɔ, fe' wɔra imɔ ɔnan kee sa asa. Mosisi nbara mɔ de Wurubuaare ikalan atɔgεbo mɔ ilaa nyiilesε mɔ gesε pεwu ne.

13 Fe' loo de gebunono pi-i gebono ge de kpe Wurubuaare ase gεkyena mɔ dɔ mɔ. Wurubuaare gisobiide geten mɔ gebunono lεε mɔ bere ge ηmangε, ne ɔkpa ɔbono ɔ de kpe genen gebunono mɔ ase mɔ gyε daa otinpon. Asa sakyɔ mε naa mɔ so.

14 Gebunono gebono ge de kpe Wurubuaare ase gεkyena mɔ dɔ mɔ geη ηmangε, ne ɔkpa ɔbono ɔ de kpe genen gebunono mɔ ase mɔ gyε daa gεkpasueε. Asa kalese ne n kya wu genen ɔkpa ɔbono bii.

Asa Ako Mε Kya Kεε Abon Yεε Wurubuaare

Ȯkalan Ne Mε Kya Tɔgε

15 “Fε' dεsε fεye-nyoro so de asa abono mε kya kεsε abon yεsε Wurubuaare ikalan ne mε kya tɔgε mɔ. Ansi so mɔ, mε dε fεs isande, yεgε mɔmɔ-ítɔ dɔ mɔ, mε don agbowugbowu.

16 Mɔmɔ-ilaa wɔrased ne fe laa kyu bii mɔmɔ-gisen dɔ ilaa. I dε daa fεs gεnɔcbono fe kya kerε oyii abi kyu bii mɔ-gidebi mɔ. Mε kya tεs mango lii giwii oyii so? Mε kya tεs payaa abi lii fɔlɔgε oyii so?

17 Nyamese ɔbono mɔ-gisen dɔ i boran mɔ kya wɔra daa ilaa dεnsε, ne ɔbono mɔ-gisen dɔ iŋ boran mɔ kya wɔra daa ilaa nyenyen.

18 I dε daa fεs iyii. Oyii ɔbono ɔ bo alanfiya mɔ man taale sɔrɔ abi nyenyen, ne oyii ɔbono ɔ kya lɔ mɔ man taale sɔrɔ abi dεnsε.

19 Oyii kamaase ɔbono ɔ man sɔrɔ abi dεnsε mɔ mε laa ñε mɔ kyu wɔra ɔgya dɔ.

20 Imɔso asa ilaa wɔrased ne fe laa kyu bii yεsε mε gyε Wurubuaare ikalan atɔgεbo gesintin?

21 “I mεñ gyε nyamese kamaase ɔbono ɔ kρε nyε ɔ kya terε me yεsε, ‘Me-wura, me-wura’ mɔ ne nan nyε ɔkyenaten Wurubuaare gewuragyi mɔ dɔ. Gεnen mɔ, asa abono mε kya wɔra me-sε ɔbono ɔ bo soso mɔ gelaare mɔ wole.

22 Gεkaabono Wurubuaare laa gyi anyamese pεwu nbεlε mɔ, asa sakyc me laa terε me yεsε, ‘Aye-wura, aye-wura’ de mε' tɔgε sa me yεsε, ‘A tɔgε Wurubuaare ikalan sa asa, a gya ilaa nyenyen oduduu kρεi-kρεi koso asa so, ne a wɔra ilaa gbaa'gbaa ibono i lεsε Wurubuaare ɔlon nyiile asa mɔ fo-ginyen dɔ.’

23 Nfono ne nan təgət tigi məmə yee, 'Meŋ nyi feye. Fe gyə daa ilaa nyenyen awərabø. Fe' naa me-ansi so!'

Yesu Yee Asa Me' Gyi Mo-Ilaa Təgesse So

24 "Okamaase əbono o kya nu me-ilaa təgesse idə ne o kya wəra imə so ilaa mə, o de fəe əsəebo əbono o yii obu. O laa yii gesə əpçore mə, o kuru kpaa tu gifole, pei ne o too əpçore gyan' gifole mə so.

25 Geke gedə mə, nyangbon gi baa da, afuu belə a da ne ibon i bəla baa da de genen obu mə. Imə genen gbaa mə, o meŋ boori, i lii fəe o pərə mə dandan gyan gifole so.

26 Nyamese əbono, mə, o kya nu me-ilaa təgesse idə ne o meŋ kya wəra imə so ilaa mə, kaasə mə de fəe ənyen əbono oŋ nyi əlaako ne o yii obu gyan' daa giŋesii so mə. O meŋ kuru gesə əpçore mə gəten.

27 Geke gedə mə, nyangbon de afuu belə a baa da, ne ibon i bəla baa da de obu mə. Obu mə yii daa giŋesii so so mə, o tərə daa wurum!"

28 Yesu gi təge genen ilaa idəana ta mə, mə ilaa nyiilesə mə i wəra sakpii əbono o nu imə mə giyan.

29 I lii fəe me nu mə-anyiilebi mə, me wolaa wu yee Wurubuaare ne n sa mə genen ilaa nyiilesə mə. I meŋ gyə genen ne məmə-nbara aŋmarasəbo mə me kya nyiile ilaa ne.

¹ Yesu gi nyiile asa ilaa mō ta mō, mō-re sakpii bele ḥobono o buu mō mō mē kpelege lii gibii mō so mē kya ba.

² Nfono mō okononbu əko gi lii tu mō. Okononbu mō gi kpelege ȳmii mō-ayaa dō, ne ɔ tōge mō yee, "Me-wura, nengyene i gyē fo-gelaare dō mō, fo laa taale kye me."

³ ɔ kole Yesu gēnen mō, Yesu gi tengē mō-gibaa kpaa yii mō, ne ɔ lēe gēnō sa mō yee, "I gyē me-gelaare; fo-gilo mō gi' ta." Ayaa abono so mō, okononbu mō alōtō mō a ta, ne

⁴ Yesu gi tōge mō yee, "Gēn sa fo' tōge sa əko-re əko yee me ne n kye fo. Naa kpaa wōra nbara ilaa ibono Mosisi gi yela sa okononbu kamaase ḥobono mō-gilō gi ta mō. Imō ne n gyē yee fo laa kperē fo-nyoro kpaa nyiile Wurubuaare asunbi ɔlēebo de ɔ' kere fo-nyoro pēwu gyan'. ɔ laa wu yee fo-gilō mō gi ta, de fo' kyu fo-afaala kyu sa mō de ɔ' kyu lēe asunbi sa Wurubuaare sa fo. Imō ne nan yēgē asa mē' bii yee fo-alōtō mō a ta gesintin."

Yesu Gi Kyē Asogya ḥobelense əko Dega

⁵ Yesu gi kyon kpe Kapεeniyon. ɔ loo nno mō, Rom awura asogya ḥobelense əko gi lii kpaa gyangara mō ne ɔ kole mō

⁶ yee, "Me-wura, me-dega dē me-geten dō, ɔ kya lō ibono i bo lon. Nfono ɔ kpe ɔ dē mō ne ɔ dē. ɔ tansi ɔ kya yiyee. Imōso gyan' me-giwoo."

⁷ Yesu gi kyule sa mō yee, "Nan kpaa kye mō sa fo."

⁸ Yesu gi tōge mō gēnen mō, asogya ḥobelense mō gi lēe gēnō sa Yesu yee, "Me-wura, me ɔdē

meŋ kaaborε ibono fo' kpe me-geten dɔ. Fo kpε nyε lεs genɔ mɔ, me-dega mɔ gilɔ mɔ gi laa ta.

⁹ Me gbaa-gbaa kee n gyε ɔbelense ɔbono n bo abelense ako gesε. Ne n' bo abono, mɔ, me bo me gesε mɔ. Nengyene ne lεs genɔ yεs, 'fo ɔdε, kpe faa' mɔ, kaase mɔ laa kpe, abεs n' tɔgε yεs, 'fo ɔdε, ba gεrε' mɔ, kaase mɔ laa ba. Nengyene ne tɔgε me-dega yεs 'wɔra ide!' mɔ, imɔ ne o laa wɔra."

¹⁰ Yesu gi nu ɔbelense mɔ ilaa tɔgesε mɔ mɔ, i dε mɔ-genɔ gikyɔ. Nfono ne Yesu gi kisee tɔgε sa sakpii ɔbono o buu mɔ mɔ yεs, "Gesintin ne n' kya tɔgε mi-i sa fεye faa, ba-a aye Isirale awura mɔ dɔ gbaa, meŋ wu nyamesε ɔbono o bo gisɔɔgyi bele gide ɔnan sa me fεs Rom ɔbelense baare.

¹¹ N kya tɔgε mi-i sa fεye yεs gεkaako mɔ asa sakyɔ me laa lii nsinkpan kpei-kpei so baa nyε ikyenaten Wurubuaare gewuragyi mɔ dɔ taa aye-Isirale awura ako yεgε. Genen asa abono mɔmɔ-re aye-naanaana Aberaham de Ayisiki de Gyekɔpo me laa wɔra abaa gyi.

¹² I san aye Isirale awura abono nkana Wurubuaare gewuragyi mɔ gε gyε aye-lεs mɔ, aye dɔ abono meŋ sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ bere, Wurubuaare laa lεs mɔmɔ lii mɔ ase kyu kpaa too wɔra nfono i tansi i bo gibiri mɔ. Genen gibiri gibono dɔ mɔ osulon de anεbi giwε ne n bo nno."

¹³ Nfono ne Yesu gi tɔgε sa asogya ɔbelense mɔ yεs, "Naa fo kya kpe. I' wɔra sa fo fεs genɔɔbono fo sɔɔ me gyi faa." Genen owi ɔbono dɔ gbaa-gbaa mɔ, mɔ-dega mɔ gi nyε alanfiya mɔ-geten dɔ.

Yesu Gi Kyε Alabo Sakyε

¹⁴ Yesu gi naa kpe Piita gewi. O loo geten mɔ dɔ mɔ, o wu Piita mɔ-saa kylise de ɔ kya lɔ ɔkyagyii,

¹⁵ ne Yesu gi yii mɔ. O yii mɔ mɔ, ɔkyagyii mɔ gi taa mɔ yegε, ne ɔ taale kii koso keda mɔ-gisafø.

¹⁶ Imɔ gedcɔde mɔ asa me kyu alabo de asa sakyε abono ilaa nyenyen oduduun kpei-kpei i te mɔmɔ so mɔ kyu ba Yesu ase. Yesu gi kpe lɛs genɔ daa ne ilaa nyenyen oduduun mɔ i koso mɔmɔ so. O kyε asa abono me kya lɔ mɔ pεwu kee.

¹⁷ Yesu gi wɔra genen ilaa idε mɔ, i kyena de ilaa ibono Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo Isaya gi wolaa tɔge lii mɔ so mɔ. O tɔge yεε,

“Ibono a gyε nbaari so mɔ,

o kyu imɔ yεε mɔ-nyoro ne i gyε.

Ne ɔ kyε aye-alɔtɔ sa aye.”

Asa Ako Me Kole Yesu Yεε Me Laa Buu Mɔ

¹⁸ Yesu mɔ-re mɔ-akasεbo mɔ me bo Galeli ɔbon bele mɔ ase, ne Yesu gi wu yεε sakpii mɔ gi kyaabɔɔ mɔ mɔ, ɔ tɔge sa mɔ-akasεbo mɔ yεε, “A' fara kpe gibεnbe.”

¹⁹ Me kya laare me' kyon mɔ, Gyuda awura nbara ɔnjmarasεbo ɔko gi ba Yesu ase, ne ɔ kole Yesu yεε, “Obelense, nan buu fo kpe geten kamaase gebono fo kya kpe mɔ.”

²⁰ Ne Yesu gi tɔge sa mɔ yεε, “Agbowugbowu gbaa me bo ibɔ dεsε, ne nbuii me bo asisaa. Me, anyamesε pεwu mɔmɔ-daa mɔ bere, meŋ bo me-gimu okunten.”

²¹ Yesu akasεbo mɔ dɔ ɔko bere gi kole mɔ yεε, “Me-wura, yegε me n' kpaa pule me-sε pei de n' lɔ baa buu fo.”

22 Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo berɛ, baa buu me daa de asa abono Wurubuaare ase gɛkyena mɔ ilaa ij fe ɔmɔ-giso mɔ mɛ' pule abara.”

Yesu Gi Yɛgɛ Afuu A Taa Gida Yɛgɛ

23 Yesu gi dii loo gikolii dɔ mɔ-re mɔ-akasɛbo mɔ, ne mɛ kyon.

24 Mɛ kpaa fo nkyu mɔ nsana gɛtɛɛko mɔ de-e, afuu bele aka a tigi, a kya da ginyadon so. I yɛgɛ nkyu gi kya loo gikolii mɔ dɔ. Genen abere abono mɔ Yesu berɛ gi de ginsi gide.

25 Nfono mɔ, mɔ-akasɛbo mɔ mɛ da mɔ kyingi, ne mɛ tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Aye-wura, mɔlegɛ aye! A kya laare de a' sii.”

26 Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “O, feye asa ade! Menɛ n wɔra ne i bo feye gifuu gɛnen? Gisɔɔgyi gibono fe bo sa me mɔ pɛwu ne?” Nfono ne ɔ koso ne ɔ tɔgɛ afuu mɔ yɛɛ a' taa gida yɛgɛ de nkyu mɔ, mɔ, gi' wɔra bɔyin. Nfono mɔ, ilaa kamaase i sii faa kurun.

27 Mɔ-akasɛbo mɔ mɛ wu gɛnen mɔ, i wɔra mɔmɔ giyan. Mɛ san ma-a taase abara yɛɛ, “Menɛ nyamesɛ ɔnan ne? Kere, afuu de nkyu gbaa gi kya nu mɔ-gede.”

Yesu Gi Kosore Ilaa Nyɛnyen Oduduu Anyen Anyɔ Ako So

28 Yesu mɔ-re mɔ-akasɛbo mɔ mɛ fara nkyu kpe gibenbe Gadara awura gesinkpan so. ɔ fo nno mɔ, anyen anyɔ aka mɛ lii ibuni opuleten baa gyangara mɔ. Ilaa nyɛnyen oduduu kpei-kpei i te mɔmɔ so, i kya yɛgɛ mɛ kya tansi wɔra asa abono mɛ kya kyu de nno mɔ anyanyan. Imɔso asa mɛ sele de mɛ' kyu de ɔkpa ɔbono.

²⁹ Anyen anye ade me wu Yesu mo, ilaa nyenyen odudu kpei-kpei ibono i te momo so mo i kpen ken-ken taase Yesu yee, "Wurubuaare mo-bi, aye-re fo mene ase? Fo ba de fo' baa wora aye-aworofeo pei de Wurubuaare gisobiide owi mo e' lco fo abee?"

³⁰ Abere abono mo, akuuri gikpen bele giko gi yele gi kya gyi sindi nfon.

³¹ Imoso ilaa nyenyen odudu kpei-kpei ibono i te anyen mo so mo i kole Yesu yee, "Nengyene fo laa gya aye koso mo, yeges a' kpaa kyena akuuri gikpen gide so."

³² Yesu gi lee geno yee, "Fe' koso naa." Imoso ilaa nyenyen odudu kpei-kpei mo i koso anyen mo so kpaa kyena akuuri mo so. Ayaa abono so mo, akuuri gikpen mo pewu gi sele kpelege de ogee kpaa loo obon do, ne nkyu mo gi gyi momo.

³³ Anyen abono me kya keret akuuri mo so mo, me sele kpe nten do kpaa toge ilaa ibono i ba momo-akuuri mo so de ilaa ibono Yesu gi wora sa anyen anye mo pewu sa asa.

³⁴ Osowole mo so asa me nu genen mo, momo pewu me lii baa keret Yesu. Me wu mo mo, me de mo gisere yee e' lii momo-gesinkpan so.

9

Yesu Gi Kyetegese

¹ Yesu gi dii loo gikolii mo do kii fara obon mo kpe osowole obono so e te mo.

² Yesu bo nno mo, asa ako me sola otogese oko de gifengen kyu bara mo yee e' kyet mo. Yesu gi wu yee asa ade me socs mo gyi yee Wurubuaare olon bo mo do mo, e toge sa otogese mo yee,

"Me-bi, yegε fo-gisen gi' tɔrɔ fo. Nε kyu fo-ilaa nyenyen ibono fo wɔra Wurubuaare mɔ kyu kyεs fo."

³ Nfono mɔ Gyuda awura nbara aŋmarasεbo ako mε tɔgε sa mɔmɔ-nyoro yεs, "Onyen baare kya tɔngε fεs mɔ ne n gye Wurubuaare!"

⁴ Yesu gi bii mɔmɔ-nwɔnsa dɔ. Imɔso o taase mɔmɔ yεs, "Menε n wɔra so ne fe kya sa genen nwɔnsa nyenyen ndε?"

⁵ Nan tɔgε ilaa inyɔ sa ɔtεgesε baare. Giko ne n gye yεs,

'Nε kyu fo-ilaa nyenyen ibono fo wɔra Wurubuaare mɔ kyεs fo.'

Ginyɔsε mɔ ne n gye yεs,

'Koso de fo' naa.'

Imɔ idε dɔ mɔ, imɔmɔ ne fe laa wu de fεye-ansi?

⁶ N kya laare de fe' nyε bii yεs me, anyamesε pεwu mɔmɔ-daa mɔ, n bo ɔkpa gesinkpan so de n' kyu asa ilaa nyenyen ibono mε wɔra Wurubuaare mɔ kyεs mɔmɔ." Genen so mɔ o kisee tɔgε sa ɔtεgesε mɔ yεs, "Koso puru fo-gifengen de fo' naa kpe gεwi."

⁷ Gesintin mɔ, ɔtεgesε mɔ gi koso, ne o naa kyon kpe mɔ-gεwi.

⁸ Sakpii mɔ gi wu genen mɔ, i dε ɔmɔ-gεnɔ ne mε yen Wurubuaare yεs o kyu genen ɔlon baare ɔnan kyu sa nyamesε.

Yesu Gi Tere Matiyu Yεs ɔ' Wɔra Mɔ-ɔkasebo

⁹ Yesu gi lii nfono o kya kpe mɔ, o wu ɔnyen ɔko te mɔ-gεsun ɔwɔraten. Mε kya tere mɔ yεs Matiyu. Genen Matiyu mɔ gye daa lεnpoo sɔɔbo. Yesu gi wu mɔ genen mɔ, o tɔgε sa mɔ yεs, "Baa

buu me de fo' wɔra me-ɔkasεbo." Gesintin mɔ, Matiyu gi koso buu mɔ.

10 Imɔ gemara mɔ, Yesu mɔ-re mɔ-akasεbo mɔ me kpe Matiyu gεwi. Me te me kya gyi mɔ, lεnpoo asɔɔbo abono Gyuda awura ase mɔ me gye asa nyenyen mɔ de ilaa nyenyen awɔrabο sense sakyc mε baa tu mɔmɔ, ne mɔmɔ-re mɔmɔ me wɔra abaa gyi dabɔle.

11 Farasii awura mɔ me wu genen mɔ, me baa taase Yesu akasεbo mɔ yεε, "Menε n wɔra so ne feye-ɔbelense kya wɔra abaa gyi de lεnpoo asɔɔbo de ilaa nyenyen awɔrabο sense daa?"

12 Yesu gi nu genen mɔ, ɔ lεε geno sa Farasii awura mɔ yεε, "Fεε genɔɔbono ɔlɔbo tiri ɔkyεbo mɔ, genen kee ne ilaa nyenyen awɔrabο me tiri me ne. I meŋ gye abono me bo alanfiya mɔ ne n tiri ɔkyεbo.

13 Me ɔmarase ilaa ibono nan baa tɔgε faa yela Wurubuaare agyεbi ɔwɔle mɔ dɔ yεε, 'Me, Wurubuaare, n kya laare fε' su asa gitolon daa;

i meŋ gye asunbi abono fe laa lεε sa me mɔ ne n' kya laare.'

Fε' nu genen ilaa ide, fe' kase imɔ gesε, de fe' bii yεε ilaa nyenyen awɔrabο ne ne ba de n' baa tɔgε yεε me' wɔra me-akasεbo. I meŋ gye abono me nyi yεε me ti me gye gesintin awura mɔ."

Ako Me Taase Yesu Ilaa Kyu Lii Nnɔ Gijminde So

14 Nfono mɔ Gyɔn ɔbono ɔ gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ akasεbo ako me ba Yesu ase baa taase mɔ yεε, "Aye-re Farasii awura a kya

ηminde nnō. Ne menε n wōra ne fo-lεε akasεbo mō bere ε meŋ kya ηminde nnō daa?"

¹⁵ Yesu gi lεε genō da mōmō gikpalε yεε, "I meŋ gyε abere ade ne me laa wōra genen. I de daa fεε genoc̄bono aye Gyuda awura a kya kpii ɔkyii mō. A' kyu yεε me ne n gyε ɔkyiif̄ mō-kuli mō. Me-kyεmenεana mε ba me ase a san a kya gyi ɔkon mō, i laa sa de me' bōoda? Kuua. I laa baa fo owi ɔko mō, i laa baa puru ɔkyiif̄ mō kuli mō lii mō-kyεmenεana mō ase. Lii genen owi ɔbono kyu kyon mō, i laa sa de me' ηminde nnō kon."

Akyenabi Pobōrō Abono Yesu Gi Bara Mō Gikpalε

¹⁶ Yesu gi kii da mōmō gikpalε kyu nyiile yεε mō bere ɔ bara akyenabi pobōrō. ɔ da gikpalε mō yεε, "Nengyene gikuru dedaa gi tεε mō, meŋ kya kyu gikuru pobōrō gipanan kyu baa tii ɔtεεten mō. Fε wōra genen mō, gikuru pobōrō mō geten i laa kyigi lεε de i' wōra ɔbō belε nyε ibono i wolaa tεε mō.

¹⁷ A' kii laa ansi kerε genoc̄bono mε kya kyu nta kyu wōra nbue iwole dō mō de a' kerε. ɔko maŋ kyule kyu nta pobōrō kyu wōra nta ɔwōraten iwole dedaa dō. ɔbono ɔ wōra genen mō, gyεrebi ne ɔ kya laare. Nta mō gi laa paade nta ɔwōraten iwole mō de nta mō gi' duuli fue de iwole mō, mō, kee i' nyida. Me kya kyu nta pobōrō kyu wōra daa nta ɔwōraten iwole pobōrō dō. Genen ne me laa kerε nta mō nmō-re nmō-iwōraten mō pεwu so ne i maŋ gyi gyεrebi."

Yesu Gi Kyingi Gebolonbubii Geko Ne ɔ Kyε ɔkyii ɔko

18 Yesu san ɔ kya tɔngɛ de mɔmɔ mɔ, Gyuda awura ɔbelense oko gi baa ɳmii mɔ-ayaa dɔ kole mɔ yee, "Me-bi kyiisɛ gi kpe wu' ayaa adɛ so ne. Imɔ genen gbaa mɔ, fo kpe ne fo kpaa kyu fo-abaa gyan' mɔ so mɔ, ɔ laa kyingi."

19 Yesu gi nu ɔbelense mɔ ase, ne mɔ-re mɔ-akasɛbo mɔ me koso buu mɔ.

20 Mɛ kya kpe mɔ, ɔkyii ɔko gi naa de Yesu gemara-gemara, ne ɔ kpaa yii Yesu gegbe ginebi. I kya da de genen ɔkyii ɔbono mɔ, imɔ-nsi gudu nnyɔ ne.

21 Pei ne ɔ laa yii Yesu gegbe mɔ genen mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ-nyoro yee, "Me-gibaa gi taa kpe nyɛ yii mɔ-gegbe mɔ, n nyi ibono i laa kyɛ me."

22 O yii gegbe mɔ genen mɔ, Yesu gi kisee kere. O wu mɔ mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ yee, "Me-bi, yege fogisen gi tɔrɔ fo! Gisoɔgyi gibono fo bo sa me mɔ ne nan kyɛ fo." Ayaa abono so mɔ, ɔkyii mɔ gilɔ mɔ gi ta.

23 Yesu gi kyon kpaa loo Gyuda awura ɔbelense mɔ geten dɔ nfonɔ gebii kyiisɛ mɔ ge wu' mɔ. O wu genɔɔbono ilon abiibo de asa abono me ba geli mɔ me kya saawo me kya wɔra ɔlanba mɔ,

24 ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yee, "ɔkamaase ɔ' lii gere! Gebii mɔ geŋ wu'. Ge de daa." ɔ tɔgɛ yee gebii mɔ geŋ wu' mɔ, me kyu mɔ ɳmase daa.

25 Yesu gi gya mɔmɔ lii mɔ, ɔ loo obu ɔbono dɔ obuni mɔ de mɔ. ɔ kpaa keda mɔ gibaa dɔ, ne o kyingi koso yele.

26 Genɔɔbono Yesu gi kyingi gebii mɔ mɔ i nu gyan' de genen gesinkpan gebono so pewu.

Yesu Gi Kyɛ Agyaatanbo Anyɔ Ako

27 Yesu gi lii geten mō dō o kya kyon mō, agyaatanbo anyō ako me buu mō gemara-gemara mē kya kpen mō yee, "Wura Deefidi ḥonaanabi, su aye so!"

28 Yesu gi loo geten gebono dō o bo mō, agyaatanbo mō me naa kpaa tu mō nno. Ḫtaase ḥomō yee, "Fe sōcō gyi yee nan taale bugi feye-ansi ade sa feye?" Me kyule yee, "Een, aye-wura."

29 Nfono ne Yesu gi kyu mō-abaa gyan ḥomō-ansi mō so, ne o tōge yee, "I' wōra fēe genocēbono fe sōcō me gyi mō sa feye."

30 Nfono mō, ḥomō-ansi mō a bugi, ne Yesu gi tōge sa ḥomō gensipēere so yee, "Fe mej sa fē' tōge sa okino-ře okino yee me ne n kye feye."

31 Imō genen gbaa mō, me lii mō ase mō, me naa kpaa tōge ibono o wōra sa ḥomō mō sa asa genen gesinkpan gebono geten kamaase.

Yesu Gi Kye Ḫomō-ansi

32 Abono nkana me gyē agyaatanbo mō me kya lii Yesu ase mō, asa ako me kyu ḥonyen okino bara Yesu yee o' kye mō. Ḫmej kya tōngē, i kya nyile yee ilaa nyenyen oduduū te mō so.

33 Yesu gi kosore ilaa nyenyen oduduū mō lii ḥonyen mō so, ne o taale o kya tōngē. Sakpii ḥobono o yele nfono mō gi wu genen mō, i wōra ḥomō giyan, me san tōge yee, "A mej ti wu genen ilaa ide ḥonan Isirale gesinkpan gedē so kerē."

34 Farasii gikpen mō dō awura bere, me kya tōge daa yee, "Ilaa nyenyen oduduū pewu gemu mō ne n kya sa Yesu ḥolon. Imōso ne o kya taale gya ilaa nyenyen oduduū koso asa so genen."

Yesu Gi Su Asa So

35 Yesu gi naa de isowole bele-bele de iburu-buru ibono i kyaabco genen gesinkpan gebono so mo rewu. O naa Gyuda awura akyangbon dco o kya nyiile asa Wurubuaare gewuragyi dco akyenabi mo so ilaa. Wurubuaare okalan konkonsé mo ne o de o naa genen, ne o kya kye asa alobi krei-krei kamaase.

36 Yesu gi wu sakpii bele obono o kya kyena ba mo ase mo, momo-ilaa i wora mo ayen. I lii fees ilaa krei-krei i kya nyala momo, ne me mey nyi genocobono me laa wora de i' molege momo mo. Me wora fees isande ibono me bo okparebo mo.

37 Genen so mo, o toges sa mo-akasobo mo yee, "Asa abono i kaabore me' nu Wurubuaare okalan konkonsé mo me de fees momelogo ne n reere ndco bele nko do. Akewibio mo, mo, mey kye sa ndco wura mo."

38 Imoso fe' dalaa kole Wurubuaare obono o gyee Ndco Wura mo yee mo gbaa-gbaa o' kyu abono me laa kebi momelogo mo ba mo cnd-mo do."

10

Yesu Gi Sun Mo-Isco Gudu Anyo Mo

1 Yesu gi teres mo-akasobo gudu anyo mo ba mo ase, ne o sa momo olon de me' taale gya ilaa nyenyen odudu krei-krei koso asa so. Genen olon mo laa yeges me laa taale kye asa aloto krei-krei kamaasee kee.

2 Genen asa gudu anyo abono ne n wora mo-isco. Momco ne n gyee

Simon obono me kya teres mo-ginyen giko kee yee
Piita mo,

de Simon mɔ-tede Andiru,
 Gyeemesi de mɔ-tede Gyɔn, Sεbedi mɔ-biana;
³ Filipo de Batolomiyu,
 Tomaase de Matiyu ɔbono nkana o kya sɔɔ
 lenpoo mɔ,
 Gyeemesi, Alefayo mɔ-bi, de Taadiyuse,
⁴ Simon ɔbono oŋ kya kyule mɔ-ɔsowole so mɔ,
 de Gyudasε Isikaayεte ɔbono gεmara-gεmara o
 fe Yesu sa mɔ-akyobo mɔ.

⁵ Yesu gi keda mɔ-isɔɔ gudu anyɔ ade sun. O
 laa sun mɔmɔ mɔ, o ka sa mɔmɔ yee, "Fεŋ sa
 fe' kpe de asa abono me meŋ gyε Gyuda awura
 mɔ gibaafon, ne feŋ sa fe' loo Samariya awura
 isowole iko so.

⁶ Fε' kpe daa Isirale awura wole ase. Me de feε
 isande ibono i fue mɔ.

⁷ Fε naa mɔ, fe' tɔge tɔge sa asa yee, 'Wu-
 rubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ a kya laare
 a' ba asa dɔ kon.'

⁸ Fε' kye abono me kya lɔ mɔ, de fe' kyingi asa
 abono fe wu me wu' mɔ. Fε' kye ikononbu de fe'
 kosore ilaa nyenyen oduduu kpei-kpei asa so. Ne
 kyu genen ɔlon baare kyeε feye; feye kee fe kye
 asa mɔ, fe' kyu kyeε mɔmɔ.

⁹ Fe meŋ' kyu aterenbi ne n gyε aterenbi wɔra
 feye-igo ibɔ dɔ.

¹⁰ Fe meŋ' puru ba-a atɔ ɔwɔraten abεε gegbε
 giwɔra nyɔse. Fe meŋ' puru ayaawole abεε oyii
 tugεε keda. Gesun ɔwɔrabο gi kaaborε o' nyε
 me' kere mɔ so.

¹¹ "ɔsowole kamaase ɔbono so fe laa loo mɔ, fe'
 laare ɔbono asa me kya buu mɔ mɔ de fe' kpaa

loo mɔ ase. Fe' kyena mɔ ase kaaborε fe laa lii genen ɔsowole ɔbono so.

¹² Geten gebono dɔ fe laa sogε genen mɔ, fe loo mɔ, fe' faala gεmɔ dɔ asa.

¹³ Nengyene gisen yuuli gi kaaborε mɔmɔ mɔ, gisen yuuli gi laa wɔra mɔmɔ-lεs. Ne gisen yuuli gjin kaaborε ɔmɔ mɔ, gi laa kii ba feye ase.

¹⁴ Nfono fe loo ne nno asa me kine me meŋ sɔɔ feye abaa anyɔ abεε me meŋ nu feye ase mɔ, fe lii ɔsowole mɔ so abεε geten gebono dɔ mɔ, fe' kpiisi mɔmɔ-ɔsowole so abεε mɔmɔ-geten dɔ iis ibono i yii feye-ayaa mɔ yela mɔmɔ.

¹⁵ N kya tɔgε feye gesintin yεε gεkε gebono Wurubuaare laa biide asa pεwu giso mɔ, genen ɔsowole ɔbono so asa-lεs gisobiide gi laa nyaakyɔ don Sodom de Gomora isowole so awura-lεs mɔ.

¹⁶ "Fe' nu yεε n kya sun feye feε nsandebii ne n kya kpe agbowugbowu dɔ. Imɔso fe' bii feye-nyoro akedabi. Fe' wɔra feye-nyoro faa dolon-n feε abonbuε.

¹⁷ Fe' kerε feye-nyoro so de asa abono n kya sun feye mɔmɔ ase mɔ. Mɔmɔ dɔ ako me laa kpare feye kpe nbεlε agyibo ase de me' taa feye awulibi mɔmɔ-akyangbon dɔ.

¹⁸ Me so mɔ, me laa biide feye ako kpe abεyin abelense de awura-awura ansi dɔ. Me kyu feye kpe genen mɔ, i laa bugi ɔkpa sa feye de fe' nyε tɔgε me-ilaa sa mɔmɔ-re gesinkpan so asa kpei-kpei.

¹⁹ Me keda feye mɔ, feŋ sa fe' yεε i' wɔra feye gewɔnsa yεε fafaanan ne i kaaborε fe' kpaa tɔgε abεε ilaa idε ne fe laa tɔgε nbεlε nbono dɔ ne. Owi mɔ gi fo mɔ, Wurubuaare laa sa feye ilaa

ibono i kaaborε fe' tɔgε mɔ.

20 I kya nyiile yεε iŋ gyε feye gbaa-gbaa ne nan tɔngε feye-gibaa so. Feye-sε Wurubuaare Oduduun ne nan tɔngε naa de feye so.

21 I laa ba yεε feye dɔ ako feye-daana abεε feye-tedεana gbaa mε laa fe feye sa asa de mε' mɔɔ feye. ɔsε laa kyu genen kee wɔra mɔ-bi. Ne gεbii gε laa koso yεε gεmɔ-sε de gεmɔ-nyi so de gε' yεgε asa mε' mɔɔ momɔ.

22 Me so mɔ, ɔkamaase laa kyo feye. Obono o laa yεε mɔ-ayaa so ka gyan' me so kpaa lii mɔ, Wurubuaare laa mɔlegε mɔ de ɔ' nyε ɔkyenaten mɔ ase.

23 Nengyene mε ka feye-ansi ɔsowole ɔko so mɔ, fe' sele kpe ɔsowole banban so. N kya tɔgε feye gesintin yεε fe maŋ naa aye-Isirale awura isowole mɔ pεwu so gyan' pεi ne me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, nan kii ba gesinkpan so.

24 "Ilaa ɔkasεbo maŋ taale don mɔ-onyiilebo, ne dega maŋ taale don mɔ-wura.

25 Nengyene fo gyε ɔkasεbo ne ilaa ibono asa mε de mε kya wɔra fo-onyiilebo mɔ mε de ma-a wɔra fo kee mɔ, bii yεε genen ne i kaaborε i' ba ne. Nengyene fo gyε dega ne mε de ilaa ibono mε kya wɔra fo-wura mɔ ma-a wɔra fo mɔ, bii yεε genen ne i kaaborε i' ba ne. Nengyene asa mε terε me ɔbono n gyε geten wura mɔ yεε Besibuli, ilaa nyenyen pεwu gεmu mɔ, me-adε ne mε laa yεgε? Mɔmɔ-lεsε asebi a laa don me-lεsε adε gbaa.

26 "Imɔso fe mεŋ sa fe' sele anyamese. Sei mεŋ bo no i ɔjara yεε i maŋ lii gifuli, abεε ilaa iko i bo asiiri dɔ yεε i maŋ lii gεwi.

27 Iməso ilaa ibono n kya təge feye gənye mō, fe' təge sa asa owi kenken, ne ilaa ibono n kya təge feye adəedəs dō aye-wolə mō, fe' liire imō da gikpengboo.

28 Feŋ sa fe' sele abono mē laa mōo nyamese nyoro gibi mō wole ne mē manj taale nyida mo-odudu bɔla mō. Fe' sele daa Wurubuaare əbono ɔ laa taale kyu feye too wɔra ɔgya dō feye-ləwu gemara de i' nyida feye-nyoro de odudu pewu mō.

29 Abonbuɛ abono mē kya fe mōmō anyɔ aterenbi gibi kolon daa mō gbaa, feye-sə Wurubuaare nyi mōmō pewu so. Mōmō dō əkolon mē kya wu' yee ɔ mēj nyi mō so.

30 Ne feye mō de-e? Wurubuaare nyi dabəle feye-gimu dō iman gəgyɔnɔ gbaa.

31 Iməso fe mēj sa fe' sele gifuu. Fe tiri sa Wurubuaare gikyɔ don gənen abonbuɛ abono gikpadɔ gifonee-gifonee.

32 “Əbono ɔ yelə asa dō təge yee me ne n gyə mō-wura mō, gənen ne me kee nan lee təge mē-sə Wurubuaare əbono ɔ bo soso mō ansi dō yee ɔ gyə me-sonbo.

33 Ne əbono, mō, o kine me sansana yee mēj gyə mō-wura mō, gənen ne me kee nan kine mō mē-sə Wurubuaare əbono ɔ bo soso mō ansi dō yee mēj nyi mō.

34 “Feŋ sa fe' təge yee ne ba gesinkpan so faa mō, i laa yegə asa mē' nyə gisen yuuli kyu kyena de abara. Me-giba mō gi laa barage asa abono mē kya nu me-gede mō lii abono mēj kya nu me-gede mō dō.

35 ɔnyen mō-re mō-sə mē manj nu abara asə.

okyii mə-re mə-nyi mə maŋ nu abara asə.
Ne əkyii mə-re mə-saa kyiise mə maŋ nu abara
asə.

³⁶ Asa abono me laa kyo feye gikyo mo me laa lii
daa feye-giyaa dɔ.

37 “Fo ɔbono fo kya laare fo-sε abεε fo-nyi ilaa don gεnɔɔbono fo kya laare me-ilaa mɔ, fon kaabore fo' wɔra me-ɔkasεbo. Fo ɔbono fo kya laare fo-bi nyense abεε fo-bi kyiisε ilaa don me-leε mɔ, fon kaabore fo' wɔra me-ɔkasεbo.

³⁸ Ne fo ɔbono fo maŋ kyule wu awɔrɔfɔ me so de fo' kase me-gidebi, ba-a me laa da fo-anjanbi oyii so mɔɔ mɔ ne fo maŋ kyule genen mɔ, foŋ kaabore fo' wɔra me-ɔkasɛbo.

³⁹ Fo əbono fo kya kɔrɔse fo-nkpa fii yela fo-gibaa so mɔ, Wurubuaare ase gɛkyena ɔnan mɔ gɛ laa lii fo-gibaa. Ne fo əbono, mɔ, kyu lii me so ne fo-nkpa gi lii fo-gibaa mɔ, fo laa nyɛ Wurubuaare ase gɛkyena.

40 "Isi c uno oba ne me, cm cuya abaa feye ccs c uno oba Isi
c uno oba ne me ccs c uno oba Ne. neng cuya abaa ccs c
c uno oba sun me sun o uno oba sun, Wurubuaaree, cm cuya
c uno oba sun.

42 ၊ko gi wu nbii nde dō geko bii yee me-
okasebo ne o gyee, ne genen so ne o sa mo nkyu
nunse mo, n kya tōge feye gesintin, kaase mo

maŋ wɔra imɔ too nkyu dɔ. Wurubuaare ntɛela gi dɛ sa mɔ.”

11

Gyɔn ɔbono C Gyere Asa Wurubuaare Sagyerɛ Mɔ

Gi Sun Asa Yesu Ase

¹ Yesu gi ka mɔ-akasɛbo gudu anyɔ mɔ ta mɔ, o koso o naa de isowole kpei-kpei ibono i bo genen gesinkpan gebono so mɔ o kya nyiile asa ilaa ne o kya tɔgɛ Wurubuaare ɔkalan konkonse mɔ o sa mɔmɔ.

² Yesu naa o kya nyiile ilaa genen mɔ, Gyɔn ɔbono o naa kyena gyere asa Wurubuaare sagyerɛ mɔ tii de obu, ne o nu Yesu Kirisito ilaa wɔrase mɔ so. Genen so mɔ o sun mɔ-lɛɛ akasɛbo ako Yesu ase

³ yee mɛ' kpaa taase mɔ yee, “Fo ne n gyɛ ɔmɔlegɛbo ɔbono a nu yee o laa ba mɔ abɛɛ a' kere nyamese banban ɔko kpei ɔkpa daa?”

⁴ Gyɔn isɛɔ mɔ mɛ kpe kpaa taase Yesu genen mɔ, Yesu gi lɛɛ genɔ sa ɔmɔ yee, “Fɛ' kpaa tɔgɛ ilaa kamaase ibono fe baa nu de feye-aso de ibono fe baa wu de feye-ansi n kya wɔra faa sa mɔ.

⁵ Ne yɛgɛ agyaatanbo ansi a bugi,
ne ɔtɛgɛsɛana mɛ koso mɛ naa.

Ne yɛgɛ ikononbu alɔtɔ a ta,
ne isintiribu mɛ kya nu ilaa.

Ne kyingi abono mɛ wu' mɔ ako.

Ne ne tɔgɛ Wurubuaare ɔkalan konkonse mɔ sa ayenbo.

6 Imoso omudensebo ne n gyε əbono mɔ-gisɔɔgyi
gi maŋ koso me so mɔ."

Yesu Gi Tɔge Gyɔn Ilaa Sa Sakpii Mɔ

7 Gyɔn akasεbo mɔ me kya kii mɔ, Yesu gi yii
gesε ɔ kya tɔge Gyɔn ilaa ɔ kya sa sakpii əbono
ɔ bo mɔ ase nfono mɔ. Mɔ-getɔngε mɔ dɔ mɔ,
ɔ taase sakpii mɔ yεε, "Owi əbono fe kpe Gyɔn
asse gipen mɔ dɔ kpaa nu mɔ-ilaa tɔgesε mɔ mɔ,
menε isa ɔnan ne fe kpaa kere daa? Fe wu mɔ
mɔ, ɔ de fee gifedaa ne afuu a kya da gimo a kya
kpe a kya ba abεε?

8 Ne ɔŋ dε genen mɔ, nne ne ɔ de? Fe wu o bun
gikuru dεnse? Kuua, nkana akuru dεnse abunbo
ne fe kya laare de fe' kpaa kere bere mɔ, ofaanan
fe kpe daa awura-awura nwi.

9 Imoso fe kpe Gyɔn ase mɔ, menε nyamesε
ɔnan ne fe kpaa kere daa? Wurubuaare ikalan
ɔtɔgεbo abεε? En, n kya buu mi-i sa feye yεε ɔ
don Wurubuaare ikalan ɔtɔgεbo gbaa.

10 Gyɔn ne n gyε Wurubuaare ɔsɔɔ əbono mε
ŋmarase mɔ-ilaa yela Wurubuaare agyεbi dɔ yεε
Wurubuaare laa sun mɔ de ɔ' gyangbara kpaa
tɔge sa asa yεε me' lɔrɔ mɔmɔ-akyenabi gyoo me
əbono nan baa mɔlege asa mɔ.

11 Gesintin ne n kya tɔge feye faa, iŋ ti korogε
nyamesε əbono ɔ don Gyɔn baare. Abono, mɔ,
me laa nyε Wurubuaare gewuragyι dɔ akyenabi
lii nperε kyu kyon mɔ, mɔmɔ dɔ əbono ɔŋ fo sei
gbaa mɔ, laa don Gyɔn.

12 Lii aberε abono Gyɔn gi yii gesε ɔ kya tɔge
Wurubuaare ɔkalan mɔ ɔ kya sa asa baa lii de
ndε mɔ, asa mε kya nyanga ansi ma-a nyise de

me' nyε Wurubuaare gewuragyи dɔ akyenabi mɔ. Gensipeεεrε awura ade me de ansiolon me kya nyε genen akyenabi abono.

13 Lii ko-o dedaa kyu baa lii Gyɔn aberε ade mɔ, asa me wolaa wu Wurubuaare gewuragyи dɔ akyenabi abono so ilaa tɔge yela, ne me nmarasε imɔ wɔra Wurubuaare nbara iwole dɔ de mɔ-ikalan atɔgεbo iwole dɔ.

14 N' tɔge sa feye abono fe laa kyule sɔɔ imɔ gyi mɔ yεε Wurubuaare ikalan ɔtɔgεbo ɔko gi tɔge yεε 'Ilaagya laa kii ba'. Gyɔn ne o dare genen.

15 Obono o bo aso mɔ, o' nu."

16 Yesu gi kii taase sakpii mɔ yεε, "Menetɔ gbaa ne nan nyε kyu kεserε de ndε asa ade ne?" Yesu gi taase genen mɔ, o kii lεε gesε sa sakpii mɔ yεε, "Ndε asa me de feε nbii ne n kpaa gyan' sansana gεtεεko. Me gyan' genen mɔ, me kya tɔge me kya sa abara

17 yεε,

'A lan akɔrε ne a bii ilon sa feye mɔ, fe kine, feŋ kyaα.

A kpen saawo bii lewu ilon de fe' saawo mɔ, fe kine, feŋ saawo.'

18 Yesu gi lεε gesε yεε, "Gyɔn gi ba gesinkpan so faa mɔ, o kya nɔminde genɔ belen-belen ne o meŋ kya nun nta. Imɔso asa me kya tɔge yεε, 'Ilaa nyεnyεn oduduun ne n te mɔ so.'

19 Me, anyamesε pεwu mɔmɔ-daa mɔ, mɔ, ne ba gesinkpan so faa, n kya gyi n kya nun. Imɔso asa me kya tɔge yεε, 'Kεrε, ɔnyen baare! Ogyibelεbo de nta nunbo ne o gyε. Mɔ-kyεmenεana ne n gyε lenpoo asɔɔbo abono me kya kudi asa gyi mɔ de ilaa nyεnyεn awɔrabο sense.' Feŋ nu ndε asa mɔ

ilaa tɔgɛsɛ?" Ne Yesu gi kii tɔgɛ bɔla yɛɛ, "Ilaa ibono nyamesɛ kya kyu ɔlaako ginyi wɔra mɔ ne n kya nyile yɛɛ mɔ-ɔlaako ginyi mɔ gi boran."

Gisobiide Gi De Gi Gyoo Isowole Iko So Asa

20 Nfono mɔ Yesu gi yii gesɛ ɔ kya tɔgɛ isowole iko so asa ilaa yɛɛ mɛ bo ilaa nyenyen, yɛgɛ nkana o kyu Wurubuaare ɔlon kyu wɔra amunale ilaa gbaa'gbaa gikyɔ ne mɛ mɛŋ nu Wurubuaare gedɛ de mɛ' taa mɔmɔ-ilaa nyenyen giwɔra yɛgɛ.

21 O tɔgɛ yɛɛ, "O, Korasin ɔsowole so asa, feye laako! O, Besayida ɔsowole so asa, feye laako! Ne kyu Wurubuaare ɔlon wɔra amunale ilaa gbaa'gbaa feye-isowole so ibono fɛ wu de ansi. Nengyene nkana Taya de Sidon awura ne nen nyɛ me-ilaa ibono wu genen mɔ, ɔfaanan mɛ ti wolaa taa mɔmɔ-ilaa nyenyen giwɔra yɛgɛ. Nkana ɔfaanan mɛ kya bɔɔda kyena mɛ kya pɛɛre ansi lɛɛ nyile Wurubuaare yɛɛ mɛ nu mɔmɔ-nyoro gesɛ.

22 N kya tɔgɛ feye yɛɛ gɛkaabono Wurubuaare laa biide asa nyenyen pɛwu giso mɔ, feye-lɛɛ i laa wɔra nyenyen don Taya de Sidon awura-lɛɛ.

23 Ne feye Kapɛeniyon awura mɔ de-e? Fɛ nyi yɛɛ Wurubuaare laa kyu feye kpe mɔ ase? Kuaa, ɔ laa too feye wɔra daa ɔbɔ dɔ nfono ɔ kya biide ilaa nyenyen awɔrabo giso mɔmɔ-lewu gemara mɔ. I lii fɛɛ ne kyu Wurubuaare ɔlon kyu wɔra amunale ilaa gbaa'gbaa feye-ɔsowole so ne fɛ wu de feye-ansi. Nengyene nkana Sodom awura ne nen nyɛ me-ilaa ibono wu genen mɔ, ɔfaanan mɔmɔ-ɔsowole san o yii baa lii de ndɛ.

24 N kya t̄ḡe mi-i sa feye yee gekaabono Wurubuaare laa biide asa nyenyen p̄ewu giso m̄, feye-l̄ee i laa w̄ora nyenyen don Sodom awura-l̄ee m̄.

Yesu Yee Asa Me' Ba M̄ Ase De Me' Nyε Nkyoola

25 Owi əbono Yesu san o kya t̄ḡe Wurubuaare okalan konkonse m̄ so ilaa o sa asa m̄, Yesu gi faala Wurubuaare yee, "Me-sε, soso de gesinkpan p̄ewu Wura, n kya faala fo yee fo kyu genen ilaa ide ɣara abono me nyi ɣaako m̄ de abono me s̄ee m̄, ne fo san l̄ee im̄-ḡewi nyiile daa nbii de asa abono me meŋ nyi giseε m̄.

26 Gesintin, me-sε. Im̄ ibono ne n w̄ora fo əbole."

27 Yesu gi kii t̄ḡe yee, "Me-sε Wurubuaare gi kyu ilaa kamaase w̄ora me-abaa d̄. Ʉko meŋ bo no o nyi me, Wurubuaare m̄-bi m̄, genen m̄, me-sε Wurubuaare wole. Genen kee ne Ʉko meŋ bo no o nyi Wurubuaare, genen m̄, me əbono n gyε m̄-bi m̄; me-r̄e asa abono n' kya laare de n' l̄ee m̄-ḡewi nyiile Ʉmo m̄ wole ne nan nyε bii m̄.

28 "Feye abono p̄ewu feye-ḡekyena d̄ ilaa i bo əlon sa feye, ne i w̄ora f̄ee gesola i kya nu feye m̄, fe' ba me ase. Nan s̄oo feye de fe' kyoola.

29 Fe' nu me-ḡede de fe' kase me-gidebi. Fe w̄ora genen m̄, feye-asen a laa kyena feye ḡeten kolon. I kya nyiile yee n gyε nyamese əbono n kya bara me-nyoro gesε, ne n' p̄o lii me-gisen d̄.

30 Me ase ḡekyena geŋ bo sen, ne gesola ḡebono nan kya sola feye m̄ geŋ bo dudu."

12

Yesu Bo ɔlon Geke Kyoolase So

¹ Genen nke nbono dō imo geke kyoolase geko mō, Yesu mō-re mō-akasəbo mō me kya kpe gɛtɛɛko, ne me baa loo awayu ndoo nko dō. Mē kya kyon mō, akon a de mō-akasəbo mō, ne me yii gesə me kya kyadə awayu mō, me kya fɔlɔgɛ me kya we.

² Farasii gikpen mō dō ako me wu mōmō genen mō, me tɔge sa Yesu yee, “Kere, fo-akasəbo mō me kya kyadə awayu ade faa, gesun ne me kya wɔra aye-geke kyoolase mō faa. Aye-nbara mō giŋ kya sa ɔkpa genen.”

³ Yesu gi lée genə sa mōmō yee, “Fé nyi yee in de ɔkpa genen faa mō, imɔso feŋ ti kale Deefidi mō-re mō-nanboana ilaa Wurubuaare agyəbi mō dō kere? Mē ŋmarase nno yee owi ɔko dō mō, akon a de Deefidi mō-re mō-nanboana.

⁴ Imɔso ɔ loo Wurubuaare ɔson panpan mō dō kpaa puru bodobodo ɔbono asa me kyu bara Wurubuaare mō, ne o gyi ne o kyu iko kee sa mō-nanboana mō. Naafo aye-nbara mō giŋ kya sa ɔkpa yee fo nyamesə giyan fo' nyɛ gyi genen bodobodo ɔbono, genen mō, aye Gyuda awura asunbi aleɛbo wole.

⁵ Ne feŋ ti kale Wurubuaare agyəbi dō nfono me ŋmarase Wurubuaare asunbi aleɛbo gesun wɔrəse ilaa mō? Nno i kya nyiile yee Wurubuaare asunbi aleɛbo mō me bo mōmō-gesun wɔrəse me kya wɔra Wurubuaare ɔson obu mō dō geke kyoolase, ne Wurubuaare men kya kyu imo yee me tɔrɔ geke kyoolase nbara.

6 N kya tɔ̄ge mi-i sa feye yεε, me ɔbono n yelə feye asε gerenaa faa ne don Wurubuaare ɔson obu mɔ̄.

7 Wurubuaare gi tɔ̄ge yela mɔ̄-agyεbi ɔwole dɔ yεε,

'Me Wurubuaare, n kya laare fε' su asa gitolon;
i mεŋ gyε asunbi abono fe laa lεε sa me mɔ ne n' kya laare.'

Femεn nu agyεbi ade gesε mɔ̄, nkana fe manj bun me-akasebo ade gipueε. I lii fεε me mεŋ wɔra ilaa nyεnyεn iko.

8 Imɔso fe' nu yεε me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ̄, n bo ɔlon dabɔlε gεkε kyoolase mɔ so."

Yesu Gi Kyε Gibaa Wuse Wura Gεkε Kyoolase

9 Yesu gi lii nfono ne ɔ naa kpaa loo Gyuda awura gikyangbon giko dɔ.

10 Onyen ɔko bo nno, mɔ-gibaa giko gi wu'. Ne asa abono me bo genen gikyangbon gibono dɔ mɔ̄ ako me kya dii Yesu de mε' nyε kyu mɔ wɔra nbεlε dɔ. Imɔso mε taase mɔ yεε, "Aye-nbara gi kya sa ɔkpa yεε a' kye alɔbo gεkε kyoolase?"

11 Yesu gi lεε genɔ taase mɔmɔ yεε, "Ne fεε feye ɔko bo sandε ne ɔ tɔ̄rɔ ɔbɔ dɔ gεkε kyoolase mɔ de-e? ɔ maŋ kpaa lεε mɔ lii genen ɔbɔ mɔ dɔ?

12 Ne nyamese mɔ mεŋ tiri don sandε gbaa bun? Imɔso fe' bii yεε aye-nbara gi kya sa aye ɔkpa de a' wɔra idεnse gεkε kyoolase."

13 Nfono mɔ ɔ tɔ̄ge sa onyen gibaa wuse wura mɔ yεε, "Tengε fo-gibaa mɔ." Gεsintin mɔ, ɔ tengε gimɔ, ne gibaa mɔ gi kii kyingi wɔra fεε gidεnse mɔ.

14 Farasii gikpen mɔ dɔ awura mɛ wu genen mɔ, mɛ lii kpaa da gedε genɔɔbono mɛ laa nyɛ Yesu mɔɔ mɔ.

*Yesu Mɛŋ Laare Mɛ' Sola Mɔ-Ginyen Yɛɛ ɔ Kya
Kye Alɔbo*

15 Yesu gi nu yɛɛ mɛ da gedε mɛ kya laare mɔ-imɔɔten mɔ, ɔ lii nfono kpe geten pobɔrɔ. ɔ kya kpe mɔ, sakpii bele ɔko gi buu mɔ. ɔ kye abono pɛwu mɛ kya lɔ mɔ,

16 ne ɔ ka sa mɔmɔ yɛɛ mɛŋ sa mɛ' tɔgɛ isa ɔbono ɔnan ɔ gyɛ mɔ sa asa.

17 ɔ ka sa mɔmɔ genen daa de mɔ Yesu ilaa ibono Wurubuaare gi tɔgɛ kyu naa de mɔ-ikalan ɔtɔgɛbo Isaya so mɔ i' nyɛ ba gesintin. ɔ tɔgɛ yɛɛ,

18 "Fɛ' kerɛ ɔbono ne lɛɛ gibaa yii yɛɛ ɔ' wɔra me-gesun mɔ.

Mɔ-ilaa i bo me-gisen dɔ; ɔ tansi ɔ kya gyi me-ginsi.

Nan yɛɛ me-Oduduun mɔ ɔ' kyena mɔ dɔ,

de ɔ' tɔgɛ sa gesinkpan so asa kpei-kpei yɛɛ nan gyi mɔmɔ pɛwu nbɛle gesintin ɔkpa so.

19 ɔ maŋ lɔgedε de ɔko, ne ɔ maŋ puiidε asa so. Asa mɛ maŋ nu yɛɛ mɔ ne n naa ɔ kya kpen de ikpa faa.

20 Abono mɛ gyɛ afɔlɛbo de abono mɛŋ ti sɔɔ Wurubuaare gyi dandan mɔ,

ɔ maŋ ɳaala mɔmɔ ne ɔ maŋ yɛɛ i' yɔɔ mɔmɔ-nyoro.

ɔ maŋ lɛɛ ansi yɛɛ mɔmɔ kpaa fo gɛkaabono ɔ laa yɛɛ gesintin gɛ' gyi ilaa kamaase so mɔ.

21 Mɔ so ne gesinkpan so asa kpei-kpei mɛ laa kyu mɔmɔ-ansi gyan'."

Yesu Gi Gyi Ilaa Nyenyen Pewu Gemu So

22 Imɔ idε gemara mɔ, asa ako mε kyu ɔnyen øko kyu bara Yesu. Genen ɔnyen mɔ gyε gyaatanbo ne o kii ɔ gyε omuumuu. I kya nyiile yεε ilaa nyenyen oduduun te mɔ so. Yesu gi kosore genen oduduun nyenyen ɔbono lii ɔnyen mɔ so, ne ɔ taale ɔ kya tɔngɛ ne ɔ kya wu ilaa.

23 Asa abono mε koola nfonu mɔ mε wu genɔcɔbono Yesu gi kosore ilaa nyenyen oduduun mɔ lii ɔnyen mɔ so mɔ, i de mɔmɔ pewu genɔ. Mε san ma-a taase abara yεε, “Itεfaa ɔdε ne n gyε Wura Deefidi ɔnaanabi ɔbono a kere mɔ-ɔkpa mɔ do-o?”

24 Farasii awura mε nu ilaa idε mɔ, mε lεε genɔ yεε, “Mɔ ɔdε bere, ilaa nyenyen oduduun pewu gemu mɔ ɔbono mε kya tere mɔ-ginyen giko yεε Besibuli mɔ ne n kya sa mɔ ɔlon. Imɔso ne ɔ taale ɔ kya gya ilaa nyenyen oduduuk krei-krei koso asa so genen.”

25 Yesu, mɔ, gi bii mɔmɔ-nwɔnsa dɔ, ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ akpale dɔ yεε, “Nengyene ilaa nyenyen gemu mɔ ne n kya yεgɛ n' kosore mɔ-adε mɔ, i laa wɔra fεε wura mɔ-re mɔ-adε ne n kya kɔ de abara. Mε kya kɔ genen mɔ, mɔ-gewuragyi mɔ ge laa nyida. ɔsowole kolon dɔ asa abεε geten kolon dɔ asa mε yε mɔmɔ-nyoro dɔ mε kya kɔ mɔ, genen ɔsowole ɔbono abεε geten gebono ge laa boori.

26 Imɔso nengyene i gyε gesintin yεε ilaa nyenyen pewu gemu mɔ kya kosore mɔ-adε ilaa nyenyen oduduun krei-krei mɔ, mε yε mɔmɔ-nyoro dɔ ne. Nne so ne mɔ-gewuragyi ge laa dε kpe?

27 “Feye yee Besibuli ɔlon dɔ ne n' kya kosore ilaa nyenyen oduduu asa so? Ne ibono feye-adə ako, mɔ, kee mɛ kya kosore ilaa nyenyen oduduu asa so faa mɔ de-e? Ane ɔlon dɔ ne mɛ kya kosore imɔ genen daa? Feye gbaa-gbaa adə mɔ mɛ laa kyɔɔle feye yee in gyɛ Besibuli ɔlon dɔ ne isa laa taale kosore ilaa nyenyen oduduu kpei-kpei.

28 Genɔɔbono i de faa mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ ne n' de mi-i kosore ilaa nyenyen oduduu asa so. Imɔso i kya lεe i kya nyiile feye yee Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi a ti a bo feye dɔ ne.”

29 Ne Yesu gi kii da gikpale sa ɔmɔ yee, “Ilaa nyenyen pεwu gεmu mɔ de daa fεe ɔnyen bolonse ɔbono o kya dii mɔ-geten dandan. Nnε ne fo ɔko fo laa wɔra de fo' loo genen geten gεbono dɔ yuuri mɔ-atɔ? Pei ne fo laa yuuri mɔ-atɔ mɔ, gεnen mɔ, fo ηminde mɔ.

30 “Fe' nu yee ɔbono oŋ kya buu me mɔ kya sɔɔ akyɔɔle de me ne. ɔbono oŋ kya kpaa me de n' koola asa mɔ, o kya yaase mɔmɔ ne.

31 N kya tɔgε mi-i sa feye yee, ilaa nyenyen kpei-kpei kamaase ibono fo nyamese fo laa wɔra mɔ de asebi kamaase abono fo laa saale Wurubuaare mɔ, i laa sa de Wurubuaare o' kyu imɔ kyu kyee fo. Ibono ɔko laa saale Wurubuaare Oduduu mɔ bere, Wurubuaare maŋ kyu imɔ ibono kyu kyee mɔ.

32 Fo ɔbono fo tɔgε me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, nyoro so ilaa nyenyen mɔ, i laa sa de Wurubuaare o' kyu kyee fo. ɔbono, mɔ, o

laa saale Wurubuaare Oduduu mō berε, Wurubuaare maŋ kyu kyεε mō gεkyena gεde dō ne o maŋ kyu kyεε mō gεkyena poborō gebono ge laa baa ba gεkaako mō dō.

Nyamese Laawɔra Ne N Kya Nyiile Mɔ-Gidebi

33 "Fε' kerε nyamese ilaa wɔrase de fε' kyu bii mɔ-gisen dō ilaa. I de daa fεε gεnɔɔbono oyii bo alanfiya ne mɔ-abi sɔrɔse kee mɔ a boran mō. Ne fεε oŋ bo alanfiya mō, mɔ-abi kee aŋ boran. Oyii abi ne mε kya kyu bii mɔ-alanfiya. Nyamese ilaa wɔrase kee ne mε kya kyu bii mɔ-gisen dō ilaa.

34 Fe de fεε awɔɔ abono a bo giborō mō gikpen. Fεye ilaa nyenyen awura adε, ilaa dense imo ne nan lii fεye-nno dō? Ilaa ibono i bo nyamese gisen dō mō, imo ne o kya lεε tɔge.

35 Nyamese dense berε, ilaa dense ne n bo mɔ-gisen dō, ne ilaa dense ne nan lii mɔ-genɔ dō. Ne nyamese nyenyen, mō, ilaa nyenyen ne n bo mɔ-gisen dō, ne ilaa nyenyen kee ne nan lii mɔ-genɔ dō.

36 N kya tɔge mi-i sa fεye yεε gεke gebono Wurubuaare laa gyi anyamese pεwu nbεlε mō, anyantɔge kamaase abono fo ɔko fo tɔge mō fo laa yεlε Wurubuaare ansi dō lεε fo-genɔ ilaa ibono so fo tɔge amɔ mō.

37 Fo nyamese fo-genɔ dō ilaa tɔgese ibono fo laa tɔge gesinkpan so mō ne Wurubuaare laa kyu gyi fo-nbelε de o' bun fo gipueε abεε o' sa fo aso."

Asa Me Laare Ilaa Lεenyiilesε Lii Yesu Ase

38 Nfono mō nbara aŋmarasεbo ako de Farasii gikpen mō dō asa ako mε tɔge sa Yesu yεε, "Obelense, a kya laare fo' wɔra ilaa ibono i laa

lεε nyiile aye yεε Wurubuaare ne n sa fo ɔlon ɔbono fo dε mɔ."

39 Yesu gi lεε geno sa mɔmɔ yεε, "Feye ndε asa ade! Fe bo ilaa nyenyen ne feŋ kya son Wurubuaare gesintin ɔkpa so! Genen so ne fe kpε fe kya laare fe' wu ilaa leenyyiiless faa. Ilaa kolon guan-n ne Wurubuaare laa wɔra sa fεye de fe' wu. Genen ilaa ibono mɔ i laa wɔra daa fεε ibono i ba Wurubuaare ikalan ɔtɔgεbo Gyoona so mɔ.

40 Fεε genoɔbono Gyoona gi gyi nkε nsa toloozi kalaade ɔken bele ɔtɔ dɔ mɔ, genen kee ne me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, nan gyi nkε nsa toloozi kalaade gesinkpan ɔbɔ dɔ ne.

41 "Owi ɔbono Wurubuaare laa gyi anyamese pεwu nbεle mɔ, Ninifa awura mε laa koso yεle tɔge yεε i kaabore Wurubuaare o' bun fεye ndε asa gipueε. I lii fεε Gyoona owi mɔ, Gyoona gi tɔge Wurubuaare ɔkalan sa Ninifa awura mɔ, mε nu mɔmɔ-nyoro gesε ne mε kyεεgε lii mɔmɔ-ilaa nyenyen giwɔra dɔ. Feye berε, fe nyε me ɔbono ne don Gyoona mɔ n bo fεye ase gεrε ndε faa, ne fe maŋ sɔɔ gyi.

42 Gεkaabono kee mɔ wura kyiisε ɔbono o gyi gewura Siiba gesinkpan so dedaa mɔ laa koso yεle tɔge yεε i kaabore Wurubuaare o' bun fεye ndε asa ade gipueε. I lii fεε Wura Solomon owi mɔ, genen ɔkyii baare gi nu mɔ-ɔlaako ginyi mɔ so, ne o koso lii ko-o mɔ-gewi geten bogetasε kpaa nu Wura Solomon ɔlaako ginyi ilaa nyiilesε mɔ. Feye berε, fe nyε me ɔbono ne don Wura Solomon mɔ, n bo fεye ase gεrε ndε, ne fe kine fe mεŋ sɔɔ me gyi.

43 “Nengyene ilaa nyenyen oduduu i koso isa so mɔ, i kya naa kingi, ne i kya wɔra imɔ fεε i naa gesinkpan so nfono nkyu giŋ bo mɔ. I naa i naa i kya laare ɔkyoolaten. Nengyene ij nyε ɔkyoolaten mɔ,

44 i kya tɔge sa imɔ-nyoro yεε, ‘Nan kii kpaa kyena isa ɔbono n wolaa n te mɔ so mɔ.’ I kii kpe isa mɔ ase mɔ, i kya kpaa wu yεε isa mɔ gi wɔra fεε geten gebono me kpa gemɔ lɔrɔ, ge wɔra ɔdan, ne ɔko meŋ te gemɔ dɔ mɔ.

45 Nfono mɔ, ilaa nyenyen oduduu mɔ i kya kpaa tere imɔ-nanboana sono ibono i bo ilaa nyenyen don imɔ-nyoro mɔ kyu baa bɔla imɔ-nyoro so de i' kii kpaa kyena isa mɔ so. Nengyene i ba genen mɔ, i kya lɔrɔ wɔra nyenyen sa isa mɔ don gigyangbarase mɔ. Genen ne i laa wɔra sa nde nke nde dɔ asa abono me bo ilaa nyenyen mɔ ne.”

Yesu Gi Nyiile Asa Abono ɔnan Me Gyε Mɔ-Subuana Mɔ

46 Yesu san ɔ kya tɔngɛ de asa mɔ mɔ, mɔ-nyi de mɔ-tedɛana me ba, me yεε nηmaŋman me kya laare me' wu mɔ.

47 ɔko gi tɔge sa Yesu yεε, “Kεrε, fo-nyi de fo-tedɛana me yεε nηmaŋman me kya laare me' wu fo.”

48 Yesu gi lεε genɔ taase mɔ yεε, “Anε ne n gyε me-nyi? Anεana ne n gyε me-tedɛana?”

49 Nfono mɔ ɔ lεε gibaa nyiile mɔ-akasεbo mɔ ne ɔ tɔge yεε, “Me-nyi de me-tedɛana ne!”

50 Isa ɔbono ɔ kya wɔra me-sε Wurubuaare ɔbono ɔ bo soso mɔ gelaare mɔ, mɔ ne n gyε

me-tedε, mɔ ne n gyε me-pikyii, mɔ ne n gyε me-nyi.”

13

Dœobo Əko Gikpale

¹ Genen gεke kolon gebono mɔ, Yesu gi lii geten mɔ dɔ kyon əbon belε mɔ gigengen. ɔ fo nno mɔ, ɔ kpelege kyena ne o nyiile asa ilaa.

² Sakpii bele əko gi kyaabɔɔ mɔ. Genen so mɔ ɔ dii loo gikolii dɔ ɔ te; asa mɔ, mɔ, mε san mε yelε gigengen so.

³ ɔ tɔge mɔmɔ ilaa gikyɔ akpale dɔ. ɔ da gikpale giko sa mɔmɔ yεε, “Dœobo əko gi kyena. Owi əko dɔ mɔ, ɔ koso kpe ndɔɔ kpaα ɳmade ayu.

⁴ ɔ kya ɳmade ayu mɔ mɔ, ako a tɔrɔ əkpa dɔ, ne nbuii mε baa tɔɔse amɔ gyi.

⁵ Ayu mɔ ako, mɔ, a tɔrɔ kpandan so. Amɔ abono a kpaala kɔrɔ. I kya nyiile yεε isε ibono i bo kpandan mɔ so mɔ inj kyc.

⁶ imɔso ayu mɔ a mεŋ nyε de amɔ-ilin i' loo gesε. Owi gi dii mɔ, a wiili ne a wu'.

⁷ Ako kee a tɔrɔ iwe dɔ. Abono a kɔrɔ mɔ, iwe mɔ i koso bun wɔra amɔ, ne a wu'.

⁸ Amɔ ako, mɔ, a tɔrɔ gesinkpan dense so. Amɔ berε, a kɔrɔ, ne a sen da amu kanpε. Dœobo mɔ gi kεbi amɔ mɔ, ɔ nyε abono ənan o kyu ɳmade mɔ, amɔ ako ikue-inun, ako ikue-isa, ne ako mɔ oko de saalaa.”

⁹ Yesu gi da gikpale mɔ ta mɔ, ɔ tɔge yεε, “Obono ɔ bo aso mɔ, o' nu!”

10 Nfono mō Yesu akasəbo mō mē tu sindi mō ne mē taase mō yee, "Menē n wɔra so ne fo kya tɔngé daa akpale dō fi-i sa mɔmɔ?"

11 Yesu gi lée genō sa mɔmɔ yee, "Feye berɛ Wurubuaare laa lée mō-gewuragyi dō akyenabi mō ilaa boduduusɛ nyiile feye. I men̄ gyɛ mɔmɔ asa sense ade.

12 I lii fée ɔbono ɔ kya nu Wurubuaare ase mō, ɔ laa nu de o' nu imɔ gesɛ. Ne ɔbono, mō, ɔŋ kya nu Wurubuaare ase mō, ipii ibono o nu mō gbaa, i laa kii lii mō-gimu dō.

13 Genen asa abono ɔnan berɛ, mē dē mɔmɔansi mē kya kere, men̄ kii mē wu sei, mē kya nu ilaa de mɔmɔ-aso, men̄ kii ma-a nu imɔ gesɛ. Imɔso ne n' kya tɔngé de mɔmɔ akpale dō mō.

14 Mɔmɔ-ilaa idɛ i kyena de ilaa ibono Isaya gi wolaa wu tɔgɛ yela mō. ɔ tɔgɛ yela yee,

'Mē laa kpe mē kya nu ilaa, mē maŋ kii nu imɔ gesɛ.

Mē laa kpe mē kya kere ilaa, mē maŋ kii wu sei.

15 I lii fée mɔmɔ-nwɔnsa dō in̄ bugi de ilaa gesɛ ginu.

Mɔmɔ-aso a tii, ne mē baala mɔmɔ-ansi bun.

Ne fée i men̄ gyɛ genen mō, ɔfaanan mē kya wu ilaa.

Mē kya nu ilaa de mɔmɔ-aso, ne mē kya nu ilaa gesɛ.

Ne fée mē nyɛ mē kya nu ilaa gesɛ mō,
nkana mē laa kii ba me ase de n' kye mɔmɔ-
gilɔtɔ gibono mē kya lo mō.'

16 Yesu gi kii tɔgɛ sa mō-akasəbo mō yee, "Feye berɛ, amudensebo ne n gyɛ feye. Feye-ansi a kya wu ilaa, ne feye-aso a kya nu.

17 Gesintin ne n' kya tøge feye faa, Wurubuaare ikalan atøgøbo de aseñse abono me gyi gesintin sa Wurubuaare baa kyon mō mōmō sakyō me tansi laare me' nyε wu ilaa ibono fe kya wu faa, meñ kii nyε. Me tansi laare me' nyε nu ilaa ibono fe kya nu faa, meñ kii nyε.

Yesu Gi Lee Dɔɔbo Gikpale Mɔ Gese

18 "Fe' nu dɔɔbo mō gikpale mō gesε kon.

19 Ayu abono a tɔrɔ ɔkpa dɔ mō a de fεε asa abono me kya nu Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mō so ilaa ne meñ kya nu imɔ gesε mō. ɔbonsan, nyamese nyεnyεn mō ne n kya baa sɔgε amɔ lii mōmō-asen dɔ.

20 Ayu abono a tɔrɔ kpandan so mō a de fεε asa abono me kρε nu Wurubuaare agyεbi mō, ne me kya sɔcɔ amɔ de ɔkon,

21 yεgε meñ kya sɔcɔ amɔ wɔra mōmō-asen dɔ mō. Me de daa fεε nbokyu. ɔgenda ɔko gi kρε tu mōmō abεε asa me kρε ka mōmō-ansi kyu lii agyεbi mō so mō, fe laa kεrε mō, me kya luu nyoro.

22 Ayu abono a tɔrɔ iwe dɔ mō a de fεε asa abono me kya nu Wurubuaare agyεbi, ne gesinkpan gεdε so nsuili de aterenbi gilaare i kya gyi mōmō-amu mō. Imɔso meñ baa ma-a taale wɔra agyεbi mō so ilaa mōmō-gεkyena dɔ.

23 Ayu abono a tɔrɔ gesinkpan dεñse so mō berε, a de fεε asa abono me nu Wurubuaare agyεbi mō, ne me nu gesε wɔra amɔ so ilaa mōmō-gεkyena dɔ fεε gεnɔɔbono dɔɔbo mō gi nyε ayu abono ɔnan o kyu ɻmadε mō, ako

gikpadə ikue-inun, ako ikue-isa, ne ako mə oko de saalaa mə.”

Ifε Gikpale

24 Yesu gi kii tɔgɛ sa məmə yεε, “Genɔɔbono Wurubuaare gewuragyi də akyenabi mə a kya ba asa də mə i də fεe gikpale gibono nan baa da faa. Dɔɔbo əko gi duu awayu mə-npɔɔ də.

25 Imɔ genyε asa pεwu me de mə, mə-ɔkyobo gi kpaa duu ife wɔra mə-awayu mə də, ne ɔ naa kyon.

26 Awayu mə de ife mə i kɔrɔ. Owi ɔbono awayu mə a boori a kya mada mə, ne me wu yεε ife i saare awayu mə də.

27 Nfonɔ mə dɔɔbo mə adega mə me baa taasɛ mɔ yεε, ‘Obelense, inq gye awayu ne fo duu fondu mə də? Fone də ne ife idε ɔnan i lii?’

28 Ne dɔɔbo mə gi lεe genɔ yεε, ‘ɔkyobo əko ne n duu ife mə genen.’ Ne mə-adega mə me taasɛ mɔ yεε, ‘Fo kya laare a' kpaa kyigi ife mə de i' san awayu mə wole?’

29 ɔ lεe genɔ yεε, ‘Kuaa. Nengyene fe laa kyigi ife mə mə, fe laa naa kyigi dabɔlɛ de awayu mə.

30 Imɔso fe' yεgε awayu mə de ife mə pεwu i' yεlɛ dabɔlɛ. I baa fo owi ɔbono a laa gbaa awayu mə mə, nan tɔgɛ gesun awɔrabɔ mə yεε me' daa gikεbi ife mə ɔminde imɔ adiila-adiila de me' yii imɔ ɔgya pεi de me' lɔɔ gbaa awayu mə kyu kpaa gyan' me-gigbaran so.’ ”

Maasade Gibi De Bodobodo Gεlin Akpale

³¹ Yesu gi kii da gikpalε giko sa mɔmɔ yεε, “Gεnɔɔbono Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ a kya yεlege asa dɔ mɔ i dε daa fεe Maasade giponfe ilaa.

³² Maasade gibι gi kere faa ηini-ηini. Aponfe abi pεwu dɔ mɔ, gimɔ ne mεŋ kiire. Dɔɔbo gi duu Maasade gibι mɔ-ndɔɔ dɔ mɔ, gi kya kɔrɔ wɔra giponfe bele baa don giponfe kamaase. Gi kya wɔra oyii gbaa, ne nbuii gi kya baa luo asisaa gimɔ-ngyalenbi dɔ.”

³³ Yesu gi kii da asa mɔ gikpalε giko yεε, “Gεnɔɔbono Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ a kya yεlege asa dɔ mɔ i dε daa fεe gεlin gebono mε kya kyu wɔra bodobodo ne o kya ηjan dii mɔ. Mε kya kyu gεnen gεlin gebono kyu bagade bodobodo nnyufo fεe imudu isa' dɔ mɔ, gε kya yεlege loo saare nnyufo mɔ pεwu dɔ de bodobodo mɔ o' nyε dii.”

Yesu Gi Lεε Akpale Mɔ Gεε Sa Mɔ-Akasebo Mɔ

³⁴ Yesu gi tɔge sa sakpii mɔ gεnen mɔ, o tɔge imɔ pεwu daa akpale dɔ. O mεŋ tɔge mɔmɔ ilaa iko yεε oŋ da gikpalε. O kya tɔnge akpale dɔ gεnen mɔ,

³⁵ i nyε kyena de ilaa ibono Wurubuaare ikalan otɔgεbo ɔko gi wolaa tɔge yela mɔ. O tɔge yela yεε,

“Nan tɔnge akpale dɔ sa mɔmɔ.

Nan tɔge mɔmɔ asiiri ilaa

ibono asa mε mεŋ ti nu imɔ kere gεkaako mɔ.”

³⁶ Yesu gi tɔnge ta mɔ, o lεε sakpii mɔ ɔkpa, ne o naa kpaa loo gεten dɔ. O loo gεten dɔ mɔ,

mɔ-akasɛbo mɔ me ba mɔ ase baa taase mɔ yεε,
"Ifɛ mɔ gikpale gibono fo da mɔ gesɛ ne n gyɛ
yεε menɛ?"

³⁷ Yesu gi lɛɛ geno sa mɔmɔ yεε, "Dɔɔbo ɔbono
o duu awayu mɔ ne n gyɛ me, anyamese pewu
mɔmɔ-daa mɔ.

³⁸ Ndɔɔ mɔ ne n gyɛ gesinkpan. Awayu mɔ
ne n gyɛ asa abono me kya nyɛ ɔkyenaten
Wurubuaare gewuragyi dɔ mɔ, ne ifɛ mɔ, mɔ,
ne n gyɛ asa abono me bo ɔbonsan, nyamese
nyenyen mɔ gikpen dɔ mɔ.

³⁹ ɔkyobo ɔbono, mɔ, o baa duu ifɛ mɔ ne n
gyɛ genen ɔbonsan, ilaa nyenyen pewu gemu
mɔ. Awayu mɔ gigbaa owi mɔ ne n gyɛ owi
ɔbono gesinkpan so gɛkyena ge laa yela ɔkara
mɔ. Adega abono me laa gbaa awayu mɔ ne n
gyɛ Wurubuaare dɔ iſco.

⁴⁰ Fɛɛ genoɔbono me laa koola ifɛ de me' deɛ
imɔ mɔ, genen kee ne me laa kyu wɔra asa
nyenyen owi ɔbono gesinkpan so gɛkyena ge laa
yela ɔkara mɔ.

⁴¹ Me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ, nan sun
me-iſco yɛɛ me' kpe me-adɛ abono n kya gyi
gewura mɔmɔ so mɔ ase. Iſco mɔ me ba mɔ,
me laa baa tɔɔse ilaa nyenyen awɔrabɔ pewu de
ilaa ibono pewu i kya yɛge me-adɛ me' wɔra ilaa
nyenyen mɔ lɛɛ lii me-gewuragyi mɔ dɔ.

⁴² Me tɔɔse mɔmɔ lɛɛ genen mɔ, me laa kyu
mɔmɔ too wɔra ɔgya gin-gin dɔ. Osulon de anɛbi
giwɛ ne n bo nno.

⁴³ Genen owi ɔbono dɔ mɔ asa abono me gyi
gesintin sa Wurubuaare mɔ me laa ŋɛlegi fɛɛ
owi mɔmɔ-sɛ Wurubuaare gewuragyi gɛkyena

mɔ dɔ. ɔbono o bo aso mɔ, o' nu."

Awurato Abono A Nara De Gegyi Boɔgyalonse Akpale

44 Yesu gi tɔge sa mɔmɔ yεε, "Gεnɔɔbono fe laa nyε Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ i de fεε gikpale gibono nan baa da faa. Awurato gbaa' ako a nara ndɔɔ nko dɔ, ne ɔnyen ɔko gi kpaa beendi amo. I tansi wɔra mɔ ɔkon gikyɔ, ne ɔ lɔrɔ amɔ nara, ne ɔ kpaa fe ilaa kamaase ibono ɔ bo mɔ, ne o kii kpaa sɔɔ gesinkpan gebono dɔ awurato mɔ a bo mɔ."

45 Yesu gi da gikpale banban kyu lii Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ so yεε, "Ilaa ɔfεbo ɔko kya laare ngyi boɔgyalonse nko de ɔ' Cɔs.

46 O wu nko nbono gi bo kanpε ne gi tansi gi bo ɔgyalon mɔ. O wu nmɔ genen mɔ, ɔ kpaa fe ilaa kamaase ibono ɔ bo mɔ ne ɔ kpaa sɔɔ genen ngyi nbono.

Asewu Gikpale

47-48 "Wurubuaare gewuragyi dɔ gekyena mɔ ge fo mɔ, ge laa wɔra fεε gεnɔɔbono iken akedabo mε kya too asewu mɔ. Asewu mɔ a kya keda iken kpei-kpei gikyɔ de mε' biide amɔ-re iken mɔ lii gyan' gigengen so. Mε lee iken mɔ mɔ, mε kya kyεε iken nyεnyεn lii idense dɔ. Mε kya kyu idense mɔ wɔra nkeebii dɔ, ne mε kya kyu inyεnyεn mɔ, mɔ, kyu too fuε.

49 Fafaanan kee ne i laa wɔra owi ɔbono gesinkpan so gekyena ge laa yela ɔkara mɔ ne. Wurubuaare dɔ isɔɔ mε laa baa kyεε abono mε

bo ilaa nyenyen mō lęe lii abono mē kya gyi gesintin sa Wurubuaare mō dō

⁵⁰ de mē' kyu asa nyenyen mō kpaa too ḡuya gin-gin dō. Osulon de anebi giwe ne n bo nno."

⁵¹ Yesu gi da akpale ade sa mōmō genen mō, o taase mōmō yee, "Fe nu ilaa ibono ne tōge feye faa pewu gesε?" Mē lęe geno yee, "Eεn."

⁵² Yesu gi tōge sa mōmō yee, "Nbara ḡimarasεbo kamaase nyi Wurubuaare agyεbi dedaa ne o kii nyε kase Wurubuaare gewuragyi dō akyenabi ilaa bōla mō, o de fεe geten wura obono o bo ilaa dedaa de ilaa poborō pewu mō-ilaa ḡyelaten mō. Nengyene i gyε ilaa dedaa ilaa mō, o bo nno, ne i kii i gyε ilaa poborō ilaa kee mō, o bo nno."

Yesu Gεwi Awura Mε Mεη Sɔɔ Mɔ Gyi

⁵³ Yesu gi da genen akpale ade pewu ta mō, o koso lii nfono

⁵⁴ ne o kii kpe ḡsowole obono so mē bela mō mō. O nyiile asa ilaa mōmō-gikyangbon dō. Mō-ilaa nyiilese mō i de asa mo geno, ne mē san mē kya taase abara yee, "Fone ne ḡde gi kpaa nyε genen ḡlaako ginyi gide lii? Nne ne o wōra ne o nyε ḡlon baare o kya wōra ilaa gbaa'gbaa ibono i kya de geno faa?

⁵⁵ Inj gyε kaafenta mō-bi mō ne? Inj gyε mōnyi ne n gyε Mariya? Ne inj gyε Gyeemesi, de Gyosefo, de Simon de Gyudase mōmō-daa mō ne?

⁵⁶ Inj gyε aye-re mō-pikyiiana ne n te gerε? Ne fone dō ne o nyε imō idε pewu lii daa?"

⁵⁷ Yesu mεη gyε isafo sa mōmō so mō, mē kine mē mεη sɔɔ mō gyi. Ne Yesu gi tōge sa mōmō yee,

“Wurubuaare ikalan ጽጋይ ክያ ምስ ገተን
ካማመስ, ገነና ሚ, ሚ ግባዎ-ግባዎ ሚ-ገዎ አበዎ
ሸ-ገተን ደ ወለ.”

⁵⁸ Asa mε mε mε gyi so mε, on kyu Wurubuaare olon wɔra amunale ilaa gbaa'gbaa nno gikyɔ.

14

¹ Genen nke nbono d̄o m̄o, Wura Herode ɔbono
ɔ kya kerɛ Galeli gesinkpan so m̄o gi nu Yesu ilaa
wɔrəse so.

² O nu imo gnen mo, o toge sa mo-adega yee, "Gyoo əbono o naa kyena gyere asa Wurubuaare sagyere mo ne. O kyingi lii ibuni do daa so ne o nyee Wurubuaare əlon o kya wɔra ilaa gbaa 'gbaa gnen faa."

Gəccəbəno I Ba Ne Gyən Gi Nyə Lewu Mə

3-4 Геночбоно і ба не Gyən gi nyə lewu мə ne nyə
gye yee Wura Herode мə-tede Filipo gi dena əkyii
əko, мə kya tere мə yee Herodiyase, ne wura мə
gi səge əkyii мə kyu dena. Gyən gi nu genen мə,
ə təgə sa Wura Herode yee ibono ə səge мə-tede
мə-ka dena мə, inj boran, inj de əkpa genen. Ə
təgə мə genen мə, wura мə gi yəgə me kpaa
keda мə, ne me ηminde мə kyu kpaa tii de obu.

5 Nkana wura mō gi laare e' yēgē me' mōc mō. O kii o selē sakpii mō. I kya nyiile yee sakpii mō kya buu Gyōn yee o gyē Wurubuaare ikalan etōgebo.

⁶ Geke gedē mō Wura Herode kya gyi mō-gekē korogēsē gesi. Mō-re mō-nanboana mē te mē kya gyi geke bele mō mō, Herodiyasē mō-bi obolonbu

ɔko gi lii kyaa tala asa mɔ ansi. Mɔ-gɛkyaa mɔ ge wɔra Wura Herode ɔbole gikyɔ.

⁷ Imɔso ɔ ka sa obolonbu mɔ yεε, "Ilaa kamaase ibono fo kya laare mɔ, tɔge me, nan kyu sa fo. Nengyene fo taase me ne meŋ nyε sa fo mɔ, ne tɔrɔ ntan."

⁸ Obolonbu mɔ gi lii kpaa taase mɔ-nyi, ne mɔ-nyi gi tɔge mɔ ilaa ibono i kaabore ɔ' taase mɔ. Imɔso obolonbu mɔ gi kii baa tɔge wura mɔ yεε, "N kya laare Gyɔn ɔbono ɔ gyere asa Wurubuaare sagyere mɔ gimu tangalan dɔ feyeansi dɔ gεrε."

⁹ Obolonbu mɔ gi taase genen mɔ, Wura Herode gisen dɔ i nyida mɔ. ɔ ti ka ntan abelense mɔ ansi dɔ so cm, ɔ kyule ne ɔ tɔge mɔ-adega mɔ yεε me' wɔra ilaa ibono obolonbu mɔ kya laare mɔ sa mɔ.

¹⁰ Imɔso o sun ne mε kpaa ten Gyɔn gimu nfon o tii de obu mɔ,

¹¹ ne mε kyu gimɔ taga tangalan dɔ kyu bara obolonbu mɔ, ne obolonbu mɔ gi kyu kperε mɔ-nyi.

¹² Gyɔn akasεbo mɔ mε nu genen mɔ, mε kpaa kyu mɔ-gibuni mɔ kyu kpaa pule, ne mε kpaa buu sa Yesu.

Yesu Gi Sa Sakpii Bele Agyudɔ Ne Mε Gyi Kaabo

¹³ Yesu gi nu Gyɔn lewu mɔ so mɔ, ɔ dii loo gikolii dɔ ne ɔ lii nfon o bo mɔ de o' kpe nfon asa meŋ te mɔ. Asa sakyc mε nu yεε Yesu gi koso nfon mɔ, mε naa de ayaa lii mɔmɔ-isowole so de mε' kpaa tu mɔ.

¹⁴ Yesu gi fo nfono ḡ kya kpe mō, ḡ baa lii gikolii mō dō mō, o wu sakpii belē ti ḡ yelē. O wu mōmō genen mō, mōmō-ilaa i wōra mō ayen, ne ḡ kyekye abono mē kya lō mō.

¹⁵ I wōra gedōdē mō, mō-akasəbo mō mē kpaa tōgē sa mō yee, “Nfono a bo faa, i gyē daa ife nsana, ne owi gi ta. Imoso lēe sakpii mō əkpa de mē' naa kpe isowole ibono i sindi gērē mō de mē' kpaa nyē agyudo sōc gyi.”

¹⁶ Yesu gi kisee tōgē sa mōmō yee, “Inj tiri yee mē' kpe gētēeko. Fēye gbaa-gbaa fe' sa mōmō ilaa iko de mē' gyi.”

¹⁷ Mē lēe genō yee, “Aye ase gērē a bo daa ibodobodo inun de iken inyō.”

¹⁸ Yesu gi tōgē mōmō yee, “Fē' kyu imō bara me gērē.”

¹⁹ Mē kyu kpere mō, ne Yesu gi tōgē sa sakpii mō yee mē' kpelegē kyena ife bonboli mō so. Mē kyena mō, o puru ibodobodo inun de iken inyō mō ne ḡ diire mō-ansi kere soso, o kyu afaala sa Wurubuaare, ne ḡ gbaa gbaa ibodobodo mō dō kyu sa mō-akasəbo mō, ne mōmō, mō, mē yē sa sakpii mō.

²⁰ Okamaase gi gyi kaabo, ne i kii san. Mō-akasəbo mō mē koola agyisan mō mō, a bōla nkeebii gudu nnyō.

²¹ Anyen abono mē saare asa abono mē gyi agyudo mō gēgyōnō ge laa wōra feē anyen nwē ikue-inyō de saalaa. Akyii de nbii-lēe gēgyōnō gēn too.

Yesu Gi Naa Nkyu So, I Mēj Muiine Mō Loo

22 Imo gemara mo, Yesu gi yegε mo-akasεbo mo me dii loo gikolii do de me' gyangbara mo fara kpe gibene giko mo so de mo mo o' leε sakpii mo okpa de o' baa tu momo.

23 Yesu gi leε momo-ekpa ta ne i san mo-wole mo, o dii kpe gibii giko so o' kpaa dala. O sii nno mo-wole genen kaabore i bun.

24 Genen owi obono mo mo-akasεbo mo me ti pale gikolii mo kyon geta. Afuu a kya da nkyu mo so, ne i yegε gikolii mo gi kya kyengben. Afuu mo a kya da a kya ba de momo ase so.

25 I baa fo gibaadiike mo, Yesu naa nkyu mo so o kya kpe de mo-akasεbo mo ase.

26 Me wu mo o naa nkyu mo so o kya ba mo, i njmaa momo-gisen, me kya kpen yεε, "Obuni ne!" Ne i wɔra momo gifuu, me san ma-a saawo.

27 Ayaa abono so mo, Yesu gi tɔgε sa omo yεε, "Fe' keda nyoro! Me Yesu ne. Feη sa fe' sele gifuu."

28 Yesu gi tɔgε sa omo genen mo, Piita gi tɔgε sa mo yεε, "Me-wura, nengyene i gyε fo mo, tɔgε me kee de n' naa nkyu mo so baa tu fo."

29 Yesu gi leε geno yεε, "Naa ba." Nfonu mo Piita gi lii gikolii mo do o naa nkyu mo so o kya kpe Yesu ase.

30 O wu ibono afuu mo a kya da de olon mo, i wɔra mo gifuu. Genen so mo, o yii gesε o kya muiine o kya loo nkyu mo do. O kya loo mo, o saawo yεε, "Me-wura, molεge me!"

31 Ayaa abono so mo, Yesu gi tengε mo-gibaa keda mo, ne o taase mo yεε, "Kere, gisccgyi gibono fo bo sa me mo pεwu ne? I wonε ne fo sɔɔ fo-nyoro akyɔɔle?"

³² Yesu mō-re Piita mē baa dii loo gikolii mō dō mō, nfono mō, afuu mō a taa gida yēge.

³³ Mō-akasəbo abono mē bo gikolii mō dō mō mē ḥmii mō kyu buubuu sa mō ne mē kya tōge yēe, “Gesintin, fo gyē Wurubuaare mō-bi!”

Yesu Gi Kye Aləbo Genesarete

³⁴ Mē fara əbon bele mō genen mō, mē lii gikolii mō dō dii gyan' Genesarete gesinkpan so.

³⁵ Genesarete awura mē wu Yesu bii mō, mē yēge i nu gyan' genen gesinkpan gebono so pēwu yēe Yesu gi loo mōmō ase. Mē nu genen mō, mē kyu mōmō-asa abono mē kya lō mō pēwu bara mō.

³⁶ Mē kole mō yēe o' yēge mē' yii ba-a mō-gegbē ginəbi. Ne gesintin mō, əkamaasə əbono o nyē ne o yii mō-gegbē mō, mō-alətō a kya ta.

15

Ako Mē Kya Pene Asa Yēe Mōmō-Nbara Gi Gyē Wurubuaare-Lēe

¹ Imō ide gemara mō, Farasii gikpen mō dō asa ako de Gyuda awura nbara aŋmarasebo ako mē lii Gyerasalem ba Yesu ase baa taasə mō yēe,

² “I wonə so ne fo-akasəbo mō mē kya kere ansi taa aye-itiibilaa mō giwəra yēge daa? Imō ne n gyē yēe mē laa gyi mō, menj kya foro mōmō-abaa aye-itiibilaa aforobi de sei ɔŋ' sa o' kyəlesə mōmō-Wurubuaare ɔson.”

³ Yesu gi lēe genə sa ɔmō yēe, “Ne fəye mō de-e? I wonə so ne fəye-itiibilaa so mō, fə kya kere ansi taa Wurubuaare nbara mō yēge daa?

4 Wurubuaare gi yela nbara yee, ‘Buu fo-se de fo-nyi.’ Nko kee ne n gyε yee, ‘Fo əbono fo tøgε nnɔ wɔra fo-nyi abee fo-se mɔ, mε' mɔɔ fo.’

5 Fεye Farasii awura de nbara aŋmarasebo mɔ bere, fe kya nyiile daa yee əko laa taalε tøgε sa mɔ-nyi abee mɔ-se yee, ‘Ilaa ibono n bo ne nkana nan kyu kpaa fεye mɔ, nan lɔrɔ imɔ yela sa Wurubuaare.’ Nengyene o nyε tøgε gεnen mɔ, fεye yee iŋ baa i tiri yee o baa buu mɔ-se de mɔ-nyi de o' kpaa mɔmɔ.

6 Fεye-anyamese itiibilaa idε so mɔ, fe kya nyaa Wurubuaare nbara mɔ yela nkan.

7 Fe bo gikereansi! Wurubuaare əkalan əbono Isaya gi nu tøgε mɔ i kyena de fεye-ilaa wɔrasede gesintin so.

8 “Isaya gi nu Wurubuaare gi tøgε yee,
‘Ansi so ne me-asa ade mε kya lεε me-ginyen;

Mɔmɔ-nwɔnsa dɔ bere, me-re əmɔ aŋ bo
gesu.

9 Mε kya son me daa ansi so giyan.

I kya nyiile yee anyamese-lεε nbara ne me de mε
kya penε

mε kya nyiile asa yee i gyε me Wurubuaare-
lεε.’ ”

Nyamese Nwɔnsa Ne N Kya Kyolesε Mɔ-Wurubuaare ɔson

10 Nfonu ne Yesu gi terε sakpii əbono o bo
nfono mɔ ba mɔ asε, ne o tøgε sa mɔmɔ yee, “Fε'
yela giso de fe' nu gesε yee,

11 i mεŋ gyε ilaa ibono i kya loo nyamese gεnɔ
dɔ mɔ ne n kya kyolesε mɔ-Wurubuaare ɔson.
Ilaa ibono i kya lii nyamese gεnɔ dɔ mɔ ne n kya
kyolesε mɔ-Wurubuaare ɔson.”

12 Nfono mō Yesu akasəbo mō me tu sindi mō ne me taase mō yee, “Fo bii yee ilaa ibono fo tōge mō i loo Farasii awura mō?”

13 Yesu gi lee genō yee, “Farasii awura ilaa nyiilesē mō i de fē iyii ibono i meñ gyē me-sē obono o bo soso mō ne n duu imō mō. O laa kyigi imō pēwu fūe daa.

14 Genen so mō, fe' taa omō yee! Me gyē daa agyaatanbo abono me de mōmō-nanboana agyaatanbo de iyii! Nengyene gyaatanbo laa keda mō-nanbo genen mō, mōmō anyō me laa wolaa tōrō obo dō.”

15 Nfono ne Piita yee, “Lee ilaa ibono fo tōge sa sakpii mō gesē sa aye.”

16 Yesu gi lee genō taase mō-akasəbo mō yee, “Imōso feye kee feye-nwōnsa dō inj ti bugi de fe' nu ilaa gesē?

17 Fe meñ nyi yee ilaa ibono i kya loo nyamesē genō dō mō i kya kyon kpe mō-otō dō de o' koo fūe?

18 Ilaa ibono i kya lii fo-genō dō mō i kya lii daa fo-gewōnsa dō. Imō ibono ne n kya kyōlesē nyamesē Wurubuaare ɔson.

19 I kya nyiile yee nyamesē kya sa gewōnsa pei ne o kya wōra ilaa nyenyen fēe o kya mō isa, o kya lii mō-ka abēe mō-kuli gemara, o kya laare ogyibara, o kya yuuri, o kya ten oko genō nbēle dō, abēe o kya nyida asa.

20 Genen ilaa ideana ne n kya kyōlesē nyamesē Wurubuaare ɔson. Nyamesē gi gyi ne oñ foro mō-abaa aye-itiibilaa aforobi mō, imō ibono i mañ taale kyōlesē mō-Wurubuaare ɔson.”

21 Yesu gi lii nno, ne ወ kyōn kpe gesinkpan gēko so, ወ sindi Taya de Sidon isowole.

22 ብkyii ወko te nno, ወ gyē daa Keenakyii. O nu Yesu so. Imoso ወ naa ወ kya kpe mō ase mō, ወ kya kpen ወ kya kolē mō yēs, "Me-wura, Deefidi ወnaanabi, su me so! Ilaa nyenyen oduduū te mebi kyiis so, i kya nyala mō gikyō!"

23 ብkyii mō gi kolē Yesu genen mō, Yesu meŋ tōge mō sei-sei. Nfono mō, mō-akasəbo mō me tu ba mō ase baa tōge mō yēs, "Gya ብkyii mō. O buu aye ወ kya wōra ወlanba."

24 Ne Yesu gi lēs geno tōge yēs, "Wurubuaare gi sun me yēs n' baa kpaa daa aye Isirale awura abono me de fēs isande ibono i fūe mō."

25 ወ tōge genen mō, ብkyii mō gi dabōlē kpaa ኃmii Yesu ayaa dō kolē mō yēs, "Me-wura, kpaa me!"

26 Yesu gi tōge sa mō yēs, "In kaabore fēs ወko o' kyu nbii agyudo abono me laa gyi mō kyu too sa igyoono."

27 Ne ብkyii mō gi tōge yēs, "Me-wura, i gyē gesintin berē. Imō, mō, igyoono gbaa kee me kya nyē tōce ibono mōmō-wuraana me kya gyi ne i kya lii tōrō lepē gikcōdō mō gyi."

28 Nfono ne Yesu gi tōge sa ብkyii mō yēs, "ቤkyii, gisoogyi gibono fo bo sa me mō gi tansi gi nyaakyō! Ibono fo kolē me mō, i' wōra sa fo." Genen owi ወbono dō mō, mō-bi mō gi nyē mo-nyoro lii ilaa nyenyen oduduū mō abaa dō.

*Yesu Gi Kyē Asa Alōtō Ne ወ Sa Asa Sakyō
Agyudo*

29 Yesu gi lii nno kpaa naa Galeli ɔbon bele mɔ gigengen so. ɔ dii gyan' gibii giko so, ne ɔ kpelegɛ kyena.

30 ɔ kpelegɛ kyena mɔ, sakpii bele ɔko gi ba mɔ ase. Mε kyu alɔbo sakyɔ bara mɔ yee ɔ' kye, feε itegesəana, agyaatanbo, isintiribu, asa abono mε lii adin, de abono mε kya lɔ alɔbi krei-krei mɔ. Mε kyu mɔmɔ baa yela Yesu ayaa dɔ, ne ɔ kye mɔmɔ.

31 Sakpii mɔ gi wu ibono agyaatanbo mε kya wu ilaa, ɔtegesəana mε koso mε kya naa, abono mε lii adin mɔ mε kii nyε mɔmɔ-nyoro, ne imuumuu mε kya tɔngɛ genen mɔ, i de mɔmɔ-gɛnɔ gikyɔ, ne mε yen Wurubuaare yee Wurubuaare ɔbono mɔmɔ Isirale awura mε kya son mɔ ne n sa Yesu ɔlon ne ɔ kya kpaa asa genen.

32 Imɔ ide gemara mɔ, Yesu gi terε mɔ-akasεbo mɔ ba mɔ ase ne ɔ tɔgɛ sa ɔmɔ yee, "Asa ade ilaa i bo me ayen. Nde nke nsa ne mε bo me ase faa, mεŋ baa mε bo sei de mε' gyi. Meŋ kya laare n' tɔgɛ mɔmɔ yee mε' naa kpe mɔmɔ-nwi yεgε mε mεŋ nyε sei gyi. Ne wɔra genen mɔ, mε laa tɔrɔ agbale ɔkpa dɔ."

33 Mɔ-akasεbo mɔ mε taase mɔ yee, "Fone dɔ ne a laa nyε agyudɔ sa genyamesεbi gedε de mε' gyi kaabo ife nsana gεrε?"

34 Yesu gi taase mɔmɔ yee, "Ibodobodo ifone ne fe bo?" Mε leε genɔ sa mɔ yee, "A bo ibodobodo sono de nkenbii kalese nko."

35 Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa asa abono pεwu mε buu ɔmɔ mɔ yee mε' kpelegɛ kyena. Mε kpelegɛ kyena gesinkpan mɔ,

36 o puru ibobobodo sono mō de iken mō, o kyu afaala kyu sa Wurubuaare, ne ḡ gbaa gbaa imō dō kyu sa mō-akasebo mō yee mē' yee sa sakpii mō de mē' gyi. Ne mē sōo yee sa mōmō.

37 Mē yee gēnen mō, ḡkamaasē gi nyē gyi kaabo, ne i fo mōmō kii san. Yesu akassebo mō mē koola agyisan mō mō, i bōla nkeebii sono.

38 Anyen abono mē gyi gēnen agyudō abono mō gēgyōnō ge gyē nwē ikue-inyō. Akyii de nbii-lee gēgyōnō geñ too.

39 Asa mō mē gyi ta mō, Yesu gi lēe mōmō-ōkpa, ne ḡ dii loo gikolii dō kyon kpe Magadan gesinkpan so.

16

Asa Ako Mē Kole Yesu Yee

J' Wōra Ilaa Lēenyiilese Lii Wurubuaare Dō

1 Farasii de Saadusii akpen mō dō asa ako mē ba Yesu ase mē' baa kole mō yee ḡ' wōra ilaa lēenyiilese lii Wurubuaare dō sa mōmō de mē' nyē bii yee Wurubuaare ne n sa mō əlon əbono ḡ de mō. Mē kya kole mō gēnen mō, mē kya daase mō mē kya kere daa.

2 Yesu gi lēe genō sa mōmō yee, “Owi kya kpe ḡ' kpaat tōrō ne ḡ pēerē kō-ō mō, fe kya wu bii tōge yee, ‘Oke owi laa lii.’

3 Gēnen kee ne gedē ge ke ne fe wu nyangbon gi sin kitikititi mō, fe kya bii tōge yee, ‘Ndē nyangbon laa da.’ Fe kya wu Wurubuaare awole bii tōge yee idē ne nan wōra, ne gesintin i kya ba gēnen. I wonē ne feñ kii fa-a bii kere nke ndē dō

lεε ilaa dɔ de fe' bii ilaa ibono Wurubuaare kya
lεε o kya nyiile feye mɔ?

4 Feye ndε asa ade! Fe bo ilaa nyenyen ne feŋ
kya son Wurubuaare gesintin ɔkpa so! Genen so
ne fe kpε fe kya laare fe' wu ilaa lεenyiilesε faa.
Ilaa kolon guan-n ne Wurubuaare laa wɔra sa
feye de fe' wu. Genen ilaa ibono mɔ i laa wɔra
daa fεε ibono i ba Gyoona so mɔ." Yesu gi tɔge
genen mɔ, o naa kyon taa mɔmɔ yεgε.

Bodobodo Gelin Gikpale

5 Yesu mɔ-re mɔ-akasebo mɔ me kyon kpe
gibenbe giko mɔ so mɔ, mɔ-akasebo mɔ me
nyingi yεε me tan bodobodo so.

6 Yesu gi tɔge sa ɔmɔ yεε, "Fe' kerε feye-nyoro
so dɔɔdan. Farasii awura de Saadusii awura ilaa
i de fεε gεlin gebono ge kya yεgε bodobodo kya
ηjan mɔ."

7 Yesu gi tɔge sa mɔmɔ genen mɔ, me kyu me
kya taase abara yεε, "Ibono a menj de bodobodo
mɔ so ne o tɔge aye genen faa abεε?"

8 Me kya taase abara genen mɔ, Yesu gi ti bii
ilaa ibono me dare mɔ. Imɔso o taase mɔmɔ yεε,
"Menj n wɔra ne fe kya tɔge kyu lii bodobodo
obono fe menj de mɔ so? Gisɔɔgyi gibono fe bo
sa me mɔ pεwu ne?"

9 Feŋ ti bii isa ɔbono n gyε mɔ? Fe tan
ibobobodo inun ibono ne gbaa-gbaa imɔ dɔ sa
asa nwε ikue-inyɔ de saalaa ne me gyi kpon mɔ
so? Agyisan nkeebii nfone ne fe koola mɔ?

10 Ne fe tan ibobobodo sono ibono ne gbaa-
gbaa imɔ dɔ sa asa nwε ikue-inyɔ ne me gyi kpon
mɔ so? Agyisan nkeebii nfone ne fe koola mɔ?

11 Nkana i kaaborε fε wolaa nu gεsε yεsε iŋ gye bodobodo ilaa ne n' dare. N kya nyiile feye daa yεsε fε' kere feye-nyoro so kyu lii Farasii de Saadusii awura mō so. Mōmō-ilaa i dε fεsε gεlin gεbono ge kya yεgε bodobodo kya ḥjan mō.”

12 Nfono mō, mō-akassebo mō me nu gεsε kon yεsε iŋ gye bodobodo ilaa ne o dare. O dare daa Farasii awura de Saadusii awura mō ilaa nyiilesε ibono i kya yεlege i kya nyida ilaa mō.

Piita Gi Lεsε Tɔgε Isa ɔbono ɔnan Yesu Gyε Mo

13 Yesu mō-re mō-akassebo mō me kya laare me' sindi Sesariya-Filipayi ɔsowole mō, o taase mōmō yεsε, “Asa ase mō, menε nyamesε ɔnan ne me, anyamesε pεwu mōmō-daa mō, n gye daa?”

14 Ne me lεsε gεnō yεsε, “Ako me kya tɔgε yεsε fo gyε Olooobu Gyɔn ɔbono o naa kyena gyere asa Wurubuaare sagyere mō. Ako mō yεsε kuaa. Fo ne n gyε Olooobu Ilaagya. Ne ako, mō, yεsε Wurubuaare ikalan atɔgεbo iloobu mō dō ɔko fεsε Gyεremaya abεsε ɔbanban ɔko ne n kyingi lii ibuni dō ba gεnen.”

15 Nfono ne Yesu gi kii taase mō-akassebo mō yεsε, “Ne feye mō de-e? Menε nyamesε ɔnan ne fε nyi yεsε n' gyε?”

16 Simon Piita gi lεsε gεnō yεsε, “Fo ne n gyε ɔbono Wurubuaare gi sun yεsε fo' baa mōlege mō-adε de me' nyε Wurubuaare ase gεkyena mō. Mō ɔbono o bo nno gεkpaa-gεkpaa mō mō-bi ne n gyε fo.”

17 Nfono ne Yesu gi tɔgε sa mō yεsε, “Fo Simon, Gyoona mō-bi, fo gyε omudensebo! I meŋ gyε nyamesε ne n lεsε ilaa ide nyiile fo. Me-sε

Wurubuaare əbono ɔ bo soso mɔ ne n lɛs nyiile fo gənen.

¹⁸ N' buu sa fo yɛs nan terɛ fo yɛs Piita. (Piita gesɛ ne n gyɛ yɛs gifolɛ.) Fɛs genɔɔbono gifolɛ gi laa taale yɛgɛ obu ɔ' wɔra ɔlon mɔ, gənen kee ne nengyene nɛ koola me-asonbo gikpen mɔ mɔ, gənen gifolɛ gide ne nan wɔra mɔmɔ-gɛkpara. Ba-a lewu gbaa maŋ taale tii me-asonbo gikpen mɔ.

¹⁹ Nan yɛgɛ fo' kere Wurubuaare gewuragy i dɔ akyenabi mɔ gɛbunono mɔ so; ilaa ibono fo maŋ sa ɔkpa gesinkpan so mɔ, Wurubuaare əbono ɔ bo soso mɔ kee maŋ sa ɔkpa, ne ibono fo sa ɔkpa gesinkpan so mɔ, Wurubuaare əbono ɔ bo soso mɔ kee gi sa ɔkpa."

²⁰ Nfono ne Yesu gi ka sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛs mɛŋ sa mɛ' tɔge sa ɔko-re ɔko yɛs mɔ ne n gyɛ əbono Wurubuaare gi sun yɛs ɔ' baa mɔlegɛ mɔ-adɛ de mɛ' nyɛ mɔ ase gɛkyena mɔ.

Yesu Gi Tɔge Mɔ-Giwukyingi Mɔ So Ilaa

²¹ Lii nfono mɔ Yesu gi yii gesɛ ɔ kya tɔge ɔ kya sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛs i gyɛ ilaa ibono i laa ba yɛs ɔ laa kpe Gyerusalem de ɔ' kpaa wu ɔlaawuse krei-krei gikyɔ Gyuda awura asunbi aleɛbo abelense de nbara aŋmarasebo mɔ de mɔmɔ-abelense sense mɔ abaa dɔ. Asa mɛ laa mɔɔ mɔ. Mɛ mɔɔ mɔ mɔ, imɔ gɛkɛ sase mɔ, ɔ laa kyingi lii ibuni dɔ.

²² Nfono mɔ Piita gi kyu Yesu lii nkan ne o yii gesɛ ɔ kya gya mɔ yɛs ɔŋ baa tɔge gənen. ɔ tɔge mɔ yɛs, "Me-wura, Wurubuaare ɔ' kpare fue! I mɛŋ sa i' ba fo so gɛkaako!"

23 Yesu gi kisee tɔgɛ sa Piita yεε, “Naa me ase, ilaa nyenyen gεmu! Fo kya laare fo' nyida melaa sa me. Fo-gewɔnsa gεŋ gyan' Wurubuaare gelaare so. Anyamese-lεε gelaare so ne fo-gewɔnsa gε gyan’.”

24 Ne Yesu gi kisee tɔgɛ sa mɔ-akasεbo mɔ yεε, “Obono o kya laare de o' wɔra me-ɔkasεbo mɔ, kaase o' kyu mɔ-nyoro fuε me so de o' kyule sɔɔ awɔrɔfɔɔ abono a laa tu mɔ me so mɔ abaa anyɔ, ba-a me laa da mɔ ajanbi oyii so mɔɔ me so mɔ, mε' da mɔ.

25 I kya nyiile yεε fo obono fo kya kɔrɔsε fonkpa fo kya yela fo-gibaa so mɔ, Wurubuaare ase gεkyena ɔnan gε laa lii fo-gibaa. Ne fo obono mɔ, kyu lii me so ne fo-nkpa gi lii fo-gibaa mɔ, fo laa nyε Wurubuaare ase gεkyena.

26 Fo nyamese fo nyε gesinkpan gεde so ilaa kamaase pεwu, ne fo too fo-ɔkyenaten Wurubuaare ase mɔ fuε mɔ, fo nyi yεε fo nyε gεkyena ne? Menε ne fo laa kyu sa Wurubuaare de fo' kii nyε ɔkyenaten mɔ ase?

27 Fε' bii yεε me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, nan kii ba gesinkpan so mɔ, me-re Wurubuaare dɔ isɔɔ ne nan ba. Me-sε Wurubuaare nyisigi ne nan kyu ba. Nε kii ba mɔ, nan kyu nyamese kamaase gεkyena dɔ ilaa wɔrase kyu tεla mɔ.

28 Gesintin ne n' kya tɔgɛ feye faa, feye abono fε yεε gerεnaa faa fε maŋ wu' ta pei de fε' lɔɔ wu yεε me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, n de me-gewuragy i n kya kpelegɛ mii ba gesinkpan so.”

17

Wurubuaare Gi LEE Yesu Nyisigyi Nyiile Mɔ-Akasebo Asa' Ako

¹ Imɔ nke nsee gəmara mɔ, Yesu gi kyu Piita de Gyeemesi de Gyɔn, Gyeemesi mɔ-tedɛ, ne mɛ dii kpe gibii bele giko so mɔmɔ wole.

² Mɛ bo nno gənen mɔ, Yesu nyoro gi kyεεgε kii lɔrɔ wɔra ɔdan too, ne mɔ-ansi dɔ i kya ɳεlegi fεε owi. Mɔ-ngbe nbono o suu mɔ gi fuuli gi kya ɳεlegi faa ɳela-ɳela.

³ Mɛ baa kii kere mɔ, iloobu inyɔ iko ne: Mosisi mɔ-re Ilaagya. Mɛ ba Yesu ase, mɔmɔ-re mɔ mɛ yele mɛ kya gyi nsingyi.

⁴ Mɛ yele gənen mɔ, Piita gi tɔge sa Yesu yεε, "Me-wura, i wɔra ɔdan yεε a bo gerenaa. Nengyene fo kya laare mɔ, nan yii ipanpan isa' sa fεye: fo-LEE ɔko, Mosisi-LEE ɔko, de Ilaagya-LEE ɔko."

⁵ Piita mɛŋ ti taa tɔge ta mɔ, gibunto ɳεlegisɛ giko gi baa bun mɔmɔ so faa kpem, ne Wurubuaare gigyεbi' gi lii gibunto mɔ dɔ tɔge akasebo mɔ yεε, "Me-gissen dɔ obi ne n gyε Yesu. ɔ kya gyi me-ginsi. Fe' nu mɔ ase."

⁶ Mɔ-akasebo mɔ mɛ nu gigyεbi' mɔ gənen mɔ, i tansi wɔra mɔmɔ gifuu, ne mɛ kpelege de kyu mɔmɔ-ansi bun gesinkpan.

⁷ Nfono ne Yesu gi tu kpe mɔmɔ ase, ne o yii mɔmɔ, ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yεε, "Fe' koso, feŋ sa fe' sele gifuu."

⁸ Mɛ diire mɔmɔ-ansi kere mɔ, mɛŋ baa wu ɔko baa too de Yesu.

⁹ Mɛ kii kpelege mɛ kya ba mɔ, Yesu gi da mɔmɔ tii yεε, "Feŋ sa fe' tɔge ilaa ibono

Wurubuaare gi lęe nyiile fęye faa sa əko nperę. Me, anyamese pęwu mōmō-daa mō ne wu' kii kyingi lii ibuni dō mō pei de fe' lōc gyi imō so gesingyi sa asa."

¹⁰ Yesu akasębo mō me tōge sa mō yęe, "Aye Gyuda awura nbara anjmarassebo mo me kya kyena tōge sa aye yęe Oloobu Ilaagya laa kii lii Wurubuaare dō ba pei ne əbono Wurubuaare laa sun de ɔ' baa gyi gewura mō Wurubuaare ade so mō ɔ' lōc ba. Ne fo ne n gyę genen isa əbono mō, menę n wɔra so ne Ilaagya meŋ wolaa gyangbara fo ba?"

¹¹ Yesu gi tōge sa ɔmo yęe, "I gyę gesintin yęe i kaaborę Ilaagya ɔ' gyangbara ba de ɔ' baa lōc ilaa kamaase yela pei de n' lōc ba.

¹² N' buu sa fęye yęe Ilaagya gi ti wolaa kii ba ne Gyuda awura me meŋ bii mō. Me wɔra mō genocəbono me kya laare mō. Genen kee ne me, anyamese pęwu mōmō-daa mō, nan wu awɔrɔfɔc mōmō-abaa dō ne."

¹³ Yesu gi tōge sa mō-akasębo mō genen mō, idę kon me bii yęe Gyęn əbono ɔ gyere asa Wurubuaare sagyere mō ne ɔ dare genen.

Yesu Gi Kosore Ilaa Nyęnyęen Oduduu Gębii Gęko So

¹⁴ Me kii kpaa tu sakpii mō mō, ɔnyen əko gi ba Yesu ase, ne ɔ ɳmii mō-ansi dō kole mō

¹⁵ yęe, "ɔbelęnsę, su me-bi baare so sa me. ɔ kya lō gilo tōrɔsę, ɔ kya yiyeę gikyo. I kya taale kuu mō too ɔgya dō, nke nko mō, nkyu dō.

¹⁶ Ne kyu mō bara fo-akasębo mō mō, me meŋ taale kye mō."

17 Yesu gi nu gənen mō, o tōge yee, “O! Feye nkə nde dō asa! Fəŋ kya sō Wurubuaare gyi. Fe bo gənəbiide! Nkə nfone ne nan kyena feye ase, n kpe mi-i nyə gisen mi-i sa feye daa? Fe' kyu gebii mō bara me gərenaa.”

18 Nfono mō Yesu gi tōge sa ilaa nyenyen oduduu ibono i te gebii mō so ne ge kya lō gilō tōrōse mō yee i' koso gebii mō so o kere imo faa. Ayaa abono so mō, ilaa nyenyen oduduu mō i koso gebii mō so, ne gebii mō gilō mō gi ta.

19 Imo gəmara mō, mō-akasebo mō me baa taase Yesu mōmō-wole yee, “I wonē so ne aye bere a məŋ taale gya ilaa nyenyen oduduu mō koso gebii mō so daa?”

20 Yesu gi ləe geno sa ɔmō yee, “Gisōggi gibono fe bo sa Wurubuaare mō ginj fo ilaa iko so daa ne n yegə ne i ba genen. Gesintin ne n kya tōge feye faa, nkana feye-gisōggi mō gi dabələ gi kere pii fees Maasade giponfe gibi gbaa mō, fe laa taale tōge sa genen gibii gibono fe kya wu faa yee, ‘Koso gəre kpe faanaa.’ Gesintin mō gi laa koso. Sei maŋ don feye-giwora. [

21 Imo-re imo genen mō, pəi ne fe laa taale kosore ilaa nyenyen oduduu ide ɔnan mō, i tiri geno ŋminde de ndalaa.]”

Yesu Gi Kii Tōge Mō-Giwukyিgi Mō So Ilaa

22 Yesu mō-re mō-akasebo mō me naa de Galeli mō, Yesu gi tōge sa ɔmō yee, “Ako me laa kyu me, anyamese pəwu mōmō-daa mō, wɔra asa abaa dō

23 de me' mōc me. Me mōc me mō, imo gekə sase mō, nan kyingi lii ibuni dō.” Akasebo mō me

nu gənen mō, mōmō-asen dō i tansi wōra mōmō
ayen gikyo.

*Yesu Gi Tōge Wurubuaare ḥson Obu Mō Too-
Too So Ilaa*

²⁴ Yesu mō-re mō-akasəbo mō me kpe Kapεεniyon mō, Wurubuaare ḥson obu mō too-too asəcəbo ako me ba Piita ase, ne me taase mō yee, “Fεye-čbelense kya too Wurubuaare ḥson obu mō too-too ne?”

²⁵ Piita gi ləe gənə sa mōmō yee, “En, o kya too.” Piita gi loo gəten dō mō, Yesu ne n daa gikyu too-too mō ilaa kyu tu mō. O taase Simon Piita yee, “Simon, fo ase mō, nengyene wura gi bara gesinkpan so too-too sa asafo abee fəe mə' dō de mə' ye ne gəmō so too-too gi ba mō, i kaaborə nten abi kee mə' too gənen too-too mō?”

²⁶ Piita gi ləe gənə yee, “Kuaa.” Ne Yesu yee, “I gyε gesintin. Nten abi mō bere meŋ bo too-too əbono dō. Iməso me kee meŋ bo me-sə Wurubuaare ḥson obu mō too-too mō gitoo dō.

²⁷ Imə-re imə gənen mō, aŋ kya laare a' wōra too-too asəcəbo mō ginyadon. Iməso kpe əbon mō dō kpaa too daaruwa. ။ken əbono fo laa daa gilee mō, kere mō-gənə dō, fo laa wu aterenbi gib. Ləe gimo de fo' kyu kpaa too me-re fo-ləe.”

18

Nbii Ilaa I Tiri Wurubuaare

¹ Gənen owi əbono dō mō, Yesu akasəbo mō me ba mō ase baa taase mō yee, “Wurubuaare gewuragi dō akyenabi mō dō mō, ane ne n don mō-nanbo?”

2 Nfono mō Yesu gi tere gebii gəko ba mō ase ne o kyu gemō yelē mōmōansi dō.

3 C tōge sa mōmō yee, "Gesintin ne n' kya tōge feye faa, nengyene fē maŋ kyεεgε wōra feye-nyoro fēe nbii mō, fē maŋ nyε Wurubuaare gewuragyi dō akyenabi mō kpa-a.

4 Imōso fo əbono fo bara fo-nyoro gesē wōra fēe genen gebii gedē mō, fo ne nan don fo-nanboana Wurubuaare gewuragyi dō akyenabi mō dō.

5 Nengyene me so ne fo əko fo sōcō gebii fēe gedē ənan abaa anyō mō, me ne fo sōcō genen.

6 "Əbono, mō, ə laa yεgε apiipii abono me sōcō me gyi mō dō əko gisōcōgyi gi' koso me so mō, nengyene fēe me kyu gibui bele ȏminde kyaga de kaasē əbono gibō ne me too mō wōra apoo dō mō, i tēsē i bō.

7 Ilaa ibono i kya yεgε asa gisōcōgyi gi' koso me so mō i nyaakyō gesinkpan so, imōso gesinkpan so asa, mōmō laako! I wōra nnē mō, gēnen ilaa ibonoana i laa ba. Əbono ə laa yεgε i' ba gēnen mō bere, mō laako!

8 Nengyene fo-gibaa abēe fo-giyaa gi kya yεgε fo-gisōcōgyi gi' koso me so mō, kəbi gimō fūe! I boran yεe fo-nyoro getεeko i lii giden de fo' nyε kyena Wurubuaare ase don ibono Wurubuaare laa kyu fo-re fo-abaa anyō de fo-ayaa anyō too wōra əgya əbono əŋ kya wu' gəkaako mō dō mō.

9 Ne fēe fo-ginsi ne n kya yεgε fo-gisōcōgyi gi' koso me so mō, lōgedē gimō lēe fūe! I boran yεe fo' kyu ginsi kolon kpaa kyena Wurubuaare ase don ibono Wurubuaare laa kyu fo-re fo-ansi anyō too wōra əgya əbono dō ə kya biide ilaa nyεnyen awərabo giso mō.

10 “Fε' kere feye-nyoro so dɔɔdan de fεŋ sa fe' tɔgε yεε apiipii ade dɔ ɔko mεŋ gye sei. N kya tɔgε mi-i sa feye yεε Wurubuaare cɔɔsi cɔ ibono mε kya kere mɔmɔ so mɔ mε kya wu me-sε Wurubuaare ɔbono c bo soso mɔ owi kamaasε.

[**11** Me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, ne ba gesinkpan so de n' baa mɔlegε abono mε fε Wurubuaare ɔkpa mɔ de mɔmɔ-re Wurubuaare nsana i' nyε lɔrɔ.]”

Sande Fueε Gikpale

12 Nfono mɔ Yesu gi tɔgε sa mɔmɔ yεε, “N' taase feye ilaa iko. Nengyene nyamese bo isandε ikue-inun ne ɔkolon gi fε mɔ, c maŋ taa aseñse mɔ yεge abii dɔ nfono mε kya gyi mɔ de c' kpa laare ɔbono c fε mɔ?

13 Gesintin, c laa laare sandε mɔ kpa wu mɔ. O wu mɔ mɔ, i laa wɔra mɔ ɔkon gikyɔ kyɔde don isandε ikue-inan de saalaa isandε sango mɔ mε san mɔ.

14 Genen kee ne feye-sε Wurubuaare de ne. Inj gye mɔ-gelaare yεε apiipii ade dɔ ɔko c' fε Wurubuaare ɔkpa mɔ de mɔ-ɔkyenaten Wurubuaare ase c' lii mɔ-gibaa.

Genɔɔbono Fo Laa Lɔrɔ Fo-re Fo-Nanbo Yesu Sonbo Nsana

15 “Nengyene fo-nanbo ɔbono cɔɔs c me gyi mɔ gi wɔra fo ilaa nyenyen mɔ, kpe mɔ ase de fo' kpa tɔgε mɔ ilaa nyenyen ibono c wɔra fo mɔ fo-re mɔ wole. Nengyene o nu fo gesε mɔ, fo-re mɔ nsana i lɔrɔ ne.

16 Ne fεε c mεŋ nu fo gesε mɔ, laare me-sonbo ɔko abεε anyɔ bɔla de fo-nyoro de feye pεwu fo'

kpe mɔ ase. I lii fεε Wurubuaare agyεbi dɔ mɔ i tɔgε yεε
 pεi ne fe laa bun isa gipueε yεε ɔ wɔra ilaa nyεnyεn mɔ,
 i kaabore i' nyε asa anyɔ abεε asa' abono me kyule
 yεε ɔ wɔra gεnen ilaa nyεnyεn ibono gesintin.

17 Nengyene ɔ meŋ nu mɔmɔ kee gesε mɔ, kyu gεnen ilaa ibono kyu kpa too me-asonbo gikpen mɔ ansi dɔ. Ne fεε ɔ meŋ nu me-asonbo gikpen mɔ gesε kee mɔ, fe' kyu mɔ fεε ɔ gyε daa abono meŋ kya son Wurubuaare mɔ dɔ ɔko abεε ilaa nyεnyεn awɔrabo mɔ dɔ ɔko.

18 “Gesintin ne n' kya tɔgε feye faa, ilaa ibono feŋ sa ɔkpa gesinkpan so mɔ, Wurubuaare ɔbono ɔ bo soso mɔ kee maŋ sa ɔkpa; ne ibono fe sa ɔkpa gesinkpan so mɔ, Wurubuaare ɔbono ɔ bo soso mɔ kee gi sa ɔkpa.

19 N' kii tɔgε sa feye yεε nengyene feye dɔ anyamesε anyɔ fe wɔra gεnɔ dalaa kole me-sε Wurubuaare ɔbono ɔ bo soso mɔ ilaa iko mɔ, ɔ laa wɔra imɔ sa feye.

20 Fe' nu yεε nfono asa anyɔ abεε asa' me gyan' me-ginyen dɔ mɔ, n bo mɔmɔ ase.”

Dega ɔbono ɔŋ Bo Gitolon Mɔ Gikpale

21 Nfono mɔ Piita gi ba Yesu ase baa taase mɔ yεε, “Me-wura, gikpadɔ gifone ne fεε me-nanbo gi wɔra me ilaa nyεnyεn ne i kaabore n' kyu kyεε mɔ? Gikpadɔ sono abε-ε?”

22 Yesu yee, "Kuaa, i meñ gyé gikpadó sono wole. N'togé sa fo yee ikue-isa de saalaa genen-n gikpadó sono.

23 "Imoso fe' nu. Wurubuaare gewuragyí dó akyenabi mó a de fée gikpale gibono nan da faa. Owí əko dó mó, wura əko gi kyena. Ç bo adega. Geke gedé mó, o sa gewónsa yee o laa tere mó adega mó de me' baa buu-buu akó abono me de mó mó sa mó.

24 Ç tere mó mó əko əko. Dega gyangbarasé óbono o ba mó de mó gikó ibono i tansi i gyé gikó belé. Nengyene fo buu-buu aterenbi mó mó, fo mañ bii amá-gegyóonó.

25 Ç taase mó mó, o meñ nyé de o' ka. Imoso wura mó yee me' keda mó-re mó-ka de mó-biana, de me' kpaa kyu mó-ató abono o bo mó pewu dabóle kyu kpaa fe de me' kyu baa ka mó gikó mó.

26 Nfono ne dega mó gi kpelegé ñmii wura mó ansi dó kole mó yee, 'Nyé gisen sa me. I wóra mó, nan baa ka fo.'

27 Wura mó gi nu genen mó, i wóra mó ayen, ne o kyu gikó mó pewu kyu kyee mó. Ne o sa mó okpa yee o' naa.

28 "Dega mó gi kpé lii mó-wura mó ase mó, o kpaa gyangara mó-nanbo dega əko. Mó-nanbo óbono de mó gikó kee. Gikó gibono o de mó mó gi laa wóra fée aterenbi abono ñan gesun ówórabó laa nyé ibose isa' dó mó. Genen gikó mó so mó, o kpé wú mó mó, o too keda mó. Ne o ñmire mó-gibó dó yee o' ka mó-gikó mó.

29 Mó-nanbo mó, mó, gi kpelegé ñmii mó-ayaa dó kole mó yee, 'Nyé gisen sa me. I wóra mó, nan

baa ka fo.'

³⁰ Oŋ kyule, ne ɔ yegɛ me keda mɔ kpaa tii de obu. Nengyene ɔ' ka gikɔ mɔ mɔ, pei de me' lɔɔ tigi mɔ.

³¹ "Mɔ-nanboana adega me nu genɔɔbono dega mɔ gi kyu wɔra mɔ-nanbo mɔ mɔ, i meŋ wɔra mɔmɔ ɔkon, ne me kpaa buu sa mɔmɔ-wura mɔ.

³² Wura mɔ gi nu genen mɔ, ɔ yegɛ me kpaa terɛ mɔ ba mɔ ase. ɔ kpɛ da de ginsi wu mɔ mɔ, ɔ taase mɔ yee, 'Onyen, genen ne fo de ne? Fo de me gikɔ bele ne fo kole me mɔ, meŋ kyu kyee fo?

³³ Fo meŋ nyi yee i kaabore fo' su fo-nanbo so feɛ genɔɔbono ne su fo so mɔ?

³⁴ Ilaa ibono dega mɔ gi kyu wɔra mɔ-nanbo mɔ i kyu wura mɔ ginyadon gikɔ. Imɔso ɔ yegɛ me keda mɔ kpaa tii de obu de me' kii biide mɔ-giso bɔla kpaa fo owi ɔbono ɔkara ɔ laa ka gikɔ mɔ pɛwu mɔ."

³⁵ Yesu gi lɛɛ gikpale mɔ gesɛ yee, "Genen kee ne Wurubuaare gewuragyи dɔ akyenabi mɔ a de ne. Fo ɔbono fo-nanbo laa wɔra fo ilaa nyenyeñ ne fo man kyu kyee mɔ lii fo-gisen dɔ mɔ, me-ssɛ Wurubuaare ɔbono ɔ bo soso mɔ laa wɔra fo feɛ genɔɔbono wura mɔ gi wɔra mɔ-dega ɔbono oŋ su mɔ-nanbo so mɔ."

19

Yesu Gi Tɔge ɔkyii Gikine Ilaa

¹ Yesu gi tɔge ilaa idɛ ta mɔ, ɔ lii Galeli nfonɔ kyon kpe ɔbon Gyɔɔdan gibenbɛ giko so Gyudiya gesinkpan so.

² Sakpii bele gi buu mō. Mē loo nno mō, o kye
kye abono me kya lō mō.

³ Farasii gikpen dō awura ako me ba mō ase
de mē' baa soo mō idoo kerē. Gēnen so mō me
taase mō yee, "Imōso aye-nbara gi kya nyiile yee
nyamese laa taale yele ilaa kamaase ibono o kya
laare mō so kine mō-ka?"

⁴ Yesu gi lee gēnō taase omō yee, "Fē mej ti
kale Wurubuaare agyebi kyu lii imō so do-o? Mō
agyebi mō a kya nyiile yee lii ko-o gesē de gesē
mō, Wurubuaare gi lee ḥonyen oyuduū de ḥokyii
oyuduū.

⁵ Wurubuaare gi tōge nfono yee,
'Imō idē so mō,
 ᬁonyen laa taa mō-se de mō-nyi yegē
 de o' kyu mō-nyoro mada de mō-ka
 de mōmō asa anyō mē' bingiri nyamese
 kolon.'

⁶ Imōso ḥonyen mō-re mō-ka mej baa me gyē
asa anyō, me bingiri nyamese kolon. Ibono Wu-
rubuaare ne n kyu mōmō dabōlē wōra nyamese
kolon faa mō, ḥko ḥi sa o' barage mōmō dō."

⁷ Farasii awura mō me kii taase Yesu yee,
"Gēnen berē mō, menē ne n wōra so ne Mosisi
gi yela nbara yee nengyene ḥonyen laa kine mō-
ka mō, o' sa mō gikine ḥwole de o' lee mō-Ḅkpā
mō daa?"

⁸ Yesu gi lee gēnō sa omō yee, "Feye-aso dō i
kōrō ifuu so daa ne Mosisi gi sa feye Ḅkpā de fe'
kine feye-kaana gēnen. Nkana lii gesē de gesē
mō, i mej de gēnen.

⁹ N' buu sa feye yee nengyene i mej gyē yee
fo-ka gi lii fo-gemara so ne fo kine mō kpaa kyu

ɔkyii pobərə mɔ, fo tɔrɔ Wurubuaare gelaare adenabi nbara. ɔ kya kyu imɔ yee ɔko mɔ-ka ne fo laare genen."

¹⁰ Yesu gi tɔge genen mɔ, mɔ-akasəbo mɔ me tɔge sa mɔ yee, "Nengyene fafaanan ne gedena ilaa i de bere mɔ, nyamese maj tese dena mɔ, nkana i boran."

¹¹ Yesu gi lɛe geno sa mɔmɔ yee, "Gimaadena mɔ in gyɛ nyamese kamaase ne nan taale kyena, genen mɔ, abono Wurubuaare gi kyu sa mɔmɔ mɔ wɔlɛ.

¹² I kya nyiile yee i bo ilaa kpɛi-kpɛi ibono so anyen ako meŋ kya dena mɔ. Ako bere, i korogɛ ɔmɔ de genen daa. Ako mɔ, mɔ, mɔmɔ-nanboana anyamese ne n kya keda mɔmɔ lɛe awɔrebi. Ako, mɔ, meŋ kya dena mɔ, me kya laare me' nyɛ nyoro kpaa asa de me' nyɛ Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ. ɔbono ɔ laa taale wɔra genen mɔ, o' wɔra."

Yesu Gi Sɔɔ Nbii Buru-buru Abaa Anyɔ

¹³ Owi ɔko dɔ mɔ, asa ako me de nbii ma-a bara Yesu yee o' kyu mɔ-abaa gyan' mɔmɔ so de o' dalaa sa mɔmɔ. Mɔ-akasəbo mɔ, mɔ, me kya gya mɔmɔ yee me' kiiri nbii mɔ.

¹⁴ Yesu gi wu genen mɔ, o tɔge sa mɔ-akasəbo mɔ yee, "Fe' yɛgɛ nbii mɔ me' ba me ase; feŋ' baa tii mɔmɔ-ɔkpa. Abono me de feɛ genen nbii ndɛana ɔnan mɔ ne nan nyɛ Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ."

¹⁵ Ne o kyu mɔ-abaa gyan' nbii mɔ so, ne o naa lii nno kyon.

Anε Ne Nan Nyε ɔkyenaten Wurubuaare Gewuragyi Dɔ?

¹⁶ Owi ɔko dɔ mɔ, ɔnyen ɔko gi ba Yesu ase baa taase mɔ yεε, “ɔbelense, mene ilaa dεnse ne nan wɔra de n' nyε Wurubuaare ase gεkyena gεkpaa?”

¹⁷ Yesu gi kisee taase mɔ yεε, “Fo kya taase me kyu lii ilaa dεnse so faa mɔ, fo mεŋ nyi yεε Wurubuaare wole ne n gyε nyamese dεnse? Nengyene fo kya laare fo' nyε ɔkyenaten Wurubuaare ase mɔ, gyi mɔ-nbara mɔ so.”

¹⁸ Ne ɔnyen mɔ gi taase Yesu yεε, “Nbara nmɔ?” Yesu gi lεε geno yεε, “Gεŋ sa fo' mɔɔ isa, gεŋ' lii fo-ka abεε fo-kuli gεmara, gεŋ' yuuri, gεŋ' ten ɔko genɔ nbεle dɔ.

¹⁹ Buu fo-sε de fo-nyi de fo' laare fo-nanbo fεε fo-nyoro.”

²⁰ ɔnyen mɔ gi lεε geno sa Yesu yεε, “N ti n kya gyi gεnen nbara ndε pεwu so. Mene ne n kii san me?”

²¹ Yesu gi tɔgε sa mɔ yεε, “Nengyene fo kya laare fo ta gudu berε mɔ, naa kpaa fe fo-ilaa ibono fo bo mɔ pεwu de fo' kyu aterenbi mɔ kyu yε sa ayenbo. Fo wɔra gεnen mɔ, fo laa nyε ntεela Wurubuaare dɔ, de fo' san naa baa buu me wɔra me-ɔkasεbo.”

²² ɔnyen mɔ gi nu gεnen mɔ, mɔ-gisen dɔ i nyida mɔ, ne o naa kyon. I kya nyiile yεε o tansi o bo atɔ gikyɔ. O kerε mɔ, o maŋ taale wɔra gεnen.

²³ Nfono mɔ Yesu gi tɔgε sa mɔ-akasεbo mɔ yεε, “N' tɔgε fεye gesintin yεε i tansi i bo lon sa aterenbi awura de mε' nyε ɔkyenaten Wurubuaare gewuragyi dɔ.

24 N' kii tōge sa feye yee pεi de aterenbi wura o' nyε ɔkyenaten Wurubuaare gewuragyi dō mō, i laa wōra ɔlon sa mō don genɔɔbono gεkpatitii ge laa loo ɔbaato ɔbɔ dō lii mō."

25 Yesu akasεbo mō me nu imō ide mō, i tansi de ɔmō-genɔ, ne me san taase yee, "Genen berε mō, anε kaase ne nan nyε Wurubuaare ase gεkyena ne?"

26 Yesu gi kere mōmō faa yiridididi ne ɔ lεe genɔ yee, "Imō ide i don nyamese giwōra; Wurubuaare berε, sei meŋ fo mō-giwōra."

27 Nfono mō Piita gi taase mō yee, "Aye, mō, ibono a taa gesinkpan so ilaa kamaase yεgε ne a naa a buu fo faa mō, nne ne?"

28 Yesu gi tōge sa mō-akasεbo mō yee, "Gesintin ne n' kya tōge mi-i sa feye faa, gεkaako mō, Wurubuaare laa lεe gεkyena pobɔrɔ. Genen abere abono mō, me, anyamese pεwu mōmō-daa mō, nan kyena me-nyisigyi gεgyapaa so n kya gyi gewura. Feye abono, mō, fe gyε me-akasεbo gudu anyɔ mō kee fe laa kyena ngyapaa so fe kya gyi gewura Isirale nten gudu nnyɔ mō so fe kya gyi mōmō-nbεlε fa-a sa mōmō.

29 Ne nyamese kamaase ɔbono ɔ taa mō-gεten yεgε abεs mō-sε, abεs mō-nyi, abεs mō-daana, abεs mō-tedεana, abεs mō-pikyiiana, abεs mō-biana abεs mō-nsinkpan yεgε me so mō, kaase laa nyε imō-ɔnan gikpadɔ ikue-inun de o' kii nyε kyena Wurubuaare ase gεkpaa-gεkpaa."

30 Ne Yesu gi kii tōge yee, "Genen gεkyena pobɔrɔ gεbono dō mō abono me gyε abεlεnse gesinkpan so ilaa dō mō ako me laa kpaa bingiri

nbii, ne abono me gyε nbii gesε gerε ilaa dɔ mɔ
ako, mɔ, me laa kpaa wɔra abelense.”

20

Gesun Awɔrabo Gikpale

¹ Yesu gi tɔgε yεε, “Genɔɔbono asa me laa nyε ntεela Wurubuaare gewuragyi mɔ dɔ mɔ i laa wɔra fεε gikpale gibono nan baa da faa. Geten wura ɔko ne n kyena. ɔ bo gifɔlε giko ndɔɔ. Gekε gedε mɔ, o kyingi nyenyεngε fu-u kpaa laare gesun awɔrabo de me' kpaa wɔra gesun mɔ-ndɔɔ dɔ sa mɔ de ɔ' ka ɔmɔ gikɔ.

² Mɔ-re gesun awɔrabo mɔ me gyi gigya, ne o kyule yεε ɔ laa ka ɔmɔ genɔɔbono me kya ka gεkε toloowi-lεε gikɔ mɔ, ne ɔ yεgε me kyon ndɔɔ mɔ dɔ.

³ Owi gi dii mɔ, o kpe oyiidɔ, ne ɔ kpaa wu anyen banban ako me te meŋ kya wɔra sei.

⁴ O wu mɔmɔ genen mɔ, ɔ tɔgε sa mɔmɔ yεε, ‘Fεye kee fe' baa kyon kpaa wɔra gesun sa me me-ndɔɔ dɔ de n' ka fεye gikɔ genɔɔbono i laa kyena sa me-re fεye mɔ.’

⁵ Gesintin mɔ, asa mɔ me kpe. Owi gi kyena nten nsana mɔ, o kii kpaa nyε ako ne me kpe. Owi gi gbaa mɔ, o kii kpaa nyε abanban, ne me kpe.

⁶ I san ɔmaraa de owi ɔ' tɔrɔ mɔ, o kii kpe oyiidɔ kpaa wu anyen ako me te giyan meŋ kya wɔra sei. Ne ɔ taase ɔmɔ yεε, ‘Mene n wɔra ne fe kya waala gεkε mumuli, fe meŋ kya wɔra sei?’

⁷ Me lεε genɔ sa mɔ yεε, ‘A meŋ nyε ɔko de ɔ' baa sa aye gesun de a' wɔra de ɔ' ka aye gikɔ.’

Ne ndoo wura mō yee, 'To, feye kee fe' kii baa
kyon kpe me-ndoo dō.'

⁸ "Owi gi ta mō, ndoo wura mō gi tōge obono
o kya kere mō-ndoo mō so o kya sa mō mō yee,
'Tere gesun aworabo mō de fo' ka mōmō gikō.
Ka lii abono mē ba gemara gemara mō, de fo'
kyu kpaa loge de abono mē daa gikpe ndoo mō
dō mō.'

⁹ C ka abono mē kpe ndoo mō dō owi kya
laare e' tōrō mō, mōmō okamaase gi nyē aterenbi
abono mē kya ka gēke toloowi gikō mō.

¹⁰ I tu abono mē daa gikpe ndoo mō dō mō,
mē nyi yee mōmō bere mē laa nyē aterenbi
don abono mē kpe belen mō. Imō genen mō,
mōmō kee mē nyē daa genōobono mē kya ka gēke
tolooowi-lee gikō mō.

¹¹ Mē sōcō mōmō-aterenbi kale mō, mē yii gesē
mē kya lōgede de ndoo wura mō yee,

¹² 'Asa abono mē ba gemara gemara mō mē
wōra gesun keela iko. Aye, mō, a yelē owi kelēle
so wōra gesun toloowi mō, fo kya ka aye-re' mō
rewu gikō kyee-kyee?'

¹³ "Ndoo wura mō gi lee genō sa mōmō dō oko
yee, 'Onyen, mē kudi fo gyi. Me-re fo an tōge
kyule daa yee gēke gikō ne nan ka fo?

¹⁴ Imōso kyu fo-aterenbi de fo' naa fo kya kpe.
N kya laare de n' ka okamaase obono nē nyē
gemara gemara mō kee gikō fēe fo-lee mō onan.

¹⁵ Mē bo okpa de n' kyu me-aterenbi kyu wōra
ilaa ibono n kya laare mō? Abēe fo wu me-
gidense gibono nē wōra mō, i kya loo fo daa?'

16 Yesu gi da gikpalε gide ta mɔ, o lεε gesε yεε, "Genen ne i laa wɔra ne. Owi ɔbono asa mε laa nyε nteεla Wurubuaare gewuragyi mɔ dɔ mɔ, abono mε gyε nbii gesinkpan so ilaa dɔ mɔ ako mε laa kpaa wɔra abelense, ne abono mε gyε abelense gesε gerε ilaa dɔ mɔ ako, mɔ, mε laa kpaa bingiri nbii."

Yesu Gi Kii Tɔge Mɔ-Lewu Mɔ So Ilaa

17 Yesu kya kpe Gyerusalem mɔ, o kyu mɔ-akasεbo gudu anyɔ mɔ lii nkan ne o tɔge sa ɔmɔ

18 yεε, "Fe' nu. A kya kpe Gyerusalem faa, ako mε laa kyu me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, wɔra aye Gyuda awura asunbi aleεbo abelense de aye-nbara aŋmarasεbo abaa dɔ. Mɔmɔ, mɔ, mε laa tɔge yεε n gyε ilaa nyεnyεn ɔwɔrabo, imɔso n' wɔra cmɔcsε,

19 de mɔmɔ kee mε' kyu me wɔra asa abono mε mεŋ gyε aye Gyuda awura mɔ abaa dɔ. Genen asa abono mε laa gyaabii me ikpa kpei-kpei so, de mε' taa me awulibi, de mε' da me aŋjanbi oyii so mɔɔ. Ne wu' mɔ, imɔ gεkε sase mɔ, nan kyingi lii ibuni dɔ."

ɔkyii ɔko Gi Kpaa Kole Gebelense Yesu Ase Sa Mɔ-Biana

20 Imɔ gemara mɔ Yesu akasεbo ako mɔmɔ-nyi gi kyu mɔmɔ ba mɔ ase baa kolε mɔ ilaa iko. Akasεbo mɔ mε gyε Sεbedi mɔ-biana. ɔkyii mɔ gi baa ŋmii mɔ-ayaa dɔ

21 ne Yesu gi taase mɔ yεε, "Menε ne fo kya laare?" O lεε genɔ yεε, "Owi ɔbono fo laa gyi gewura mɔ, yεgε me-biana anyɔ ade mε' wɔra fo-nwurabi nbono mε laa sindi fo titiritii, ɔko o'

kyena fo-gibaa gyisε so de ɔko, mɔ, ɔ' kyena fo-benε so."

²² Yesu gi lεs geno tɔgε sa mɔ-akasεbo anyɔ mɔ yεsε, "Fε mεŋ nyi ilaa ibono fe kya kolε faa. Imɔso fe laa taale wu ɔlaawuse ɔbono ɔnan ɔ de ɔ gyoo me mɔ?" Me kyule mɔ yεsε, "En, a laa taale."

²³ Nfono mɔ, Yesu gi tɔgε sa ɔmɔ yεsε, "Gesintin mɔ, fe laa wu ɔlaawuse ɔbono ɔnan nan wu mɔ. Me ase ikyenaten mɔ bere, meŋ bo ɔkpa de n' lεs yεsε ɔde ne ɔ' kyena me-gibaa gyisε so abεsε ɔde ne ɔ' kyena me-benε so. Gεnen ikyenaten ibono i gyε sa daa abono me-sε Wurubuaare gi wolaa lɔrɔ yela sa mɔmɔ mɔ."

²⁴ Yesu akasεbo sεnse gudu mɔ mε nu ilaa ibono mɔmɔ-nanboana anyɔ, nyamesε mɔ-re mɔ-tedε mɔ, mε kpaa kolε Yesu mɔ, i loo ɔmɔ.

²⁵ Imɔso Yesu gi terε mɔmɔ pεwu baa mɔ ase ne ɔ tɔgε sa mɔmɔ yεsε, "Fεsε genɔɔbono fe nyi mɔ, abono mε mεŋ nyi Wurubuaare agyεbi mɔ mɔmɔ-awura awura mε kya kyu abono mε bo mɔmɔ gεsε mɔ kyu wɔra fεsε mɔmɔ-nbide. Mɔmɔ-anyamesε gbaa'gbaa mɔ kee mε kya kyu olon mε kya gyi gεbelεnse asa sεnse so.

²⁶ Fεye-lεs bere, iŋ kaabore i' wɔra fεsε asa adε. Nengyene ɔko kya laare ɔ' wɔra nyamesε gbaa' fεye dɔ mɔ, i kaabore ɔ' wɔra mɔ-nyoro fεsε fεye-dega,

²⁷ ne ɔbono ɔ kya laare ɔ' wɔra fεye-wura mɔ, i kaabore ɔ' wɔra mɔ-nyoro fεsε fεye-gεbide.

²⁸ I lii fεsε me, anyamesε pεwu mɔmɔ-daa mɔ gbaa, meŋ ba gesinkpan so yεsε asa mε' son me. Ne ba daa de n' baa son asa de n' kyu me-nkpa kyεsε de i' lεs asa sakyo lii ilaa nyεnyεn giwɔra

đp kiiri mɔmɔ sa Wurubuaare."

Yesu Gi Bugi Agyaatanbo Anyɔ Ako Ansi

²⁹ Yesu mɔ-re mɔ-akasεbo mɔ mε kya lii Gyεriko ɔsowole so mɔ, sakpii bele ɔko buu mɔmɔ.

³⁰ Mε kya kpe mɔ, agyaatanbo anyɔ ako ne n te ɔkpa nkan. Mε kpe nu yεε Yesu ne n kya kyon faa mɔ, mε yii gesε mε kya kpen ken-ken yεε, "Aye-wura, Wura Deefidi ɔnaanabi, su aye so!"

³¹ Sakpii ɔbono o buu Yesu mɔ gi gya ɔmɔ yεε mε' bun ɔmɔ-nnɔ so. Mε kya gya mɔmɔ gεnen mɔ, ide kon gbaa ne mε lɔrɔ mε kya kpen ken-ken yεε, "Aye-wura, Wura Deefidi ɔnaanabi, su aye so!"

³² Nfono mɔ Yesu gi sii yelε ne ɔ terε mɔmɔ ne ɔ taase mɔmɔ yεε, "Menε ne fε kya laare n' wɔra sa feye?"

³³ Mε lεε genɔ yεε, "Aye-wura, a kya laare ayeansi a' bugi."

³⁴ Mɔmɔ-ilaa i wɔra Yesu ayen ne o kyu mɔ-abaa yii mɔmɔ-ansi mɔ. Ayaa abono so mɔ, mɔmɔ-ansi a bugi mε kya wu ilaa kamaase, ne mε san naa buu mɔ.

21

Yesu Gi Loo Gyerusalem Fεε Wura

¹ Yesu mɔ-re mɔ-akasεbo mɔ mε kya fuude Gyerusalem mɔ, mε kpaα fo Betεfagye ɔsowole ɔbono ɔ gyan' Nfɔ Iyii Gibii Mɔ so mɔ. Mε fo nno mɔ, Yesu gi sun mɔ-akasεbo mɔ dɔ anyɔ

² yεε, "Fε' kpe ɔsowole ɔbono ɔ bo aye-ansi dɔ faa. Fε kpe fε kya loo ɔsowole mɔ so mɔ, fε laa

wu bee kyiise kya de ɔfe, mɔ-bi yelε mɔ ase. Fε' sangε mɔ de fe' kyu mɔ-re mɔ-bi mɔ bara me.

³ Ne fεe ɔko gi taase fεye ilaa iko mɔ, fe' tɔgε mɔ yεε, 'Wura mɔ yεε ɔ tiri abee mɔ.' Fε tɔgε gεnen mɔ, mε laa yεgε de fe' kyu abee mɔ ba ayaad ade so."

⁴ Genɔɔbono Yesu laa gyan' bee so loo Gyerusalem mɔ, i laa yεgε ilaa ibono Wurubuaare gi tɔgε naa de mɔ-ikalan ɔtɔgεbo ɔko so mɔ i' nyε ba gesintin. ɔ wolaa tɔgε Gyerusalem ilaa yela. (Gyerusalem ginyen giko ne n gyε Sayon.) ɔ tɔgε yεε,

⁵ "Fε' tɔgε sa Sayon awura yεε,

'Fε' kere fεye-wura kya ba fεye ase. ɔ bara mɔ-nyoro gεsε;
ɔ gyan' bee so. Mɔ-bee ɔbono gyε daa bee fɔlε; ɔ mεn̄ ti sεε.'

⁶ Yesu akasεbo mɔ mε kpe kpaa wɔra fεe gεnɔɔbono ɔ tɔgε mɔmɔ mɔ.

⁷ Mε kyu bee mɔ mɔ-re mɔ-bi mɔ bara mɔ, ne mε kyu mɔmɔ-akuru too bun abee mɔ so, ne ɔ dii gyan'.

⁸ Sakpii mɔ dɔ ako mε kyu mɔmɔ-akuru too mɔ-ɔkpa dɔ, ne ako mε ŋε iyii afεdaa mε kya too de ɔkpa yεε ɔ' baa naa.

⁹ Asa abono mε gyangbara Yesu de abono mε buu mɔ-gεmara mɔ pεwu mε kya kpen yεε,

"Ayenbi a gyε fo-lεε, Wura Deefidi ɔnaanabi!

Wurubuaare ɔ' kosore fo-gimu!

Wurubuaare ginyen dɔ ne fo naa fo kya ba faa!

Ayenbi a' wɔra Wurubuaare ɔbono ɔ bo soso-soso mɔ-lεε!"

¹⁰ Yesu gi loo Gyerusalem mō, የሱዎል ሥር ግብር
ግብር. Nno asa mō መሬት መሬት ተመሪያ ይሸጋ,
“አነ ነኝ ከ በ ደንብ?”

¹¹ Sakpii mo mo-re Yesu me naa mo me lee geno
sa momoyee, "Yesu, Wurubuaare ikalan otogebo
mo ne ne mo ba. C lii Nasarete osowole obono
Galeli gesinkpan so mo."

*Yesu Gi Gya Gigya Agyibo Lii Wurubuaare
ɔson Obu Gikpaara Mɔ So*

12 Yesu gi loo Wurubuaare ɔson obu mɔ gik-paara mɔ so, ne o gyia abono mɛ kya gigya nno mɔ. ɔ da abono mɛ kya boori aterenbi mɔ iteefbulu too. ɔ da abono mɛ kya fe abonbuɛ mɔ ngyapaa kee too, ne

‘Me-ɔson obu mɔ laa wɔra daa ɔdalaaten.’
Feye, mɔ, fɛ kyu nno bingiri iyu gikpalan.”

¹⁴ Agyaatanbo de itegese me yegé asa me kyu mɔmɔ ba Yesu ase Wurubuaare ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so nno, ne ɔ kye mɔmɔ.

¹⁵ Gyuda awura asunbi aleebø abelense de mɔmɔ-nbara aŋmarasøbo mɔ me kya wu ilaa dense ibono Yesu kya wɔra ne i kya de asa genɔ mɔ ne me kya nu ibono nbii me kya yen mɔ mɔ, i kya loo mɔmɔ. Nbii mɔ me kya kpen me kya yen mɔ Wurubuaare ɔson obu mɔ gikpaara mo so nno yεε, "Ayenbi a' wɔra Wura Deefidi ɔnaanabi mɔ-lεε!" Genen so mɔ, i kyu abelense mɔ ginyadon,

¹⁶ ne me taase Yesu yee, "Ibono ade me kya tøge faa, foη kya nu de fo' gya mɔmɔ?" Yesu

gi lëe gënō sa mōmō yee, "N kya nu kyode. Wurubuaare agyebi ako a tōge yee,
 'Nbii de abono me san ma-a nyabo mō ne fo yegē
 me kya yen fo de i' tansi gyi fo-ginsi.'
 Imōso feñ ti kale nno?"

17 Yesu gi taase abelense mō gënēn mō, o naa taa
 mōmō yegē ne o kyon kpaa de Betani.

Yesu Gi Tōge Nnō Wōra Gifeeya Oyii Ḍko

18 Gedē kēsē nyenyengē mō, Yesu gi kii o kya
 kpe Gyerusalem mō, akon a de mō.

19 O wu gifeeya oyii ḍko yele ɔkpa nkan. O
 bagé kpe mō ase mō, oñ wu ba-a gibí kolon oyii
 mō so, afedaa wole ne o wu. Nfonó mō Yesu gi
 tōge nnō wōra oyii mō yee, "Foñ baa nye sōrō abi
 gēkaako!" O tōge gënēn mō, oyii mō gi wu'.

20 Owi obono Yesu akasébo mō me wu imō mō,
 i de mōmō-gēnō gikyō, ne me taase mō yee, "Nnō
 ne gifeeya oyii mō gi ti kpē wu' kusaa gënēn?"

21 Yesu gi lëe gënō sa mōmō yee, "N kya tōge
 feye gesintin, nengyene fe sōc Wurubuaare gyi
 ne feñ sōc feye-nyoro akyōcōle feye-asen dō mō,
 fe laa wōra ilaa ibono ne kyu wōra oyii baare
 faa mō ɔnan. Ne i meñ gye imō ibono wole gbaa.
 Nkana fe laa taale tōge gibii gide yee, 'Koso geres
 kpaa tōrō apoo dō,' gesintin mō, i laa wōra gënēn.

22 Ilaa kamaasse ibono fe laa dalaa kole Wu-
 rubuaare mō, nengyene fe sōc mō gyi yee o laa
 wōra sa feye mō, i laa yi feye-gibaa."

Abelense Ako Me Daase Yesu Kere

23 Imō gemara mō, Yesu gi kii kpe Wurubuaare
 osōn obu mō gikpaara mō so o kya nyiile asa ilaa,
 ne Gyuda awura asunbi aləsəbo abelense mō de

tomō abelense sense ako mē ba mō ase baa taase mō yee, "Ilaa ibonoana fo kya wōra faa mō, ane ginyen dō ne fo kya wōra imō daa? Ane ne n sa fo ɔkpa yee fo' wōra imō?"

24 Yesu gi lee geno sa tomō yee, "Me kee nan taase feye ilaa kolon. Nengyene fe lee geno sa me mō, nan tōge feye ɔbono ginyen n de n kya wōra ilaa mō.

25 Wurubuaare sagyere ɔbono Gyōn gi gyere asa mō, ane ne n sa mō ɔkpa? Wurubuaare abee nyamese?" Yesu gi taase ɔmō genen mō, akyōcole a tōrō tomō wole-wole so, ne mē tōge yee, "Nengyene a kyule sa mō yee Wurubuaare ne n sa Gyōn genen ɔkpa ɔbono mō, o laa taase aye yee ne menē n wōra ne a meñ sō Gyōn gyi?

26 Ne fees a kii tōge yee nyamese ne n sa Gyōn genen ɔkpa ɔbono mō, aŋ nyi ilaa ibono sakpii baare laa kyu wōra aye mō. I lii fees tomō pewu me kya buu Gyōn yee Wurubuaare ne n sun mō yee o' wōra genen ne o gyē daa Wurubuaare ikalan otōgebo."

27 Genen so mō me lee geno sa Yesu yee, "A meñ nyi." Ne Yesu gi kisee tōge abelense mō yee, "Fe mañ tōge me bere mō, me kee mañ tōge feye ɔbono o sa me ɔkpa ne n' kya wōra ilaa ibono n kya wōra mō."

Nbii Nyū Nko Gikpale

28 Yesu gi kii tōge sa tomō yee, "Fe' nu gikpale gide de n' taase feye gimo so ilaa. Owi ɔko dō mō, ɔnyen ɔko gi kyena. O bo nbii nyensee nyū. Geke gedē mō, o kpaa tōge sa ɔbelense mō yee,

'Me-bi, nde kpe me-ndco kpaa wɔra gesun sa me.'

²⁹ Mɔ̄-bi mɔ̄ gi lɛɛ genɔ̄ sa mɔ̄ yɛɛ, 'Man kpe.' Imɔ̄ gemara mɔ̄, o nu mɔ̄-nyoro gesɛ yɛɛ oŋ kpe mɔ̄, inj boran, ne ɔ̄ koso kpe ndco mɔ̄.

³⁰ Mɔ̄mɔ̄-se mɔ̄ gi kpaa tɔ̄gɛ ɔ̄pii mɔ̄ ilaa kolon ibono kee. ɔ̄pii mɔ̄ gi kyule yɛɛ, 'Yo-o, me-se, nan kpe,' ne oŋ kii kpe.

³¹ Imɔ̄so nbii nnyɔ̄ nde dɔ̄ mɔ̄ cɔ̄ mɔ̄ ne n wɔra mɔ̄-se mɔ̄ gelaare ne?" Yesu gi taase genen mɔ̄, asa mɔ̄ me lɛɛ genɔ̄ yɛɛ, "Mɔ̄-bi belense mɔ̄." Mɛ lɛɛ genɔ̄ genen mɔ̄, Yesu gi tɔ̄gɛ sa mɔ̄mɔ̄ yɛɛ, "N kya tɔ̄gɛ feye gesintin yɛɛ, tutu akyii de lɛnpoo asɔ̄obo abono fe kya kyu mɔ̄mɔ̄ yɛɛ mɛ gyɛ asa nyenyen mɔ̄ me laa nyɛ Wurubuaare gewuragyi dɔ̄ gɛkyena taa feye yɛɛ.

³² Imɔ̄ gesɛ ne n gyɛ yɛɛ Gyɔ̄n gi baa nyiile feye genɔ̄cɔ̄bono fe laa gyi gesintin sa Wurubuaare mɔ̄, fe mɛŋ kyule sɔ̄ɔ̄ mɔ̄ gyi. Lɛnpoo asɔ̄obo de tutu akyii mɔ̄ bere mɛ sɔ̄ɔ̄ mɔ̄ gyi. Fe dabɔ̄le wu ibono genen asa ade mɛ sɔ̄ɔ̄ Gyɔ̄n gyi mɔ̄, imɔ̄ gemara mɔ̄, fe mɛŋ kyɛɛgɛ feye-nwɔ̄nsa de feye kee fe' cɔ̄ mɔ̄ sɔ̄ɔ̄ gyi."

Yesu Gi Kii Da Abelense Mɔ̄ Gikpale Giko

³³ Yesu gi tɔ̄gɛ sa abelense mɔ̄ yɛɛ, "Fe' kii nu gikpale giko. Geten wura ɔ̄ko gi kyena. C dɔ̄ cɔ̄ gifɔ̄lɛ giko ndco. (Mɛ kya kyu genen gifɔ̄lɛ gibono abi kyu wɔra nta.) C cɔ̄ndu cɔ̄dabɔ̄lɛ cɔ̄cɔ̄dɛ cɔ̄dɛ C cɔ̄ndu cɔ̄dabɔ̄lɛ cɔ̄cɔ̄dɛ kyaabɛɛrɛ kyaabɛɛrɛ C mɔ̄, ɔ̄ wɔra nta mɔ̄ ɔ̄doooten, ne ɔ̄ cɔ̄dɔ̄ obu faa lege-lege nfono asa mɛ laa nyɛ dii dɔ̄. C mɔ̄ cɔ̄ndu C wɔra imɔ̄ idɛ ta mɔ̄, o kyu ndco mɔ̄ kyu wɔra asa ako abaa dɔ̄ yɛɛ mɛ' kere nm so sa mɔ̄ de

mɔ̄-re ɔmɔ̄ mε' yε agyan abono mε laa nyε mɔ̄.
Ne ɔ koso kpe gesinkpan gεko so kpaa kεela.

³⁴ Gifɔ̄lε mɔ̄ abi aberε tεεsε a fo mɔ̄, ndɔ̄c wura
mɔ̄ gi lεs mɔ̄-adega ako sun mɔ̄-ndɔ̄c akerεbo mɔ̄
asε yεs mε' kpaa sɔ̄s mɔ̄-lεs ogyiten bara mɔ̄.

³⁵ Adega mɔ̄ mε kpe mɔ̄, ndɔ̄c akerεbo mɔ̄ mε
keda mɔ̄mɔ̄ ne mε daare ɔko ne mε mɔ̄ ɔko ne
mε da ɔbanban abui.

³⁶ Ndɔ̄c wura mɔ̄ gi nu ilaa ibono i ba mɔ̄, o kii
sun adega abono mε nyaakyɔ̄ nyε agyangbarase
mɔ̄. Mɔ̄-ndɔ̄c akerεbo mɔ̄ mε kii wɔ̄ra ɔmɔ̄ fee
agyangbarase mɔ̄-lεs mɔ̄.

³⁷ Imɔ̄ tiikara mɔ̄, ɔ lεs mɔ̄ gbaa-gbaa mɔ̄-bi
sun mɔ̄mɔ̄ asε. C tɔ̄gε sa mɔ̄-nyoro yεs, 'Me-bi
mɔ̄ bere, mε laa kyu buubuu sa mɔ̄.'

³⁸ Mɔ̄-bi mɔ̄ gi kpe mɔ̄, mɔ̄, ndɔ̄c akerεbo mɔ̄
mε kpe da de ginsi wu mɔ̄ mɔ̄, mε tɔ̄gε sa abara
yεs, 'Obono ɔ laa gyi mɔ̄-se atɔ̄ mɔ̄ ne n kya ba
faa. A' tɔ̄c mɔ̄ de mɔ̄-tɔ̄gi mɔ̄ ɔ' nyε sii de aye.'

³⁹ Mε tɔ̄gε sa abara genen mɔ̄, gesintin mɔ̄, mε
keda ndɔ̄c wura mɔ̄ mɔ̄-bi mɔ̄ ne mε biide mɔ̄ lii
mɔ̄ cɔ̄nd mε cɔ̄nd mɔ̄.

⁴⁰ Yesu gi da gikpale mɔ̄ ta mɔ̄, ɔ taasε mɔ̄mɔ̄
yεs, "Ndɔ̄c wura mɔ̄ gi kpaa ba mɔ̄, menε ne ɔ
laa kyu wɔ̄ra mɔ̄-ndɔ̄c akerεbo abono?"

⁴¹ Mε lεs genɔ̄ yεs, "ɔ laa yεgε genen asa
nyεnεn abono mε laa wu' awɔ̄rɔfɔ̄ lεwu de o'
kyu mɔ̄-ndɔ̄c mɔ̄ kyu sa akerεbo dεnε abono mε
laa kyu mɔ̄-lεs ogyiten sa mɔ̄ imɔ̄-abere dɔ̄ mɔ̄."

⁴² Yesu gi kii taasε mɔ̄mɔ̄ yεs, "Fεŋ ti kalε
Wurubuaare agyεbi ade? Mε ɳmarase yεs,

'Gibui gibono ibu apɔ̄rɔbo mɔ̄ mε kyu too
gεbaamara mɔ̄

gənen gibui gibono
ne n kii baa yεε ne obu mɔ gi wɔra ɔlon o
yεle faa.

Wurubuaare ilaa wɔrass ne i gyε.

I bo aye ɔbole ne i kya dε aye-geno.' "

⁴³ Yesu gi kii tɔge bɔla yεε, "Imɔso n' tɔge fεye yεε
ɔkpa ɔbono Wurubuaare gi sa fεye ne fε kya kere
mɔ-gewuragyи dɔ akyenabi ilaa so mɔ, o laa sɔgε
lii fεye ass de o' kyu sa asa abono mε laa wɔra
ilaa ibono i laa kaaborε gənen akyenabi abono
mɔ.

⁴⁴ Fε' kii nu Wurubuaare agyεbi adε kee.

'Nyamese kamaase ɔbono o laa tɔrɔ gibui gibono
so mɔ,
kaase laa gbaa gberi-gberi.

Ne gibui mɔ, mɔ, ne n kii baa tɔrɔ fo ɔko so mɔ,
fo laa kɔrɔ faa dogo-dogo wɔra fεε nnyufo.'

⁴⁵ Gyuda awura asunbi aleεbo abelense mɔ de
Farasii awura mɔ mε nu Yesu akpale adε mɔ, mε
bii ibono mɔmɔ ne o dare.

⁴⁶ Imɔso mε laare de mε' keda mɔ. Mε kii mε
selε sakpii ɔbono o bo nno mɔ gifuu. I lii fεε
sakpii mɔ gi sɔɔ Yesu gyi yεε o gyε Wurubuaare
ikalan ɔtɔgεbo.

22

*Wura Mɔ-Bi Mɔ Gedanake Geke Bele Gigyi
Gikpale*

¹ Yesu gi kii da gikpale sa asa

²⁻³ yεε, "Fε' nu gεnɔɔbono asa mε laa nyε
kyena Wurubuaare gewuragyи dɔ gεkaako mɔ so
ilaa. Owi ɔko dɔ mɔ wura ɔko gi wolaa tɔge asa

yela yee ɔ laa kpii ɔkyii sa mɔ-bi. Imɔso, i wɔra mɔ, me' baa gyi genen gɛke bele mɔ kpaa mɔ.

“Gɛke mɔ ge fo mɔ, o sun mɔ-adega ako yee me' naa tere tere abono ɔ da gibaa tere mɔ yee me' ba. Adega mɔ me kpaa tere mɔmɔ mɔ, me kine yee me maŋ ba.

⁴ Ne o kii sun mɔ-adega banban yee me' kpaa tɔgɛ sa abono ɔ da gibaa tere mɔ yee, ‘Fe' kere! Ne yeege me mɔɔ anaadɛ abono me kiire mɔ de abono me bo nfo mɔ kyu wɔra agyudɔ; me wɔra ilaa kamaase loge; imɔso fe' baa gyi.’

⁵ Adega mɔ me kpaa tɔgɛ asa mɔ genen mɔ, me meŋ ka mɔmɔ-gɛnɔ; mɔmɔ ɔkamaase gi koso mɔ, ɔ kyon mɔ-gesun dɔ. ɔko gi kyon mɔ-nɔdɔ dɔ ne ɔbanban mɔ gi kyon mɔ-ilaa ɔfeten.

⁶ Ne ako, mɔ, me keda wura mɔ adega mɔ daare mɔɔ.

⁷ Wura mɔ gi nu genen mɔ, i kyu mɔ ginyadon, ne o sun mɔ-asogya ne me kpaa mɔɔ genen asa amɔɔbo abono, ne me yii mɔmɔ-ɔsowole mɔ ɔgya.

⁸ “Nfon o mɔ ɔ tere mɔ-adega mɔ ako ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yee, ‘Me wɔra gɛdena mɔ agyudɔ mɔ ta. Abono ne da gibaa tere mɔ, mɔ, me meŋ kaaborɛ me' nyɛ agyudɔ mɔ gyi ne.

⁹ Imɔso fe' naa loo nten dɔ de fe' kpaa tere asa abono ɔkara fe laa nyɛ mɔ yee me' ba de me' baa gyi.’

¹⁰ Gesintin mɔ, mɔ-adega mɔ me naa loo nten mɔ dɔ ne me kpaa koola asa abono ɔkara me nyɛ mɔ, adɛnɛ de anyenyen pɛwu, ne asa mɔ me baa bɔla obu ɔbono dɔ me kya wɔra gɛdena mɔ ilaa mɔ.

11 “Wura mɔ gi loo obu mɔ dɔ de o' faala abono mɛ kya gyi gɛkɛ belɛ mɔ ma-a kpaa mɔ mɔ, o wu ɔnyen ɔko bo nno. Oŋ suu gegbe gebono ɔnan mɛ kya kyu kpe gedena gɛkɛ gigyi mɔ.

12 Wura mɔ gi wu genen mɔ, o taase mɔ yee, ‘ɔnyen, mne ne fo wɔra ne fo nyɛ loo gere yegɛ foŋ suu gegbe gebono mɛ kya suu kpe gedena gɛkɛ gigyi mɔ?’ ɔnyen mɔ mɛŋ nyɛ genɔ.

13 Nfono mɔ wura mɔ gi tɔge mɔ-adega abono mɛ kya kere gɛkɛ mɔ gigyi so mɔ yee, ‘Fε' ɔminde ɔnyen mɔ ayaa de abaa de fe' kyu mɔ lii kpaa too wɔra nfono i bo gibiri mɔ. Osulon de anebi giwɛ ne n bo nno.’ ”

14 Yesu gi da gikpale mɔ ta mɔ, o tɔge yee, “I bo nno yee Wurubuaare gi tɔge asa sakyc yee mɛ' baa nyɛ ɔkyenaten mɔ-gewuragyi mɔ dɔ. Akalɛse, mɔ, ne o tɔcsɛ lɛe yee mɛ laa nyɛ genen gɛkyena gebono.”

Me Soo Yesu Idoo

15 Nfono mɔ Farasii awura gikpen mɔ dɔ ako mɛ lii asa mɔ dɔ kpaa da genɔ genɔɔbono mɛ laa soo Yesu idoo de mɛ' nyɛ mɔ mɔ-ilaa tɔgesɛ dɔ mɔ.

16 Imɔso mɛ sun mɔmɔ-akasɛbo ako de Wura Herode gɛmara abuubo ako kpe mɔ ase. Abono mɛ kpaa too mɔ soso taase mɔ yee, “ɔbelense, a wu yee fo gye gesintin wura. Fo kya nyiile asa Wurubuaare ɔkpa gesintin ɔkpa so, ne fo mɛŋ selɛ ɔko. Fo berɛ, fo mɛŋ kya kere nyamesɛ sakyc abɛɛ mɔ-nyisigyi ɔbono o bo mɔ de fo' buu ɔko don ɔko.

17 A dɛ fo gisere, tɔge aye, imɔso Rom wura belɛ ɔbono o kya kere aye so ne oŋ kya son

Wurubuaare mɔ, i de ɔkpa yee a' sɔɔ mɔ-lɛnpoo abee a meŋ sa a' sɔɔ?"

¹⁸ Yesu, mɔ, gi dɛse yee me de nwɔnsa nyenyen, imɔso o tɔge sa mɔmɔ yee, "Fε gyε o-dun-me, o-fon-me anyamese! Mene so ne fe kya soo me idoo gɛnen?

¹⁹ ɔko o' lɛs aterenbi abono fe kya kyu sɔɔ lɛnpoo mɔ givi ba de n' kere." Gesintin mɔ, me kyu aterenbi mɔ givi mɔ kyu sa mɔ.

²⁰ Ne o taase mɔmɔ yee, "Ane gimu de mɔginyen ne n gyan' aterenbi givi gide so faa?"

²¹ Me lɛs geno yee, "Rom wura bele mɔ-lɛs." Ne Yesu gi kisee tɔge sa mɔmɔ yee, "To. Gɛnen berɛ mɔ, ilaa ibono i gyε Rom wura bele mɔ-lɛs mɔ fe' kyu sa mɔ, ne ibono, mɔ, i gyε Wurubuaare-lɛs mɔ, fe' kyu sa Wurubuaare."

²² Me nu genɔɔbono Yesu gi lɛs geno sa mɔmɔ mɔ, i de mɔmɔ-genɔ gikyo, ne me san naa kyon taa mɔ yegɛ.

Saadusii Awura Me Taase Yesu Ilaa

²³ Genen geke gebono mɔ, Saadusii gikpen do awura ako me ba Yesu ase. (Saadusii awura adɛ ne n kpe me de yee nengyene nyamese gi wu' mɔ, i ta. Inj baa i bo geteɛko me laa kpaa kyena, ne Wurubuaare man kyingi asa gɛkaako.) Genen asa ade me baa tɔge sa Yesu

²⁴ yee, "Obelense, Mosisi gi yela nbara nko sa aye yee,

'Nengyene ɔnyen gi wu' taa mɔ-ka yegɛ owi obono mɔ-ka mɔ meŋ ti korogɛ sa mɔ mɔ, mɔ-daa abee mɔ-tede o' kyu ɔkyii mɔ lɛs gikulaa de mɔ-re mɔ me' korogɛ nbii sa mɔ-kuli obono o wu' mɔ.'

25 To. Owi əko də mə ənyen əko mə-re mətedeana asee mə kyena aye-əsowole baare so gəre. Gənen ənyen mə gi dena əkyii. Mə-re mə-ka mə mən̄ korogə, ne o wu' taa mə-ka mə yegə. Mosisi nbara nbono ə yela sa aye mə so mə, məgigyanmara mə gi kyu əkyii mə ləe gikulaa.

26 Mə-re əkyii mə mə mən̄ korogə, ne mə kee gi wu' taa əkyii mə yegə. Əsasə mə kee, gənen; ne məmə anyen sono mə pəwu mə dena əkyii mə, ne mə wu' taa mə yegə. Əkyii mə mən̄ korogə sa məmə əko-re əko.

27 Laalaaloge mə, əkyii mə kee gi wu'."

28 Mə təge Yesu gənen mə, ne mə taasə mə yee, "To, nengyene Wurubuaare laa kyingi asa gesintin mə, məmə anyen sono ade də mə, anə ne n bo əkyii mə gənen gəkyena pobərə mə də? I kya nyiile yee owi əbono mə te de ansi mə, məmə pəwu mə dena mə gyan'."

29 Yesu gi ləe gənə sa məmə yee, "Fə fuə. I kya nyiile yee fə mən̄ nyi Wurubuaare agyəbi mə, ne fə mən̄ nyi Wurubuaare əlon əbono ə bo mə kee.

30 Asa abono Wurubuaare laa kyingi de mə' kyena gəkyena pobərə mə, gədena gən̄ baa gə bo no sa məmə. Məmə-gəkyena gə laa wəra daa fəsə Wurubuaare də isəcə-ləe mə ənan."

31 Yesu gi kii təge sa Saadusii awura mə yee, "Fə kya səcə akyəcələ yee asa mə wu' mə in̄ baa i bo gətəeəko mə kya kpaa kyena faa mə, a' kere Wurubuaare agyəbi əwole mə də de a' kere. Iməso fə mən̄ ti kale mə-agyəbi abono mə əmarase yela sa feye nno

32 yee,
'Me ne n gyə Aberaham Wurubuaare.

N gyε Ayisiki Wurubuaare,
 ne n' gyε Gyeekopo Wurubuaare' mɔ?
 Aberε abono Wurubuaare gi tɔge genen ilaa
 ide sa Mosisi mɔ, genen asa ade me ti wolaa
 wu'. Ne feε iloobu ide menj bo geteεko daa
 mɔ, Wurubuaare manj tɔge yεε, 'N gyε mɔmɔ-Wurubuaare.' Nkana o laa tɔge daa yεε, 'Ne naa
 kyena wɔra mɔmɔ-Wurubuaare yεε.' "

³³ Sakpii ɔbono o bo nfono mɔ gi nu genɔɔbono
 o leε gesε mɔ, i de mɔmɔ-gεnɔ.

*Yesu Gi Nyiile Asa Wurubuaare Nbara Nbono
 Gi Tansi Gi Tiri Mɔ*

³⁴ Farasii awura mɔ me nu yεε Saadusii awura
 mɔ ayaa aŋ fo gesε Yesu ase mɔ, mɔmɔ kee me
 kpaa ŋminde ba.

³⁵ Me fo mɔ, mɔmɔ dɔ ɔbono o gyε nbara
 onyiilebo mɔ gi taase Yesu ilaa iko de o' daase
 mɔ kere. O taase yεε,

³⁶ "Obelense, Wurubuaare nbara mɔ dɔ mɔ,
 nmɔ mɔ ne n tansi gi tiri daa?"

³⁷ Yesu gi leε genɔ sa mɔ yεε, "Nbono gi tiri mɔ
 ne n gyε yεε, 'Laare fo-Wura Wurubuaare lii fo-
 gisen dɔ. Kyu fo-gisen pεwu de fo-gεwɔnsa pεwu
 kyu laare Wurubuaare ilaa.'

³⁸ Genen nbara ndε ne n don nsense mɔ, ne
 nmɔ ne n tansi gi tiri.

³⁹ Nnyɔse nbono kee gi tiri mɔ gi de feε nbono
 ne tɔge kyon mɔ. Nmɔ ne n gyε yεε, 'Laare fo-
 nanbo feε fo-nyoro.'

⁴⁰ Wurubuaare ikalan atɔgεbo ilaa nyiilesε mɔ
 de Mosisi nbara mɔ pεwu dɔ mɔ genen nbara
 nnyɔ ndε ne n gyε nmɔ-gεmu."

Yesu Gi Kisee Taase Farasii Awura Mɔ Ilaa Iko

⁴¹ Owi ɔbono Farasii awura mɔ me san me bo Yesu ase mɔ, Yesu kee gi taase mɔmɔ ilaa taasesε yεε,

⁴² “Obono Wurubuaare laa sun de o' baa gyi gewura mɔ Wurubuaare ade so mɔ, nne ne n gyε feye-gewɔnsa kyu lii mɔ so? Anε ɔnaanabi ne o gyε?” Me lεe gεnɔ sa mɔ yεε, “O gyε daa Deefidi ɔnaanabi.”

⁴³ Ne Yesu gi kii taase mɔmɔ yεε, “Ne i wonε ne Wurubuaare Odudu mɔ gi yεgε Deefidi gi wolaa terε gεnen ɔnaanabi mɔ yεε, ‘Me-Wura’ mɔ daa? Deefidi gi wolaa tɔgε yela yεε,

⁴⁴ ‘Wurubuaare laa tɔgε sa me-Wura mɔ yεε,
“Baa kyena me-gibaa gyisε so de me-re fo a'
gyi gewura
de n' yεgε fo' kyise fo-akyobo de fo-ayaa.” ’

⁴⁵ Yesu gi kii lεe gesε yεε, “Deefidi kya terε mɔ yεε, ‘Me-Wura’ faa mɔ, nne so ne o laa kii kisee wɔra daa Deefidi ɔnaanabi?”

⁴⁶ Asa mɔ dɔ ɔko-re ɔko meŋ taale lεe gεnɔ sa Yesu. San kyu lii gεnen geke gebono mɔ, ɔko meŋ baa taale da otu taase Yesu ilaa de o' daase mɔ kere.

23

Wɔra Abelense Mɔ Ilaa Nyilesε; Geŋ Wɔra Mɔmɔ-Ilaa Wɔrəsε

¹ Nfono mɔ Yesu gi tɔgε sa sakpii mɔ de mɔ-akasεbo mɔ yεε,

² “Nbara aŋmarasεbo mɔ de Farasii awura mɔ ne n bo ɔkpa de me' lεe Mosisi nbara mɔ gesε sa asa.

3 Imɔso ilaa kamaase ibono me kya tɔge feye kyu lii nmɔ so mɔ fe' nu de fe' wɔra imɔ. Mɔmɔ ilaa wɔrase bere ne feŋ sa fe' wɔra. I lii feɛ ilaa ibono me kya nyiile feye mɔ, in gyɛ imɔ ne me kya wɔra.

4 Mɔmɔ-anyiilebi mɔ a de daa feɛ nsola boduduuse nbono giŋ bo gisola mɔ ne me de ma-a nyise asa. Mɔmɔ gbaa-gbaa bere, me maŋ kyu ba-a mɔmɔ-gibaa taa puru kpaa mɔmɔ.

5 "Me kya wɔra ilaa kamaase mɔ, me kya laare daa de asa me' wu de me' nyɛ yen mɔmɔ. Wurubuaare agyɛbi abono aye Gyuda awura a kya kyu mada aye-asegbelɛ so de abono a kya kyu kyaga aye-abaa dɔ mɔ, me kya yɛgɛ mɔmɔ-lesɛ bere i kya wɔra ibele-bele. Aye-itibilaa ibono a kya kyu kyaga de aye-ngbe mɔ, me kya yɛgɛ mɔmɔ-lesɛ bere i kya tansi wɔra gisoro.

6 Ne feɛ me laa gyi gɛkɛ bele mɔ, abɛɛ me kya kpe mɔmɔ-akyangbon dɔ mɔ, abelense de anyamese gbaa'gbaa ikyenaten ne me kya laare.

7 Me kya laare de asa me' terɛ mɔmɔ yɛɛ 'Anyiilebo' de me' kyu buubuu faala mɔmɔ sakpii dɔ de ɔkamaase o' wu.

8 "Feye berɛ feŋ sa fe' yɛgɛ asa me' terɛ feye dɔ ɔko yɛɛ 'Onyiilebo.' I lii feɛ feye pɛwu fe gyɛ gikpen kolon dɔ asa ne onyiilebo kolon ne fe bo. Me ne n gyɛ feye-onyiilebo ɔbono.

9 Feŋ sa fe' terɛ ɔko yɛɛ 'aye-sɛ' gesinkpan so gɛrɛ. I kya nyiile yɛɛ fe bo daa ɔsɛ kolon, mɔ ne n gyɛ Wurubuaare ɔbono o bo soso mɔ.

10 Genen kee ne feŋ sa fe' yɛgɛ asa me' terɛ feye dɔ ɔko yɛɛ 'ɔgyangbarabo'; ɔgyangbarabo

kolon guan-n ne fε bo, mɔ ne n gyε me ɔbono Wurubuaare gi sun yεε n' baa gyi gewura mɔ Wurubuaare ade so mɔ.

¹¹ ɔbono ɔ tansi ɔ gyε nyamese gbaa' feye dɔ mɔ gi kaabore ɔ' wɔra daa feye-dega.

¹² ɔbono ɔ diire mɔ-nyoro mɔ, Wurubuaare laa kpelegere mɔ gesε, ne ɔbono, mɔ, ɔ bara mɔ-nyoro gesε mɔ, Wurubuaare laa diire mɔ."

Nbara Aηmarasεbo De Farasii Awura, Fεye Laako!

¹³ Nfono mɔ, Yesu gi kisee tɔge sa abelense mɔ ako yεε, "Fεye nbara aηmarasεbo de feye Farasii awura, feye laako! Fε gyε daa o-dun-me, ɔ-fon-me anyamese! Fε kyu ilaa ibono nkana i laa yεε asa mε' nyε Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ kyu ηara mɔmɔ. Fεye gbaa-gbaa fε mεŋ kya kyu gεnen akyenabi mɔ kyu kyena, ne abono, mɔ, mε kya laare mε' kyena gεnen gεkyena mɔ, fε kya ηε fɔlɔgε fε kya tii mɔmɔ-ɔkpa. [

¹⁴ Fεye nbara aηmarasεbo de feye Farasii awura, feye laako! Fε gyε daa o-dun-me, ɔ-fon-me anyamese! Fε kya kudi akyii ikulaabo mɔmɔ-re mɔmɔ-biana gyi, yεε feye, mɔ, ne n kii fa-a dalaa faa bolo-bolo de asa mε' nyε yen feye yεε feye ne n nyi gedalaa. Owi ɔbono Wurubuaare laa gyi feye-nbεlε mɔ, feye-gisobiide gi laa nyaakyɔ too.]

¹⁵ Fεye nbara aηmarasεbo de feye Farasii awura, feye laako! Fε gyε daa o-dun-me, ɔ-fon-me anyamese! Fε kya naa nkyu so de nsinkpan so gyan' de fε' taa nyε ba-a nyamese kolon ɔ' kyεεgε baa buu feye-lεε Wurubuaare asonbi mɔ.

Fε nyε ɔkolon gεnen mɔ, fε kya yεgε ɔ kya kii bingiri daa isa ɔbono ɔ kaabore o' kpe ɔgya dɔ mɔ-lewu gemara mɔ kii don feye-les mɔ!

16 “Feye laako! Fε de daa fεε agyaatanbo ne n gyangbara mε sa agyaatanbo. Fε kya nyiile asa yεε nengyene ɔko gi ka Wurubuaare ɔson obu mɔ ntan mɔ, ɔ laa taale yεgε i' gbange. Sika kɔkɔɔ ɔbono ɔ bo Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ mɔ bere ne ɔko gi kyu ka ntan mɔ, feye ase mɔ, gi gyε ntan bele.

17 Fε de fεε agyaatanbo, ne fε mεn nyi ɔlaako! Imɔ imɔmɔ ne n tiri gikyɔ, sika kɔkɔɔ mɔ abεε Wurubuaare ɔson obu mɔ daa? Inj gyε Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ ne sika kɔkɔɔ mɔ de so ne ɔ gyε Wurubuaare-les?

18 Fε kya nyiile asa kee yεε nengyene ɔko gi ka Wurubuaare asunbi ɔlεεtεn mɔ ntan mɔ, mɔntan mɔ giŋ gyε ntan nko. Nengyene o kyu ilaa ibono ɔ laa kyu lεε asunbi mɔ bere daa kyu ka ntan mɔ, fε kya kyu nmɔ yεε gi gyε ntan bele.

19 Mεnε gigyaatanbo ne n kya mɔɔ feye faa? Ilaa ibono mε kyu ba mε' baa lεε asunbi mɔ ne n tiri abεε Wurubuaare asunbi ɔlεεtεn mɔ ne n tiri daa? Inj gyε asunbi ɔlεεtεn mɔ ne n kya yεgε asunbi atɔ mɔ a kya nyε bingiri Wurubuaare-les?

20 Imɔso nengyene isa gi ka Wurubuaare asunbi ɔlεεtεn mɔ ntan mɔ, ɔ ka dabɔlε de asunbi atɔ abono a gyan' asunbi ɔlεεtεn mɔ so mɔ pεwū ne.

21 Nengyene ɔko gi ka Wurubuaare ɔson obu mɔ ntan mɔ, ɔ ka dabɔlε de Wurubuaare ɔbono ɔ bo obu mɔ dɔ mɔ kee ne.

22 Ne fεε ɔko gi ka Wurubuaare dɔ ntan mɔ, ɔ ka Wurubuaare gewuragyapaa mɔ ntan de

Wurubuaare ɔbono ɔ te gewuragyapaa mɔ so mɔ ntan kee ne.

²³ “Feye nbara aŋmarasebo de feye Farasii awura, feye laako! Fe gye o-dun-me, ɔ-fon-me-ana gikyo! Ansi so mɔ, fe kya ye feye-afedaa gyise fεs agbeɛma de malebokyu de benkeni afedaa dɔ gikpadɔ gudu-gudu de fe' kyu gikolon-gikolon kyu kpaa kyεs Wurubuaare fεs gεnɔɔbono i de sa feye mɔ. Ilaa ibono i tiri gikyo Wurubuaare nbara mɔ dɔ mɔ bere, fe kya nyaa imɔ ibono yela nkan. Fεs fe laa gyi gesintin sa asa abεs fe' su asa so, abεs fe' sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ, fe kya lεs ansi taa imɔ ibono yεgε. Nbara nbono ne i kaabore fe' tansi gyi nmɔ so. Iŋ gye yεs fe' taa nbono fe ti fe kya gyi nmɔ so mɔ yεgε berε.

²⁴ Fe de fεs agyaatanbo ne n gyangbara mε sa agyaatanbo. Fe kya wɔra fεs ɔbono ɔ laa wu kyesen mɔ-agyudɔ dɔ de ɔ' bii lεs pei de o' gyi mɔ, ne tetemenyi bere gi bo mɔ-agyudɔ dɔ ne ɔ maŋ bii lεs mɔ!

²⁵ “Feye nbara aŋmarasebo de feye Farasii awura, feye laako! Fe gye o-dun-me, ɔ-fon-me anyamese gesintin! Fe de fεs asa abono mε kya foro mɔmɔ-nwε de mɔmɔ-ilepε nyoro so taa imɔ tudɔ yεgε mɔ. Imɔ ne n gye yεs ansi so giyan ne fe kya gyere lɔrɔ feye-nyoro. Feye-itɔ dɔ de feye-amu dɔ bere onsipara de gεkyo ne n bɔla nno.

²⁶ Farasii awura, fe gye agyaatanbo gesintin! Fe' foro feye-nwε tudɔ de imɔ-nyoro so kee i' wɔra ɔdan.

Wurubuaare Laa Biide Feye Nde Asa Ade Giso

27 “Feye nbara aŋmarasəbo de feye Farasii awura, feye laako! Fe gyε daa o-dun-me, o-fon-me anyamese! Fe de fεε nkyan nbono mε pɔrɔ nmɔ ne gi bo kanpε ansi so, yεge nmɔ tudi mɔ, awuye de anyamese gyɔsε ne n bo nno!

28 Genen ne ansi so mɔ, asa mε laa kyu feye yεε gesintin awura ne fe gyε, yεge gikerɛansi de ilaa nyenyen ne n bɔla feye-itɔ dɔ.

29 “Feye nbara aŋmarasəbo de feye Farasii awura, feye laako! Fe gyε o-dun-me, o-fon-me anyamese! Fe kya kere ansi pɔrɔ Wurubuaare ikalan atɔgεbo de abono mε gyi gesintin sa Wurubuaare baa kyon mɔ ako nkyan, ne fe kya denkyi mɔmɔ ako-lεε,

30 de fe' kyu gyaabii asa yεε, ‘Fεε aye ne nan kyena aye-naanaana abere dɔ mɔ, nkana a maŋ kyule ibono mε mɔ Wurubuaare ikalan atɔgεbo mɔ.’

31 Imɔ mɔ mɔ, ibono fe nyε kyule yεε feye-naanaana ne n mɔ Wurubuaare ikalan atɔgεbo mɔ faa mɔ, feye-re mɔmɔ fe gyε daa oyuduu kolon.

32 Imɔso fe' tεsε logε feye-naanaana gesun gebono mε yii gεsε mɔ!

33 “Fe bo ilaa nyenyen ne fe gyε asa amɔɔbo fεε awɔɔ abono a bo gibɔrɔ mɔ! Wurubuaare laa bun feye gipueε de o' kyu feye too wɔra ɔgya obono dɔ o laa biide ilaa nyenyen awɔrabø giso mɔ. Fe maŋ nyε lii genen gisobiide gibono dɔ.

34 N' tɔgε sa feye yεε pei de i' lɔɔ fo genen mɔ, nan sun Wurubuaare ikalan atɔgεbo de aseεbo de Wurubuaare nbara aŋmarasəbo feye ase. Fe laa mɔc mɔmɔ ako, de fe' da mɔmɔ ako aŋanbi

iyii so mɔ̄o de fe' taa mɔ̄mɔ̄ aka awulibi feye-akyangbon dɔ̄ de fe' ka mɔ̄mɔ̄ aka ansi lii isowole so kpe isowole so.

³⁵ Imɔ̄ ide so mɔ̄, asa abono me gyi gesintin sa Wurubuaare ne asa me mɔ̄o mɔ̄mɔ̄ mɔ̄ pewu, Wurubuaare laa kyu imɔ̄-ilaa kyu taase feye nde asa de ɔ' biide feye-giso. ɔ̄ laa yii gesε taase feye ilaa kyu lii Abelε ɔ̄bono ɔ̄n wɔ̄ra sei ne me mɔ̄o mɔ̄ kyu genen-n kyu kpaa fo Sakariya, Barakaya mɔ̄-bi mɔ̄-les lewu mɔ̄ so. Sakariya ɔ̄bono mɔ̄ me mɔ̄o mɔ̄ daa Wurubuaare asunbi ɔ̄læeten de Wurubuaare obu bele mɔ̄ nsana.

³⁶ N kya tɔ̄ge feye gesintin yee Wurubuaare laa biide feye nde asa ade giso kyu lii genen asa abono so.

³⁷ "O, Gyerusalem asa! Feye ne n kpe fa-a mɔ̄o Wurubuaare ikalan atɔ̄gεbo mɔ̄, ne fe kya too abui fa-a mɔ̄o Wurubuaare isoo ibono ɔ̄ kya sun feye ase mɔ̄. Ne tansi laare fees n' nyaa feye ba me ase fees genɔ̄obono kyaase kya nyaa mɔ̄-biana baa wɔ̄ra mɔ̄-abantee dɔ̄ mɔ̄. Gikpadɔ̄ gifonee ne ne laare n' koola feye genen ne feη kya kyule faa.

³⁸ Fe' nu yee Wurubuaare laa les ansi taa feye-ɔ̄sowole yegε sa feye.

³⁹ N kya buu mi-i sa feye yee fe manj baa wu me kpaa fo geke gebono fe laa bugi feye-nno tɔ̄ge yee, 'Wurubuaare ɔ' kosore ɔnyen baare gimu! Wurubuaare ginyen dɔ̄ ne ɔ̄ naa ɔ̄ kya ba faa!' "

24

Yesu Gi Tɔ̄ge Yela Yee Gyerusalem Laa Baa Boori

¹ Yesu kya lii Wurubuaare ɔson obu mɔ gik-paara mɔ so mɔ, mɔ-akasebo mɔ me naa kpaa tu mɔ, ne me kya tɔge mɔ yee ɔ' kere ibu mɔ ɔdan!

² Yesu, mɔ, gi tɔge sa mɔmɔ yee, "Nga fe wu ibu ide pewu? N' tɔge feye gesintin, i laa baa fo owi ɔko mɔ, ako me laa baa boori imɔ bun. Ba-a imɔ-gisodoo kolon gi maŋ san yee gi maŋ de gesɛ."

³ Imɔ gɛmara mɔ, Yesu te Nfɔ Iyii Gibii mɔ so mɔ, mɔ-akasebo mɔ me ba mo ase mɔmɔ-wole ne me taase mɔ yee, "Owi ɔmɔ dɔ ne me laa boori imɔ bun genen? Menɛ ilaa ne nan ba de i' lē nyiile yee fo kya laare fo' kii ba gesinkpan so abee gesinkpan so gɛkyena ge kya laare ge' yela ɔkara? A kya kole fo, tɔge aye."

Ilaa Ibono I Laa Ba Gesinkpan So Nke Laalaa-loge Dɔ Mɔ

⁴ Yesu gi lē genɔ sa mɔmɔ yee, "Fe' kere feye-nyoro so dandan daa de ɔko ɔ' meŋ sa ɔ' nyɛ feye penɛ. Genen ilaa ibono i maŋ ba nperɛ.

⁵ Pei de i' lɔɔ ba genen mɔ, asa sakyɔ me laa naa me kya tɔge yee mɔmɔ ne gyɛ me, ɔbono Wurubuaare gi sun yee n' baa gyi gewura mɔ Wurubuaare ade so mɔ. Genen asa abono me laa nyɛ asa sakyɔ penɛ.

⁶ Fe laa nu ikɔ so titiritii de koo-koo. Fe kya nu genen mɔ, fe meŋ sa fe' yɛgɛ feye-gisen gi' ɣmaa feye. Imɔ ide i gyɛ ilaa ibono i laa ba daa. Ne i meŋ gyɛ yee ilaa kamaase i kya yela ɔkara ayya abono so ne.

⁷ I kya nyiile yee fe laa nu gesinkpan so asa kpe-i-kpe-i me laa laare ikɔ too abara so. Abeyin de abeyin me laa koso yelɛ me kya ko

de abara. Nten kpei-kpei so mɔ, akon a laa tɔrɔ, ne gesinkpan ge laa gyigisi.

⁸ Imɔ idεana pεwu i laa nyiile yεε gεkyena gedε ilaa i kya kpe laalaaloge ne. I laa wɔra fεε gεnɔɔbono gedun ge kya daa gitu ɔkyii ne i meŋ gye nfono-nfono ne ɔ kya korogε mɔ.

⁹ “Gεnen abere abono mɔ, ibono fe gye me-akasεbo faa so mɔ, asa me laa kyu feye wɔra ako abaa dɔ de mε' wɔra feye awɔrɔfɔ de mε' mɔɔ feye ako. Me so mɔ, asa kpei-kpei pεwu me laa kyo feye.

¹⁰ Nfono mɔ, me-akasεbo sakyɔ me laa taa me yεgε, meŋ baa wɔra me-akasεbo. Me laa fe abara sa mɔmɔ-akyobo de mε' kyo abara.

¹¹ Asa sakyɔ me laa koso me kya kεε abon yεε Wurubuaare ikalan atɔgεbo ne me gye, de mε' penε asa sakyɔ kee.

¹² Ilaa nyenyen giwɔra i laa gbigi gikyɔ so mɔ, asa sakyɔ me laa taa gesalaare yεgε.

¹³ Fo ɔbono, mɔ, fo sɔɔ me gyi ne fo yele fo-ayaa so girin genen kaabore fo wu' mɔ, Wurubuaare laa mɔlεgε fo de fo' nyε ɔkyenaten mɔ ase.

¹⁴ Asa me laa naa gesinkpan so gεten kamaase pεwu gyan' me kya tɔgε Wurubuaare ɔkalan konkonse mɔ ma-a sa gesinkpan so asa kpei-kpei pεwu de mε' nyε nu Wurubuaare gewuragyi dɔ akyenabi mɔ so ilaa de mɔmɔ-aso. I nyε ba genen ta mɔ, gesinkpan so gεkyena ge laa yela ɔkara.

Nke Nbono Dɔ-Lεε Awɔrɔfɔɔ A Laa Don Awɔrɔfɔɔ Kamaase

¹⁵ “Pεi de i' lɔɔ ba genen mɔ, fe laa wu ilaa kyose ibono i kya nyida Wurubuaare ɔson ilaa

mɔ i yele Wurubuaare ɔson obu mɔ dɔ. I laa wɔra fεε gεnɔɔbono Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo ɔbono mε kya tere mɔ yεε Danyele mɔ gi wolaawu tɔge yela mɔ. (Fo ɔbono fo kya kale ilaa idε mɔ, nu imɔ gεsε.) Fe wu ilaa kyose mɔ nno gεnen mɔ,

¹⁶ feye abono fe bo Gyudiya gεsinkpan so mɔ, fe' sele kpe abii dɔ.

¹⁷ Fo ɔbono fo bo nŋmaŋman gεnen owi ɔbono mɔ, sele. Gεŋ sa fo' kii loo obu dɔ yεε fo laa kpaa puru ilaa iko.

¹⁸ Ne fo ɔbono fo bo ndɔɔ dɔ gεnen owi ɔbono mɔ, gεŋ baa kii ba gεwi yεε fo kya ba de fo' baa kyu fo-gikuru.

¹⁹ Awɔrɔfɔɔ a laa nyaakyɔ gikyɔ so mɔ, akyii abono mε de itɔ gεnen nkε nbono dɔ abεε mɔmɔbiana mε san mε kya nyabo mɔ, mɔmɔ laako!

²⁰ Fe' dalaa yεε gεnen ilaa idε i mεŋ sa i' ba gikyε abεε gεkε kyoolase.

²¹ I lii fεε gεnen nkε nbono dɔ-lεε awɔrɔfɔɔ mɔ a laa don awɔrɔfɔɔ kamaase abono nyamese gi ti wu kere kpe kyu lii ko-o ibono Wurubuaare gi lεε soso de gεsε mɔ baa lii de ndε mɔ. Gεnen awɔrɔfɔɔ abono ɔnan kee a man baa ba gεkaako.

²² Abono Wurubuaare gi tɔɔsε lεε yεε mε' nyε mɔ-gewuragyi dɔ akyenabi mɔ so mɔ, o keda awɔrɔfɔɔ nkε nbono kɔɔgε. Inj gye gεnen mɔ, nkana pei de nkε mɔ gi' baa loge mɔ, inj baa san ba-a isa.

²³ "Gεnen owi ɔbono mɔ, ako mε laa tɔge yεε, 'Kere, ɔbono Wurubuaare gi sun yεε o' baa mɔlεgε aye mɔ ne gεre.' Ako, mɔ, mε laa tɔge yεε, 'Mɔ ne n gye ɔde.' Nengyene mε tɔge feye

gənen mɔ, fɛ məŋ sa fɛ' sɔɔ imɔ gyi.

²⁴ I kya nyiile yee gənen owi ɔbono mɔ, i laa nyɛ abonbo ako. ɔko laa tɔge yee, 'Me ne n gyɛ ɔbono Wurubuaare gi tɔge yee o laa sun mɔ.' ɔbanban, mɔ, laa tɔge yee, 'N gyɛ Wurubuaare ikalan ɔtɔgebo.' Me laa wɔra ilaa ibono i kya de gənɔ de ilaa ibono i kya lees ɔlon belɛ nyiile mɔ. Nkana mɔmɔ-ilaa wɔrase mɔ i laa pene asa abono Wurubuaare gi tɔɔse lees yee mɛ' nyɛ mogewuragyi dɔ akyenabi mɔ gbaa. I maŋ kii sa gənen.

²⁵ Imɔso fɛ wu gənen ilaa ideana mɔ, fɛ' nyiingi yee ne wolaa gyɔ feye imɔ so ɔwɔlii yela.

²⁶ Nengyene ako mɛ tɔge feye yee, 'Fɛ' kerɛ, o bo gipen dɔ' mɔ, feŋ sa fɛ' buu mɔmɔ kpe nno. Ne mɛ kii tɔge yee, 'Fɛ' kerɛ, o bo obu dɔ' mɔ, feŋ sa fɛ' sɔɔ imɔ gyi.

²⁷ I lii feɛ owi ɔbono me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ, nan kii ba gesinkpan so mɔ, i laa wɔra daa feɛ genɔɔbono nyangbon kya kyan gikolon kel-1 lii owi ɔbaaliiten kpaa lii owi ɔtɔrɔten ne i kya wu gesinkpan so pewu mɔ.

²⁸ Nfono gebue wuse ge de mɔ, nno ne ipateɛ mɛ kya da gikilen.

Kirisito Laa Lii Wurubuaare Awole Dɔ Ba De Nyisigyi De ɔlon Belɛ

²⁹ "Awɔrɔfɔɔ mɔ nkɛ mɔ gi baa kyon mɔ, owi laa biiri. Bose laa yela asa gikulaa. Agyekpebi a laa kyigi giyan-giyan. Wurubuaare laa keda ilaa ibono i bo soso mɔ gyigisi.

³⁰ Nfono mɔ asa me laa wu ilaa ibono i laa lees nyiile yee me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ, n kya laare n' kii ba gesinkpan so mɔ. Me wu

imɔ gesenen mɔ, gesinkpan so asa kpei-kpei pewu me laa saawo. Me laa wu me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ, nan naa lii Wurubuaare awole dɔ n kya ba, n de nyisigi de olon bele.

31 Nan yεgε gegandan belε gε' su de n' sun Wurubuaare dɔ isɔɔ de mε' kpaa koola asa abono Wurubuaare gi tɔɔse lεε yεε mε' nyε mɔgewuragyi dɔ akyenabi mɔ. Me laa koola-koola mɔmɔ lii gesinkpan gedε geten kamaase pewu so."

32 Ne Yesu gi tɔge yεε, "Fε' kase ilaa lii gifeeya oyii so. Aye gεrε mɔ, nengyene fe wu gifeeya ngyalenbi gi punge ne gi kya pɔrɔgε afεdaa mɔ, fe kya bii yεε gikyε gi kya fuude ne.

33 Genen kee ne i de ne. Nengyene fe wu ilaa ibonoana ne tɔge sa feye faa mɔ, fe' bii yεε me-gikiiba gesinkpan so mɔ gi tansi fuude ne. N ti n yεlε feye-gebunono gbaa-gbaa.

34 Gesintin ne n' kya tɔge feye faa. Gesinkpan so asa ade me maŋ wu' logε pei de genen ilaa idεana pewu i' lɔɔ ba.

35 Soso de gesε i laa yela ɔkara. Me-agyebi mɔ berε, a maŋ yela ɔkara gεkaako kpa-a.

Wurubuaare Mɔ Nkon Ne N Nyi Owi ɔbono Kirisito Laa Kii Ba Mɔ

36 "Gεke gebono abεε owi ɔbono nan kii ba mɔ berε, ɔko meŋ nyi. Wurubuaare dɔ isɔɔ gbaa me meŋ nyi, ne me, Wurubuaare mɔ-bi mɔ kee, meŋ nyi. Genen mɔ, me-sε Wurubuaare mɔ-nkon ne n nyi.

37 Me, anyamese p̄ewu m̄om̄-daa m̄o, gikiiba gesinkpan so m̄o i kya fuude m̄o, i laa w̄ora daa f̄ee Nowa abere d̄o-l̄ee m̄o.

38 Im̄o ne n̄ gyē yēs p̄ei de nkyu gi l̄o ḡyi asa Nowa abere m̄o d̄o m̄o, asa m̄e k̄p̄e san m̄e d̄e m̄om̄-ḡekyena d̄o laaw̄ora, f̄ee gigyi, ginun, de gedena ḡen-en-n kaabore gekaabono Nowa gi dii loo gikolii m̄o d̄o m̄o. O loo gikolii m̄o d̄o m̄o,

39 nkyu m̄o gi baa ḡyi asa m̄o p̄ewu, ibono m̄e m̄eŋ d̄es̄e. Ḡen-en kee ne me, anyamese p̄ewu m̄om̄-daa m̄o, gikiiba gesinkpan so m̄o i laa w̄ora ne.

40 Ḡen-en ḡek̄e gebono m̄o, i laa nȳe f̄ee asa anȳo m̄e yel̄e nd̄o d̄o dab̄ol̄e. Wurubuaare laa baa puru ɔ̄ko de o' taa ɔ̄ko yeḡe.

41 Akyii anȳo m̄e yel̄e dab̄ol̄e m̄e kya k̄or̄o f̄ee awayu m̄o, Wurubuaare laa puru ɔ̄ko de o' taa ɔ̄ko yeḡe.

42 Im̄oso fe' d̄es̄e f̄eye-nyoro so gyoo me-giba. Fe m̄eŋ nyi gekaabono me, f̄eye-wura m̄o, nan kii ba m̄o."

43 Yesu gi da im̄o so gikpal̄e yēs, "In̄ gyē f̄eye ḡbaa-ḡbaa fe nyi? Nkana geten wura nyi yēs owi baare ɔ̄kara ne oyū laa ba m̄o, naafo o maŋ d̄e ḡinsi gide. O laa dii m̄o-geten de oyū oŋ sa o' nȳe boori loo ḡem̄o d̄o yuuri m̄o.

44 Ḡen-en kee ne i kaabore fe' bii f̄eye-nyoro akedabi owi kamaase d̄o ne. I kya nyiile yēs me, anyamese p̄ewu m̄om̄-daa m̄o, nan lii Wurubuaare d̄o kii ba daa owi ɔ̄bono fe m̄eŋ d̄es̄e m̄o."

45 Nfon̄o m̄o, Wura Yesu gi kii da m̄om̄o gikpal̄e yēs, "Ane ne n̄ d̄e f̄ee dega ɔ̄bono ilaa nan baa t̄oŋ̄e faa? O kya ḡyi gesintin sa m̄o-wura ne o

nyi ɔlaako. Mɔ-wura mɔ gi kyu mɔ-geten dɔ ilaa wɔra mɔ-abaa dɔ de owi gyise gi fo mɔ, o' ye agyudɔ sa mɔ-nanboana adega abono kee me te mɔ-wura mɔ ase mɔ.

46 Nengyene mɔ-wura mɔ gi baa tu mɔ ɔ kya wɔra ibono ɔ yela sa mɔ mɔ, ɔ laa gyi ginsi."

47 Ne Yesu gi tɔge yεε, "Gesintin ne n' kya tɔge feye faa, mɔ-wura mɔ laa kyu mɔ-ilaa pεwu wɔra genen dega ɔbono abaa dɔ.

48 "To, ne fεε gεnen dega ɔbono gyε nyamesε nyεnyεn mɔ, foŋbii mɔ, ɔ laa tɔge sa mɔ-nyoro yεε, 'Ilaa iko i keda me-wura yela.'

49 Fo baa kerε mɔ, o yii gεsε ɔ kya daare mɔ-nanboana sεnε mɔ, ɔ kya gyi ne ɔ kya nun ntɔ ɔ kya boo.

50 ɔ kya wɔra gεnen mɔ, mɔ-wura mɔ laa baa tuule mɔ owi ɔbono ɔ meŋ dεsε mɔ.

51 ɔ laa tansi biide dega ɔbono giso de ɔ' kale mɔ bɔla gikereansi awura mɔ so. Osulon de anεbi giwε ne n bo nno."

25

Abolonbu Gudu Gikpale

1 Yesu gi tɔge ide ta mɔ, o kii da gikpale giko yεε, "A' kyu asa abono me laa nyε Wurubuaarε gewuragyi dɔ gekeyena mɔ ilaa kyu keserε de me-gikpale gide. Abolonbu gudu ne n kyena. Geke gεde mɔ me puru mɔmɔ-ifatela de me' kpaa gyoo ɔkyiifɔ mɔ-kuli. Nengyene ɔnyen mɔ gi kpii ɔkyii mɔ ɔ kya kpe mɔ-gewi mɔ, de me' buu ɔmɔ kpaa kyaa de me' gyi de me' nun kpaa mɔmɔ.

² Genen abolonbu gudu ade dɔ mɔ, anun me gye asεεbo ne anun banban mɔ me meŋ nyi ɔlaako.

³ Abolonbu mɔ me kya kpe me' kpaa gyoo ɔkyiifɔ mɔ-kuli mɔ genen mɔ, abono me meŋ nyi ɔlaako mɔ, me puru mɔmɔ-ifatela mɔ, meŋ bii puru ifatela nfɔ baa keda too, nengyene fεε nfɔ gi ta mɔmɔ-ifatela mɔ dɔ mɔ, de me' nyε kii kɔ wɔra.

⁴ Asεεbo mɔ bere me puru mɔmɔ-ifatela mɔ, me bii puru ifatela nfɔ baa keda too.

⁵ Me gyoo ɔkyiifɔ mɔ-kuli mɔ genen mɔ, eŋ ba belen, ne ginsi gide gi kyu mɔmɔ.

⁶ “I baa fo genye de nsana mɔ, me nu ɔko gi lεε genɔ yεε, ‘ɔkyiifɔ mɔ-kuli mɔ kya ba-o! Fε' koso de fe' kpaa gyangara mɔ.’

⁷ Nfono ne abolonbu gudu mɔ me koso diire mɔmɔ-ifatela mɔ.

⁸ Anun abono meŋ nyi ɔlaako mɔ, me kolɛ asεεbo mɔ yεε, ‘Aye-ifatela i kya wu. Fε' sa aye nfɔ.’

⁹ Asεεbo mɔ me kine yεε, ‘Kuaa. Ibono a de mɔ i maŋ fo aye-re feye. Fε' kpe ɔfeten de fe' kpaa sɔɔ.’

¹⁰ Gesintin mɔ, abono meŋ nyi ɔlaako mɔ me koso kyon ɔfeten mɔ. Mɔmɔ-gemara mɔ, ɔkyiifɔ mɔ-kuli mɔ gi ba, ne abolonbu abono me bii baala mɔmɔ-nyoro gyoo mɔ mɔ mɔmɔ-re mɔ me san naa loo gεten dɔ de me' kpaa gyi de me' nun de me' kyaa. Me loo mɔ, me keda gisin tii wɔra mɔmɔ-nyoro.

¹¹ “Inj keεla iko mɔ, abono meŋ nyi ɔlaako mɔ me kpaa ba, me kya ɳmeε gisin yεε, ‘ɔbelense, ɔbelense, tigi aye!’

12 Ne ɔkyiifɔ mɔ-kuli mɔ gi lɛɛ genɔ sa mɔmɔ yεε, 'Gesintin ne n boran, meŋ nyi feye.' "

13 Yesu gi da gikpale mɔ ta mɔ, o tɔge yεε, 'Fε' dɛɛ feye-nyoro so. I lii feɛ fe meŋ nyi gɛkɛ gebono abɛɛ owi ɔbono nan kii ba mɔ.'

Adega Abono Me Buɛɛde Gyoo Mɔmɔ-Wura Mɔ Gikpale

14 Yesu gi kii tɔge sa mɔmɔ yεε, "Me-gikiiba mɔ i laa wɔra feɛ gikpale gibono nan ba da faa. Imɔ ne n gyε yεε ɔbelɛnse ɔko kya laare o' kpe ɔkpa. Imɔso o tere mɔ-adega ba mɔ ase ne o kyu mɔ-ilaa wɔra mɔmɔ-abaa dɔ.

15 Ne o yε mɔ-sika kɔkɔɔ sa mɔmɔ, ɔkamaase gi nyε genɔɔbono ɔkara o laa bii kere imɔ so mɔ. ɔko gi nyε sika kɔkɔɔ abi nwɛ ikue-inyɔ de saalaa, ne ɔbanban gi nyε sika kɔkɔɔ abi nwɛ oko, ne ɔsase, mɔ, gi nyε sika kɔkɔɔ abi nwɛ gudu. O yε sika kɔkɔɔ mɔ sa mɔmɔ genen mɔ, o yii kyon mɔ-ɔkpa mɔ.

16 O kpe kyon mɔ, dega gyangbarase ɔbono o nyε sika kɔkɔɔ abi nwɛ ikue-inyɔ de saalaa mɔ, o kpaa fe sika kɔkɔɔ mɔ nyε aterenbi o de o kya buɛɛde, ne o kii nyε sɔɔ sika kɔkɔɔ ɔbono ɔbelɛnse mɔ gi kyu wɔra mɔ-abaa dɔ mɔ ɔnan gikpadɔ ginyɔ.

17 Genen kee ne dega ɔbono o nyε sika kɔkɔɔ abi nwɛ oko mɔ gi kpaa fe sika kɔkɔɔ mɔ nyε aterenbi kyu buɛɛde. O buɛɛde mɔ, o kii nyε sɔɔ sika kɔkɔɔ ɔbono ɔbelɛnse mɔ gi kyu wɔra mɔ-abaa dɔ mɔ ɔnan gikpadɔ ginyɔ.

18 Dega əbono ɔ nyɛ sika kɔkɔɔ abi nwɛ gudu mɔ gi kpaa kuru ɔbɔ, ne o kyu mɔ-ɔbelense sika kɔkɔɔ mɔ ɳara nno.

19 "ɔbelense mɔ gi keela nfono o kpe mɔ. ɔ ba mɔ, ɔ tere mɔ-adega yɛɛ mɛ' baa buu-buu agyan abono ɔkamaase gi nyɛ mɔ sa mɔ.

20 Dega əbono ɔ nyɛ sika kɔkɔɔ abi nwɛ ikue-inyɔ de saalaa mɔ o kyu amo-ɔnan gikpadɔ ginyɔ ba, ne ɔ tɔge sa mɔ-ɔbelense mɔ yɛɛ, 'ɔbelense, sika kɔkɔɔ abi nwɛ ikue-inyɔ de saalaa ne fo kyu sa me. Amɔ ne. Kere, ne nyɛ amo-ɔnan kii bɔla.'

21 ɔbelense mɔ gi nu genen mɔ, ɔ tɔge sa mɔ yɛɛ, 'Fo wɔra ilaa; fɔɔ'kpon. Fo gyɛ dega dɛnsɛ ne fo kya gyi gesintin. Fɛɛ genɔɔbono fo gyi gesintin ilaa pii ide dɔ faa mɔ, nan kyu ilaa gikyɔ kyu wɔra fo-abaa dɔ. Ba de me-re fo a' gyi ɔkon dabɔle.'

22 Dega əbono ɔ nyɛ sika kɔkɔɔ abi nwɛ oko mɔ kee gi baa tɔge sa ɔbelense mɔ yɛɛ, 'ɔbelense, sika kɔkɔɔ abi nwɛ oko ne fo kyu sa me; kere, ne nyɛ amo-ɔnan kii bɔla.'

23 ɔbelense mɔ gi tɔge sa əbono kee yɛɛ, 'Fo wɔra ilaa; fɔɔ'kpon. Fo gyɛ dega dɛnsɛ ne fo kya gyi gesintin. Fɛɛ genɔɔbono fo gyi gesintin ilaa pii ide dɔ faa mɔ, nan kyu ilaa gikyɔ kyu wɔra fo-abaa dɔ. Ba de me-re fo a' gyi ɔkon dabɔle.'

24 Nfono mɔ dega əbono ɔ nyɛ sika kɔkɔɔ nwɛ gudu mɔ gi baa tɔge sa mɔ-ɔbelense mɔ yɛɛ, 'ɔbelense, ne wu yɛɛ fo-ilaa i bo lon, fo bo onsipara. Fo kya laare agyan lii gesun gebono in gyɛ fo ne n wɔra gemɔ mɔ dɔ.

25 Imɔso ne sele fo gifuu, ne ne kyu fo-sika kɔkɔɔ mɔ kyu kpaa ɳara ɔbɔ dɔ. Kere, fo-sika

kɔkɔɔ mɔ ne.'

²⁶ Dega mɔ gi tɔge genen mɔ, ɔbelense mɔ gi tɔge sa mɔ yee, 'Fo gyɛ dega nyenyen, ne fo bo woləgyɔ. Fo nyi yee me-ilaa i bo lon. N gyɛ onsipara wura. N kya laare agyan lii gesun gebono ij gyɛ me ne n wɔra mɔ dɔ.

²⁷ Ne i wonɛ so ne fon kyu me-sika kɔkɔɔ mɔ kyu kpaa fe de fo' kyu aterenbi abono fo laa nyɛ mɔ kpaa yela aterenbi ɔyelaten de owi ɔbono ne ba ne nan kpaa lɛɛ amo mɔ, n' nyɛ de a' koroge sa me?'

²⁸ Nfono mɔ ɔbelense mɔ gi tɔge sa abono me yele nno mɔ yee, 'Fɛ' sɔgɛ me-sika kɔkɔɔ mɔ lii dega baare ase kyu bɔla ɔbono o nyɛ agyan nwɛ ikue-inyɔ de saalaa mɔ lɛɛ mɔ so.

²⁹ I kya nyiile yee ɔbono o bo ne o kya kyu wɔra ilaa mɔ, o laa kii nyɛ too de i' tansi nyaakyɔ sa mɔ. Ne ɔbono, mɔ, oŋ bo ne oŋ kya wɔra sei mɔ, ipii ibono o nyɛ mɔ gbaa me laa sɔgɛ imɔ lii mɔ ase.

³⁰ Fɛ' kyu dega ɔbono oŋ bo agyan faa kyu lii me ase kpaa too wɔra nfono i bo gibiri mɔ. Osulon de anebei giwɛ ne n bo nno.' "

Yesu Laa Tεεla Ilaa Dense Awɔrabo

³¹ Yesu gi tɔge yee, "Gekaako mɔ, me, anyamese pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, nan kii ba gesinkpan so de n' baa gyi gewura de nyisigi. Nan kii ba mɔ, me-re Wurubuaare dɔ issɔɔ ne nan ba de n' kpelege kyena me-gewuragyapaa so.

³² Nfono mɔ, asa kpei-kpei pɛwu me laa koola baa gyan' me-ansi dɔ. Nan kyee ilaa dense awɔrabo lɛɛ lii asa sense dɔ fɛɛ genɔɔbono nbue ɔkparebo kya kyee mɔ-isande lɛɛ lii itiide dɔ mɔ.

33 Ne kye asa mō dō mō, nan kyu ilaa dēnsē awɔrabō mō yela me-gibaa gyisē so, de n' kyu asa sense mō, mō, yela me-bene gibaa so.

34 “Nfono mō me ɔbono n gye wura mō nan tōgē sa abono me yele me-gibaa gyisē so mō yee, ‘Feye bere, fe wōra amudensebo me-sē Wurubuaare ase. Fe' baa kyena mō ase mō-gewuragyi mō dō. O wolaa lōrō nno yela sa feye lii ko-o abere abono o lēs soso de gesē mō.

35 I kya nyiile yee owi ɔbono akon a dē me mō, fe sa me agyudo; bolefō kya mōcō me mō, fe sa me nkyu, n gye isafo feye-isowole so mō, fe keda me-gisafo,

36 menj bo gikuru bunse abee gegbē suuse mō, fe sa me; ne lo mō, fe kere me so; ne me keda me tii de obu mō, fe kpaa laa me.’

37 Nfono mō, ilaa dēnsē awɔrabō mō me laa taase me yee, ‘Aye-wura, gemenkē ne a wu fo yee akon a dē fo ne a sa fo agyudo, abee bolefō kya mōcō fo ne a sa fo nkyu?’

38 Gemenkē ne fo ba aye-ɔsowole so ne a keda fo gisafo, abee a wu yee foŋ bo gikuru abee gegbē ne a sa fo?’

39 Gemenkē ne a wu fo fo kya lo abee me tii fo de obu, ne a kpaa laa fo?’

40 Me ɔbono n gye wura mō nan lēs genō sa mōmō yee, ‘Gesintin ne n' kya tōgē feye faa, owi ɔbono fe wōra genen ilaa idéana sa menanboana ade dō ɔko, ba-a gebii pii ne o gye mō, me ne fo wōra sa genen.’

41 “Nfono mō, nan tōgē sa abono me yele me-bene gibaa so mō yee, ‘Feye bere, Wurubuaare gi tōgē nno wōra feye. Fe' naa me ase kpe ɔgya

ɔbono ɔŋ kya wu' gɛkaako mɔ dɔ! Wurubuaare gi baala ɔgya ɔbono yela sa ilaa nyenyen pewu gɛmu mɔ mɔ-re mɔ-ssɔc.

⁴² I lii fɛɛs owi ɔbono akon a dɛ me mɔ, feŋ sa me agyudɔ; bolefɔ kya mɔɔ me mɔ, feŋ sa me nkuy;

⁴³ nɛ gyi gisafø fɛye-isowole so mɔ, feŋ sɔɔ me abaa anyɔ; meŋ bo gikuru bunse abɛɛs gɛgbɛ suuse mɔ, feŋ sa me; nɛ lɔ abɛɛs mɛ keda me tii de obu mɔ, feŋ kpaa laa me.'

⁴⁴ Nfonø mɔ, mɛ laa taasɛ me yɛɛ, 'Aye-wura, gemenke ne a wu fo yɛɛ akon a dɛ fo abɛɛs bolefɔ kya mɔɔ fo abɛɛs fo kya gyi gisafø abɛɛs foŋ bo gikuru abɛɛs gɛgbɛ abɛɛs fo kya lɔ abɛɛs mɛ keda fo tii de obu, ne a meŋ kerɛ fo so?'

⁴⁵ Nan lɛɛs gɛnɔ sa mɔmɔ yɛɛ, 'N kya tɔgɛ fɛye gesintin yɛɛ gɛnɔɔbono feŋ kpaa me-nanboana ade dɔ ɔko, ba-a gebii ne ɔ gyɛ mɔ, me ne feŋ kpaa gɛnen.'

⁴⁶ Nfonø mɔ, gɛnen asa abono mɛ laa kpe daa nfonø Wurubuaare laa biide mɔmɔ-giso gɛkpaa-gɛkpaa mɔ. Ilaa dense awɔrabø mɔ bere, mɛ laa nyɛ kyena Wurubuaare asɛ gɛkpaa-gɛkpaa."

26

Me Da Gɛnɔ Yesu So

¹ Yesu gi nyiile asa ilaa idɛ pewu ta mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ,

² "Fɛɛs gɛnɔɔbono fe nyi mɔ, i san nke nnyɔ de a' gyi aye-Lewu Gi Serege Aye So gɛkɛ bele. Gɛnen gɛkɛ bele gɛbono gigyi dɔ mɔ, mɛ laa kyu

me, anyamese pεwu mɔmɔ-daa mɔ, wɔra me-akyobo abaa dɔ de mε' da me ajanbi oyii so mɔɔ."

³ Gyuda awura asunbi aleebø abelense de mɔmɔ abelense sense mɔ me kpaagyan' Kayifase gewi. Kayifase ne n gyε mɔmɔ-asunbi aleebø gεmu.

⁴ Mε gyan' gεnen mɔ, mε da gεnɔ gεnɔobono mε laa ḥara keda Yesu de mε' mɔɔ mɔ mɔ.

⁵ Mε tɔge yεε iŋ kaabore mε' mɔɔ mɔ gesi mɔ gigyi dɔ; iŋ gyε gεnen mɔ, i laa naa bara ikɔ.

okyii ɔko Gi Kyεεgε Anuwanterε Worogε Yesu

⁶ Yesu gi kpe Betani ɔsowole so. ɔ bo nno mɔ, o kpe Simon ɔbono nkana ɔ gyε okononbu mɔ gεten dɔ.

⁷ Mε wɔra agyudo, Yesu tε ɔ kya gyi mɔ, ɔkyii ɔko gi ba mɔ ase, ɔ de puruntuwa dεnsε ɔko de anuwanterε boogyalonse. ɔ fo Yesu ase mɔ, ɔ kyεεgε anuwanterε mɔ worogε mɔ-gimu so.

⁸ Yesu akasεbo mɔ mε wu gεnen mɔ, i loo mɔmɔ, ne mε taase yεε, "Mene n wɔra ne ɔkyii baare gi gyi anuwanterε mɔ gyεrεbi faa?

⁹ Anuwanterε baare men wɔra ɔfεsε mɔ, nkana a laa nyε aterenbi belε de a' kyu yε sa ayenbo!"

¹⁰ Yesu gi nu mɔmɔ ase, imɔso ɔ tɔge mɔmɔ yεε, "Mene n wɔra ne fε kya nyala ɔkyii baare? Ilaa dεnsε ne ɔ wɔra sa me faa.

¹¹ Ayenbo abono fε dare faa, mε bo fεye ase adaa-adaa. Me bere fε maŋ nyε me n' kyena fεye ase kpaagyan lii.

¹² ɔ kyεεgε anuwanterε baare worogε me-gimu so faa mɔ, o gyere me yela gyoo me-gipule ne.

13 Fe' sōo gibui yela. Gesinkpan so geten kamaase gebono me laa tōge Wurubuaare ɔkalan konkonsé kyu lii me so mō, me laa tōge ilaa ibono ɔkyii baare gi wōra sa me faa kee kyu nyingi mō."

Gyudase Gi Kyule Yεε ɔ Laa Kyu Yesu Wōra Mo-Akyobo Abaa Dɔ

14 Imō idε gemara mō, Gyudase Isikaayɔtε ɔbono ɔ gyε Yesu akasεbo gudu anyɔ mō dɔ oko gi kpe kpaa wu Gyuda awura asunbi aleɛbo abelense mō,

15 ne ɔ taase mōmō yεε, "Nengyene ne taale kyu Yesu wōra feye abaa dɔ mō, menε ne fe laa sa me?" Nfonon mō, abelense mō me kale aterenbi boduduuse ako abi oko de saalaa kyu sa mō.

16 San kyu lii nfono mō, Gyudase gi san ɔ kya kere ɔkpa ɔbono so ɔ laa yεgε abelense mō me' nyε Yesu mō.

Yesu Mo-re Mo-Adε Me Gyi Gεke Belε

17 Gεke gebono Bodobodo Maadiise Agyibere mō ge kya yii gesε mō, Yesu akasεbo mō me ba mō ase baa taase mō yεε, "Fone ne fo kya laare a' kpaa baala de a' gyi Lewu Gi Seregε Aye So gεke belε mō?"

18 Yesu gi lεε gesε yεε, "Fe' naa loo nten dɔ de fe' kpaa tōge sa ɔnyen ɔko yεε, 'Me, feye-onyiilebo mō yεε, "Me-owi gi fo. Fo-geten dɔ ne me-re me-akasεbo a laa baa kyena de a' gyi Lewu Gi Seregε Aye So gεke belε agyudɔ mō."'

19 Yesu akasεbo mō me kpaa wōra fεε gesεcɔbono ɔ tōge sa mōmō mō, ne me kere Lewu Gi Seregε Aye So gεke belε mō agyudɔ mō yela nno.

20 I fo gedcōde mō, Yesu mō-re mō-akasēbo gudu anyō mō me kpe ogyiten mō.

21 Mē kya gyi mō, Yesu gi tōge yee, “Gesintin ne n' kya tōge mi-i sa feye faa, feye dō əko laa yegē me-akyobo mē' nyē me.”

22 Yesu gi tōge genen mō, i wōra mō-akasēbo mō ayen gikyō, ne me san me kya taase mō əko-əko yee, “Me-wura, imoso me ne nan wōra fo genen?”

23 Yesu gi lēe genō sa mōmō yee, “Obono o laa yegē me-akyobo mē' nyē me mō me-re kaase ne n kya wōra abaa gyi lēpe kolon dō.”

24 I bo no yee me, anyamese pēwu mōmō-daa mō, nan wu' lewu obono ənan mē wolaa əmarase yela Wurubuaare agyebi dō kyu lii me so mō. Obono o laa kyu me, anyamese pēwu mōmō-daa mō, wōra me-akyobo abaa dō mō bere, mō laako. I mējnan korogē mō mō, i boran sa mō.”

25 Nfono mō Gyudase obono o laa kyu Yesu wōra mō-akyobo abaa dō mō gi taase Yesu yee, “Obelense, me ne nan wōra fo genen?” Yesu gi lēe genō sa mō yee, “Fo-genō dō ne i lii.”

Yesu Lēwu Laa Lōrə Anyamese Mō-re Wurubuaare Nsana

26 Mē san me kya gyi mō, Yesu gi puru bodobodo keda, o kyu afaala sa Wurubuaare, ne o gbaa-gbaa mō dō kyu sa mō-akasēbo mō yee, “Fē' sōc de fē' gyi. Me-nyoro ne.”

27 O puru konkon de nta kee keda, o kyu afaala sa Wurubuaare, ne o kyu nta mō sa mō-akasēbo mō yee, “Feye pēwu fē' sōc de fē' nun kōclē.”

28 Nta nbono n də mi-i sa feye faa, me-nkalan ne. Nan wu' mɔ, me-nkalan gi laa kyεεge fue sa asa sakyɔ de Wurubuaare ɔ' yεεge mɔmɔ-re mɔ mɛ' nyε wɔra gεnɔ pobɔrɔ.

29 N' tɔgε feye yεε pei ne nan kii nun nta fafaanan mɔ, gεnen mɔ, gεkaabono me-re feye a tε a kya nun nmɔ npobɔrɔ me-sε Wurubuaare gewuragyi mɔ dɔ mɔ."

30 Yesu mɔ-re mɔ-akasebo mɔ mε gyi ta mɔ, mε bii afaala ɔlon sa Wurubuaare, ne mε lii kyon Nfɔ Iyii Gibii mɔ so.

Yesu Yεε Piita Laa Sorogε Yεε Oŋ Nyi Yesu

31 Mε kya kpe mɔ, Yesu gi tɔgε sa mɔ-akasebo mɔ yεε, "Nde gεnyε gedε feye pεwu fe laa sele taa me yεε. I kya nyiile yεε mε wolaa ŋmarase me-ilaa yela Wurubuaare agyεbi mɔ dɔ yεε, 'Wurubuaare laa mɔɔ isande ɔkparebo mɔ.

I ba gεnen mɔ, isande gikpen mɔ gi laa yaasε giyan-giyan.' "

32 Ne Yesu gi kii tɔgε yεε, "Ne kyingi lii ibuni dɔ mɔ, nan gyangbara feye kpe Galeli."

33 Nfono ne Piita gi tɔgε sa Yesu yεε, "Ba-a me-nanboana pεwu mε laa sele taa fo yεε mɔ, me bere maŋ sele taa fo yεε kpa-a."

34 Yesu gi tɔgε sa mɔ yεε, "Sɔɔ gibui yela, ndε gεnyε gedε gbaa, pei de kyaasse gyangbarase ɔ' lɔɔ folε mɔ, fo laa sorogε gikpadɔ gisa' yεε fo mεŋ nyi me."

35 Piita gi lεε gεnɔ yεε, "Ba-a mε laa mɔɔ me-re fo mɔ, maŋ sorogε yεε meŋ nyi fo." Ne Yesu akasebo sense mɔ mε tɔgε gεnen kee.

Yesu Gi Kpaa Dalaa Gesemeni

36 Yesu mɔ-re mɔ-akasεbo mɔ me kpe getεεko, mε kya terε nno yεε Gesemeni. Mε fo nno mɔ, Yesu gi tɔge sa mɔ-akasεbo mɔ yεε, “Fe' kyena gεrε gyoo me. Nan tu kpe faanaa kpaa dalaa.”

37 ɔ yεgε Piita mɔ-re Sεbedi mɔ-biana anyɔ mɔ bere me buu mɔ. Mε kya kpe mɔ, mɔ-gisen dɔ i yii gesε i kya dεε mɔ, ne mɔ-nyoro gi kya togε mɔ.

38 Ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yεε, “N kya wu' mi-i fuε. I kya laare i' mɔɔ me gbaa. Fe' kyena gεrε de fe' dii ilaa kamaase ibono i laa ba mɔ kpaa me.”

39 ɔ naa taa mɔmɔ yεgε kpe ansi dɔ ɳmaraa, ne o kyu mɔ-nyoro da bun gesinkpan, ɔ kya dalaa ɔ kole Wurubuaare yεε, “Me-sε, nengyene i laa sa mɔ, yεgε awɔrɔfɔɔ abono a kya ba me so faa a' kyon gibaafon. Ne dabɔle dalaa genen faa mɔ, yεgε fo-lεε fo-gelaare ne ge' wɔra, in gyε me-lεε me-gelaare.”

40 ɔ dalaa genen mɔ, o kii kpe mɔ-akasεbo asa' mɔ asε. ɔ baa kpe mɔ, mε dε ginsi gide. O kyingi mɔmɔ, ne ɔ taasε Piita yεε, “Imɔso feŋ taale kyena ba-a ɳmaraa de fe' dii ilaa ibono i laa ba mɔ kpaa me?”

41 Fe' dii ilaa ibono i kya ba mɔ de fe' dalaa yεε imɔ iko i meŋ' nyε fεye pene de fe' wɔra ilaa nyenyen. Ne wu yεε fεye-asen dɔ mɔ, nkana fe kya laare fe' wɔra me-gelaare, fεye anyamesε-lεε ɔlon ne meŋ kya taale.”

42 Yesu gi kii kyon taa mɔmɔ yεgε ginyɔsε kpaa dalaa kole Wurubuaare yεε, “Me-sε, nengyene i maŋ sa de awɔrɔfɔɔ abono a kya ba me so faa a'

kyon gibaafon sa me bere mɔ, yegɛ fo-gelaare ne gɛ' wɔra."

43 O baa kii kpe mɔ-akasɛbo mɔ ase mɔ, me kii dɛ. I lii fɛɛ ginsi gide gi dɛ mɔmɔ.

44 Yesu gi taa ɔmɔ yegɛ ne o kii kpaa dalaat gesase. Gedalaa kolon gebono ne ɔ kpe ɔ kya dalaat.

45-46 O kii ba tu mɔ-akasɛbo mɔ, o kyingi mɔmɔ, ne ɔ taase mɔmɔ yɛɛ, "Fε san fe dɛ fe kya kyoola? Owi mɔ gi fo. Kon ne ilaa nyenyen awɔrabo mɛ laa nyɛ me, anyamese pɛwu mɔmɔ-daa mɔ ne. Fε' kerɛ. ɔbono ɔ laa kyu me wɔra mɔmɔ-abaa dɔ mɔ ne n kya ba faa. Fε' koso de a' gyangara mɔ."

Mε Keda Yesu

47 Yesu san ɔ kya tɔŋɛ mɔ, Gyudase, Yesu akasɛbo gudu anyɔ mɔ dɔ ɔko, gi ba nfono. Sakpii bele buu mɔ, me dɛ nki de nkpotii. Mε lii Gyuda awura asunbi aleɛbo abelense de mɔmɔ abelense sense mɔ ase.

48 Gyudase ɔbono ɔ laa kyu Yesu ɔ kya wɔra abelense mɔ abaa dɔ genen mɔ gi wolaa tɔŋɛ sa sakpii mɔ yɛɛ, "ɔbono fe wu ne faala mɔ da mɔ gya-gya mɔ, mɔ ne; fe' keda mɔ."

49 Imɔso me kpaa fo nno mɔ, gesintin mɔ, Gyudase gi naa kpe Yesu ase, ɔ tere mɔ yɛɛ, "Obelense," ne ɔ faala mɔ da mɔ gya-gya.

50 Yesu gi tɔŋɛ sa mɔ yɛɛ, "ɔnyen, ilaa ibono fo ba de fo' baa wɔra mɔ, wɔra." ɔ tɔŋɛ mɔ genen mɔ, sakpii mɔ dɔ asa me lii keda Yesu.

51 Nfono mɔ, asa abono me bo Yesu ase mɔ dɔ ɔko gi loore mɔ-gɛki lɛɛ, ne ɔ ɲɛɛlɛ dega ɔko giso fue. Dega mɔ wura ne n gyɛ asunbi aleɛbo gɛmu.

52 Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yεε, “Kiiri gɛki mɔ wɔra gɛmɔ-gifɔrɔ dɔ. Abono me kya kɔ de nki mɔ, nki lεwu ne me kya wu'.

53 Fε nyi yεε maŋ taalɛ saawo terɛ me-sɛ Wurubuaare de o' baa kpaa me? Fεε ne saawo terɛ mɔ mɔ, ayaa adɛ so mɔ, o laa sun mɔ-isɔɔ akpen afonɛɛ-afonɛɛ de mε' kpelege baa kpaa mɛ.

54 Ne fεε me baa kpaa me mɔ, nnɛ ne i laa nyɛ kyena de Wurubuaare agyɛbi ɔwɔlɛ mɔ dɔ ilaa? I bo mɔ-ɔwɔlɛ mɔ dɔ yεε i kaabore genen ilaa idɛ i' ba me so.”

55 Mε bo nno mɔ, Yesu gi taase sakpii mɔ yεε, “I gye yεε n gye oyu nyɛnyɛn daa ne fe kyu nki de nkpotii baa keda me faa? N kya kpaa kyena Wurubuaare ɔson obu gikpaara mɔ so gɛke kamaase n kya nyiile asa ilaa. I wonɛ so ne feŋ keda me nno?

56 Imɔ idɛ pεwu i ba me so faa, i kyena daa de ilaa ibono Wurubuaare ikalan atɔgɛbo mɔ mɛ wolaa ɔmarase yela Wurubuaare agyɛbi mɔ dɔ mɔ.” Nfono mɔ, mɔ-akasɛbo mɔ pεwu mɛ sele taa mɔ yεgɛ.

Mε Kyu Yesu Kpe Nbɛle Agyibo Ansi Dɔ

57 Abono me keda Yesu mɔ mɛ kparɛ mɔ kpe Kayifase gεwi. Mɔ ne n gye Gyuda awura asunbi aleɛbo gεmu. Mɔmɔ-nbara aŋmaraseɛbo de mɔmɔ-abelɛnse sense abono mɛ kya gyi asa nbɛle mɔ mɛ gyan' mɔ-gεwi.

58 Mε de Yesu mɛ kya kpe genen mɔ, Piita gi buu mɔmɔ giyaa-giyaa genen-n kpaa loo asunbi aleɛbo gεmu mɔ gikpaara mɔ so. C loo nno mɔ,

ɔ kpaa kyena saare Wurubuaare ɔson obu mɔ adiibo mɔ dɔ de o' wu ilaa ibono i laa ba mɔ.

⁵⁹ Me kya gyi Yesu nbele mɔ, asunbi aleɛbo abelense mɔ de nbele agyibo mɔ pewu me laare asa abono me laa baa kɛɛ abon gyan' Yesu so de me' nyɛ mɔ mɔɔ mɔ,

⁶⁰ me meŋ nyɛ. Asa sakyɔ me baa kɛɛ abon gyan' mɔ so bere. Me meŋ kii nyɛ abon abono me laa yele amɔ so de me' mɔɔ mɔ mɔ. Laalaaloge mɔ asa anyɔ ako me lii yele

⁶¹ tɔge yɛɛ, "ɔnyen baare gi tɔge yɛɛ ɔ laa taale boori Wurubuaare ɔson obu mɔ de o' kyu nkɛ nsa kii kyu yii mɔ."

⁶² Nfono mɔ, asunbi aleɛbo gemu mɔ gi koso yele ne ɔ taase Yesu yɛɛ, "Ibono pewu me de ma-a gyan fo so faa, fon bo genɔ lɛɛ?"

⁶³ Yesu meŋ tɔge sei. Asunbi aleɛbo gemu mɔ gi kii tɔge sa Yesu yɛɛ, "Ilaa ibono nan baa taase fo faa, ne fon tɔge gesintin mɔ, fo-re Wurubuaare ɔbono ɔ bo nno gekpaa-gekpaa mɔ abaa anyɔ. Imɔso fo ne n gye ɔbono Wurubuaare gi sun fo yɛɛ fo' baa gyi gewura mɔ-adɛ so mɔ? Fo ne n gye Wurubuaare mɔ-bi mɔ?"

⁶⁴ Yesu gi lɛɛ genɔ sa mɔ yɛɛ, "Fo ne n tɔge. N kya buu mi-i sa feye yɛɛ gekaako mɔ fe laa wu me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ, n te Wurubuaare ɔlolonbo mɔ gyisɛ gibaa so, n kya gyi gewura mɔ ase, ne nan kyena Wurubuaare awole so kpelege ba gesinkpan so."

⁶⁵ Asunbi aleɛbo gemu mɔ gi nu imɔ ide mɔ, ɔ biide mɔ-gegbɛ kyadɛ de i' nyiile yɛɛ ilaa i ba, ne ɔ tɔge yɛɛ, "ɔ de mɔ-nyoro ɔ kya kesere de Wurubuaare! Ilaa imɔ ne a baa a kya laare de

a' baa nu lii mɔ ase baa don de idɛ? Ilaa ibono ɔ tɔgɛ faa, idɛ kon feye gbaa-gbaa fɛ nu de feye-aso.

⁶⁶ Mene nwɔnsa ne fɛ dɛ?" Me lɛɛ genɔ sa mɔ yɛɛ, "ɔ kaaborɔ ɔ' wɔra ɔmɔcsɛ."

⁶⁷ Nfono mɔ, me too akyɔlɛ wɔra mɔ-ansi dɔ ne me ŋɛ ŋɛ mɔ akɔn. Ako me da mɔ itan,

⁶⁸ ne me tɔgɛ mɔ yɛɛ, "Fo ne n gyɛ ɔbono Wurubuaare gi sun yɛɛ fo' gyi gewura aye Gyuda awura so mɔ, bii ɔbono ɔ ŋɛ fo mɔ."

Piita Gi Soroge Yɛɛ Oŋ Nyi Yesu

⁶⁹ Piita te gikpaara mɔ so mɔ, obolonbu ɔko gi baa tu mɔ, ne ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, "Fo kee fo-re Yesu Galelinyen mɔ ne n naa."

⁷⁰ Piita gi soroge mɔmɔ pɛwu ansi dɔ yɛɛ, "Meŋ nyi ilaa ibono fo kya tɔgɛ faa so."

⁷¹ ɔ tɔgɛ genen mɔ, ɔ koso lii kpe geten mɔ gebunono. Obolonbu ɔko kee gi kii wu mɔ, ne ɔ tɔgɛ sa abono me bo nfono mɔ yɛɛ, "ɔnyen baare kee mɔ-re Yesu, Nasaretényen mɔ ne n naa."

⁷² Piita gi ka sa mɔ yɛɛ, "Meŋ nyi genen ɔnyen ɔbono!"

⁷³ I kii wɔra ŋmaraa too mɔ, anyen abono me yele nfono mɔ me naa ba Piita ase ne me tɔgɛ yɛɛ, "Gesintin fo tansi fo gyɛ ɔmɔ dɔ ɔko. Fogedɛ atɔgɛbi gbaa i kya nyiile genen."

⁷⁴ Nfono mɔ, Piita gi ka sa mɔmɔ yɛɛ, "Ne kerɛ fɛɛ Wurubuaare. Meŋ nyi ɔnyen ɔbono fe dare faa. Nengyene abon ne n' kya keɛ mɔ, me-re Wurubuaare abaa anyɔ." Ayaa abono so mɔ, kyaase gi folɛ.

⁷⁵ Nfono mɔ Piita gi nyingi ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ sa mɔ mɔ. Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, "Nde

genyε gedε pei de kyaase o' baa folε mɔ, fo laa soroge gikpadɔ gisa' yεε fo mεŋ nyi me." Piita gi nyingi genen mɔ, o lii gikpaara mɔ so kpaa su gensipεere so.

27

Mε Kyu Yesu Kpe Ḍbelense Pilatoansi Do

¹ Nyεnyengε fu-u mɔ Gyuda awura asunbi alεεbo abelense de mɔmɔ abelense sense abono mε kya gyi nbεlε mɔ pewu mε da genɔ genɔɔbono mε laa wɔra de Yesu o' wɔra cmɔcɔse mɔ.

² Imɔso mε ηminde mɔ, ne mε kpare mɔ kyu kpaa wɔra Ḍbelense ɔbono o te sa Rom wura mɔ abaa dɔ yεε o' gyi mɔ-nbεlε. Mε kya tere genen Ḍbelense ɔbono yεε Pilato.

Gyudase Gi Wɔra Mɔ-Nyoro Ḍfe

³ Gyudase ɔbono o yεε Yesu akyobo mε nyε mɔ mɔ gi nu yεε Yesu laa wɔra cmɔcɔse. Imɔso o nu mɔ-nyoro gesε yεε o wɔra ilaa nyεnyen. Genen so mɔ o kiiri aterenbi abi oko de saalaamɔ kperε asunbi alεεbo abelense mɔ de mɔmɔ abelense sense mɔ,

⁴ ne o tɔge sa mɔmɔ yεε, "Ne fe ɔnyen ɔbono oŋ wɔra ilaa nyεnyen mɔ sa feye kaabore o kya laare o' nyε lewu faa, ne wɔra ilaa nyεnyen!" Mε lεs genɔ sa mɔ yεε, "Imɔ ibono iŋ fe aye-giso. Fonkon ilaa ne!"

⁵ Mε tɔge genen mɔ, Gyudase gi ηmanyan aterenbi mɔ too mɔmɔ Wurubuaare ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so nfono, ne o naa kyon kpaa wɔra mɔ-nyoro Ḍfe mɔcɔ.

6 Asunbi aleebbo abelense mō me tōsse aterenbi mō ne me tōge yee, "Aterenbi ade mō, nkalan aterenbi ne. I lii fēe amo ne a kyu sō issa obono a laa yēge de c' wōra omēsse mō, imōso in de əkpa yee a' kyu amo kpaa saare aye-ɔson aterenbi dō."

7 Mōmō pēwu me tōge kyule abara yee me' kyu genen aterenbi mō kpaa sō gesinkpan gebono me kya terē yee Nlōbi ɔpōrōbo Gesinkpan mō de me' kyu nno wōra asafo opuleten.

8 Imō ide so mō, asa me yela gesinkpan gebono ginyen giko yee Nkalan Gesinkpan. Me san ma-a terē genen ginyen mō baa lii de ndē.

9 Imō ide mō i yēge ilaa ibono Gyeremaya gi wolaa wu tōge mō i wōra gesintin. Gyeremaya gi wōra Wurubuaare ikalan ɔtōgebo. C tōge yela yee,

"Isirale awura me kyule yee
me laa sō mō aterenbi boduduusé abi oko
de saalaa.

10 Ne me kyu genen aterenbi mō kpaa sō nlōbi ɔpōrōbo gesinkpan.

Genen ne Wurubuaare gi tōge me yee n' wōra ne."

Obelense Pilato Gi Taase Yesu Ilaa

11 Obelense Pilato kya gyi Yesu nbēle mō, o taase mō yee, "Fo ne n gyē wura sa Gyuda awura mō?" Ne Yesu gi lee genō yee, "Fo-genō dō ne i lii."

12 Genōten gebono Gyuda awura asunbi aleebbo abelense mō de mōmō abelense sense mō me ten gyan' Yesu so mō bere, Yesu menj tōge sei kyu naa de imō so.

13 Pilato gi kii taase mō yee, "Foŋ kya nu ilaa ibono pēwu me de ma-a gyan' fo so faa?"

14 Yesu məŋ baa bugi mō-gənō tōge sei, imoso i tansi de əbelense mō gənō.

Pilato Gi Sa Ḷkpa Yee Me' Mōc Yesu

15 Gesi kamaase Gyuda awura me laa gyi mōmō-Lewu Gi Soroge Aye So gəke bele mō, Pilato kya kyena tigi mōmō-asa abono me tii de obu mō dō əko de kaase o' nyə mō-nyoro naa. Gyuda awura mō gbaa-gbaa ne n kya lęe gibaa yi yee əde ne me kya laare, ne Pilato kya tigi mō.

16 Genen owi əbono dō mō ənyen əko tii de obu, me kya terə mō yee [Yesu] Barabasə. Asa sakyō me nyi mō-ilaa so.

17 Imoso asa me koola me yelə, ne Pilato gi taase mōmō yee, "N' tigi ane sa feye? [Yesu] Barabasə abee Yesu əbono me kya terə mō yee Kirisito mō?"

18 Pilato gi wu yee Yesu ilaa i bo Gyuda awura abelense mō gelaaloo daa so ne me kyu mō bara mō.

19 Pilato san o te nbəle ogyiten o kya gyi nbəle mo genen mō, mo-ka gi sun isa mo ase yee, "Ənyen əbono fo kya gyi mō-nbəle faa məŋ wəra ilaa nyenyen. Imoso gen sa fo' wəra mō sei. Deeri genyə ne kuu oderi wu mō, ne baa lii de nde faa, in gyə me ne n te."

20 Gyuda awura asunbi aleabo abelense mō de abelense sense mō me wolaa tōge wəra sakpii mō yee me' tōge Pilato yee o' tigi daa Barabasə de o' yeege Yesu ne o' wəra əməccəse.

21 Pilato gi kii taase sakpii mō yee, "Genen asa anyə ade dō mō, ane ne fe kya laare yee n' tigi sa feye?" Mōmō pəwu me lęe gənō yee, "Barabasə."

²² Mε tɔgε gεnen mɔ, Pilato gi taase tɔmɔ yεε, "Mɔ, nne ne n' wɔra Yesu ɔbono mε kya terε mɔ yεε Kirisito mɔ?" Nfono mɔ asa mɔ pεwu mε lεe gεnɔ yεε, "Da mɔ ajanbi mada de oyii de o' wu'!"

²³ Ne Pilato gi taase tɔmɔ yεε, "De i' wonε? Menε ilaa nyenyen ne ɔ wɔra?" Nfono mɔ, mε lɔrɔ kpen ken-ken daa yεε, "Da mɔ ajanbi mada de oyii de o' wu'!"

²⁴ Pilato gi wu yεε ɔ buεεlε sakpii mɔ kpon. I kya laare i' bara ikɔ. Gεnen so mɔ, o kyu nkyu foro mɔ-abaa sakpii mɔ ansi dɔ nfono, ne ɔ tɔgε sa tɔmɔ yεε, "Gεnen ɔnyen baare lεwu berε, meŋ nyi mɔ so sei. Fe' wolaa bii yεε fεye ne n yεgε ne ɔ laa wɔra ɔmcɔse faa."

²⁵ Sakpii mɔ pεwu gi lεe gεnɔ sa mɔ yεε, "Yεgε mɔ-lεwu mɔ ɔ' sola daa aye-re aye-biana de aye-naanaana!"

²⁶ Mε tɔgε gεnen mɔ, Pilato gi tigi Barabase sa tɔmɔ, ne ɔ yεgε asogya mε taa Yesu awulibi ne ɔ tɔgε yεε mε' kyu mɔ naa kpaa da mɔ ajanbi mada de oyii de o' wu'.

Pilato Asogya Mɔ Mε Kyefoo Yesu

²⁷ Nfono mɔ Pilato asogya mɔ mε kyu Yesu kyu loo tɔmɔ-gεsun ɔwɔraten, ne mε terε tɔmɔ Rom asogya gikpen pεwu ba mɔ ase nno.

²⁸ Mε luu mɔ-ngbε nbono o suu mɔ ne mε kyu giwurakuru kyu gyaabii bun mɔ.

²⁹ Mε luo iwe kyu wɔra fεε wura gεpε kyu bun mɔ-gimu, ne mε kyu oyii tugesε kyu wɔra mɔ-gibaa gyise dɔ fεε ɔ gye daa wura. Mε san mε kya gyaabii mε kya ɳmii mɔ mε kya koso mε kya

faala mō yee, "Gyuda awura wura! Fo-re gimu dense!"

³⁰ Me kya too akyole ma-a bun mō, ne me sage oyii tugese mō lii mō-gibaa dō kiiri taa mō-gimu dō.

³¹ Me kyefoo Yesu genen ta mō, me marage giwurakuru mō, ne me kiiri mō gbaa-gbaa lees ngbe kyu suu mō, ne me san kpare mō lii de me' kpaa da mō ajanbi mada de oyii de o' wu'.

Me Da Yesu Ajanbi Lewu Oyii So

³² Me de Yesu me kya lii ɔsowole mō so me' kpaa mō mō mō, me gyangara ɔnyen ɔko, me kya tere mō yee Simon. ɔ gyε daa Siirinnyen. Ne me nyise mō yee ɔ' sola Yesu lewu oyii mō.

³³ Me naa genen kpaa fo geteεko, me kya tere nno yee Gologota. (Gologota gesε ne n gyε yee Gimu Giwuye Gikpalan.)

³⁴ Me fo nno mō, me kyu ilaa bololose iko kyu wɔra nta dō ne me kyu sa Yesu; ɔ da kere mō, o kine yee ɔ maŋ nun.

³⁵ Me da Yesu ajanbi mada de oyii mō, ne me yε mō-nyoro so ato kyu. Me kya yε ato mō mō, me too ilaa iko kere. Ibono ɔko gi gyi mō, o kyu.

³⁶ Me yε ato mō ta mō, me san sii me te me kya dii mō.

³⁷ Ilaa ibono so me da mō ajanbi oyii so genen mō i mada mō-amu so yee,

YESU, GYUDA AWURA WURA MỌ NE.

³⁸ Me da iyu inyɔ iko kee ajanbi lewu iyii so fεε Yesu-lees mō. ɔko bo de Yesu gyise gibaa so ne ɔko, mō, bo de mō-bene so.

39 Yesu kyole oyii mō so genen mō, asa abono mē kya kyon de nfono mō mē kya tugi mō inosun, ne mē kya saale mō yee,

40 “Fo ne yee fo laa boori Wurubuaare ɔson obu mō de fo' kyu nke nsa kii yii mō mō? Kii mōlegē fo-nyoro! Nengyene fo ne n gyē Wurubuaare mō-bi mō gesintin mō, kpelegē lii lewu oyii mō so de a' kere.”

41 Genen kee ne Gyuda awura asunbi aleebō abelense mō de nbara anmarasebo mō de mōmō abelense sense mō mē yoole mō ne. Mē kya tōge

42 yee, “Mō ne n mōlegē asa. O man̄ taale mōlegē mō-nyoro. In gyē mō ne n gyē Isirale awura wura mō? O' kii kpelegē oyii baare so de a' cō gyi!”

43 Mō ne yee o gyē Wurubuaare mō-bi mō. Mō ne n kya ka gyan' Wurubuaare so. Imoso nengyene Wurubuaare kya laare mō-ilaa mō, o' mōlegē mō kon de a' kere!”

44 Ne iyu ibono mē da mōmō-re Yesu ajanbi mō kee mē saale mō genen.

Yesu Gi Leeɛ ɔjɛ

45 I fo owi ken-ken gere-gere mō, i wōra gibiri sirim genen gesinkpan mō pēwū so kaabore owi gbaase.

46 Genen owi gbaase ɔbono dō mō, Yesu gi kpen ken-ken tōge mō-gede dō yee, “Ilayi, Ilayi, lama sabakitani?” (Imō gesē ne n gyē yee, “Me-Wurubuaare, me-Wurubuaare, i wonē ne fo lee ansi taa me yegē genen?”)

47 Asa abono mē yelē nno mō ako mē nu mō ase ne mē tōge yee, “O kya terē Oloobu Ilaagya!”

48 Nfono mɔ, ɔko gi sele kyu taatɔ dufu-dufu ɔko kyu kpaa nyise wɔra mɔmɔ-nta bonyanse nko dɔ, ne o kyu de geyabii diire kpe Yesu gɛnɔ ase yee ɔ' kyogyyoo.

49 Abono me yele nno mɔ ako me tɔge sa kaase mɔ yee, "Yele de a' kere yee Ilaagya laa lii Wurubuaare dɔ baa mɔlɛgɛ mɔ?"

50 Yesu gi kii kpen ken-ken ne ɔ lɛe ɔŋɛ.

51 Nfono mɔ gikuru gibono gi tii Wurubuaare tudi-les obu bele mɔ gi kyan ginyɔ lii soso baa yi gese kyim. Gesinkpan ge gyigisi, ne afolə a boori-boori.

52 Nkyan nbono gi bo afolə dɔ mɔ gi bugi-bugi ne asa abono Wurubuaare gi lɔrɔ ɔmɔ yela sa mɔ-nyoro mɔ sakyc me kyingi lii ibuni dɔ,

53 ne me lii nkyan mɔ dɔ. Yesu gi kyingi mɔ, imɔ gemara mɔ, gɛnen ibuni ibono me naa baa loo Gyerusalem ɔsowole ɔbono Wurubuaare gi lɔrɔ yela sa mɔ-ɔson mɔ, ne me lɛe mɔmɔ-nyoro gɛwi nyiile asa sakyc.

54 Asogya ɔbelense mɔ mɔ-re asogya sense abono me kya dii Yesu mɔ me wu gesinkpan gigyigisibi mɔ de ilaa ibono i wɔra-wɔra nfono mɔ, i tansi de ɔmɔ-gɛnɔ ne i wɔra ɔmɔ gifuu, ne me tɔge yee, "Gessintin, ɔnyen baare tansi ɔ gyɛ Wurubuaare mɔ-bi!"

55 Akyii sakyc abono me buu Yesu lii Galeli ba Gyerusalem me kya kpaa mɔ mɔ kee me bo nno. Me yele geta-geta wu ilaa ide pɛwu.

56 Genen akyii abono dɔ ako ne n gyɛ Mariya Magadalakyii mɔ, de Mariya, Gyeemesi de Gyosefo mɔmɔ-nyi, de Sɛbedi mɔ-ka ɔbono ɔ korogɛ Yesu akasɛbo anyɔ ako mɔ.

Yesu Gipule

⁵⁷ I baa wɔra gedcɔde mɔ, aterenbi wura ɔko gi ba. Mε kya terε mɔ yεε Gyosefo. ɔ gyε daa Arimatiyanyen, ne o sɔɔ Yesu gyi.

⁵⁸ O kpe Pilato ase ne o kpaa kole mɔ yεε o laa kpaa saga Yesu gibuni mɔ lii lewu oyii mɔ so kyu kpaa pule. Pilato gi sa mɔ ɔkpa.

⁵⁹ Imɔso Gyosefo gi kpaa saga Yesu gibuni mɔ. O kyu gikelsle kyabi-kyabi kyu mili Yesu gibuni mɔ,

⁶⁰ ne o kyu kpaa pule mɔ Gyosefo gbaa-gbaa gεkyan pobɔrɔ dɔ. Ge gyε daa folεbɔ ɔbono o wolaa yεge mε logedi yela sa ibuni gipule mɔ. Nno ne o pule Yesu, ne o belen gibui bele-bele baa tii ɔbɔ mɔ gebunono ne o naa.

⁶¹ ɔ kya pule Yesu gεnen mɔ, Mariya Magadalakyii mɔ de Mariya banban ɔko mɔ mε te nno mɔmɔansi a sa de gεkyan mɔ.

Abelense Mɔ Mε Yεge Asogya Mε Dii Yesu Gεkyan Mɔ

⁶² Gεkaabono Yesu gi wu' mɔ ge gyε gεke gebono Gyuda awura mε kya baala nyoro ma-a gyoo mɔmɔ-gεke kyoolasε. Imɔ gedε kεsε mɔ, Gyuda awura asunbi aleεbo abelense de Farasii gikpen mɔ dɔ asa mε kpaa gyan' Pilato ase.

⁶³ Mε tɔgε sa mɔ yεε, "Obelense, a kya nydingi yεε nke nbono gεnen ɔbonbo mɔ te de ansi mɔ, o tɔgε yεε, 'Ne wu' mɔ, imɔ gεke sase mɔ Wurubuaare laa kyingi me lii ibuni dɔ.'

⁶⁴ Imɔso sa fo-asogya gεnɔ yεε mε' kpaa dii mɔ-gεkyan mɔ dandan kaaborε nke nsa mɔ gi' lɔɔ gyan'. Inj gyε gεnen mɔ, mɔ-akasεbo mɔ mε laa

naa kpaa yuuri mɔ-gibuni mɔ de mɛ' kyu naa
mɛ kya kɛɛ abon yɛɛ Wurubuaare gi kyingi mɔ
lii ibuni dɔ. Genen gɛmara-gɛmara abon abono
a laa wɔra nyenyen don abono mɔmɔ-ɔbelense
mɔ gbaa-gbaa te de ansi ne o kɛɛ mɔ."

⁶⁵ Pilato gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, "Yo, nan sa feye
asogya gikpen de mɛ' kpaa dii gɛkyan mɔ sa feye.
Feye, mɔ, fɛ' kpaa wɔra ilaa kamaase ibono fɛ laa
taale mɔ de ɔko ɔŋ sa o' nyɛ kpaa yii folɛbɔ mɔ."

⁶⁶ Pilato gi tɔgɛ genen mɔ, mɛ koso lii, ne mɛ
kyon kpe gɛkyan mɔ geten. Mɛ kpaa wɔra adawo
ako kyu daase folɛbɔ mɔ. Ne mɛ san yɛgɛ asogya
mɔ mɛ' yelɛ nno mɛ kya dii.

28

Yesu Gi Kyingi Lii Ibuni Dɔ

¹ Geke kyoolase mɔ gɛde kɛsɛ mɔ, i gyɛ Kosida.
Imɔ nyenyenɛ fu-u mɔ, Mariya Magadalakyii de
Mariya nyɔsɛ mɔ mɛ kpe de mɛ' kpaa kerɛ Yesu
gɛkyan mɔ.

² Nfono mɔ, gesinkpan ge gyigisi ibono i wɔra
ɔlon. Wurubuaare dɔ cɔcɔ ɔko gi kpelege lii
soso baa belen gibui bele gibono gi tii folɛbɔ mɔ
gɛbunono mɔ yela nkan, ne o dii o te gimɔ so.

³ Cɔcɔ mɔ kya ɲɛlegi fɛɛ nyangbon gi wiiseɛɛ,
ne mɔ-ilaa ibono o suu mɔ i fuuli pare-pare fɛɛ
okurufepuu.

⁴ Asogya abono mɛ kya dii gɛkyan mɔ mɛ wu
Wurubuaare dɔ cɔcɔ mɔ, i tansi wɔra mɔmɔ
gifuu, ne mɛ kya seli faa gyin-gyin. Ne mɛ lii tɔrɔ
gesinkpan, mɛ dɛ fɛɛ mɛ wu' daa.

5 Wurubuaare dō cōcō mō gi tōge sa akyii mō yee, "Fé meñ sa fe' sele gifuu. Inj gye Yesu əbono mē da mō ajanbi oyii so mōc mō ne fe kya laare?

6 Cŋ̄ baa c̄ bo gerenaa. O kyingi lii ibuni dō fēe genençbono c̄ wolaa tōge feye mō. Fé' baa kere nfononkana mō-gibuni mō gi dē mō.

7 Fé' kii belen kpaa tōge sa mō-akasəbo mō yee o kyingi lii ibuni dō. Fé' tōge sa mōmō yee c̄ laa gyangbara mōmō kpe Galeli. Nno ne mē laa kii wu mō. Mō-əkalan əbono c̄ sa me yee n' tōge feye mō ne."

8 Imōso akyii mō mē nu mō, mē sele belen lii geykan mō geten de mē' kpaa tōge əkalan mō sa Yesu akasəbo mō. Mē kya kpe mō, əkon bele bōla mōmō-asen dō, ne i kii koso i bo mōmō-gifuu.

9 Mē baa kere mō, Yesu ne! Mōmō-re mō mē gyan', ne c̄ faala mōmō. Nfono mō, mē tu sindi mō. Mē ɻmii keda mō-ayaa dō ne mē yen mō.

10 Yesu gi tōge sa mōmō yee, "Fé meñ sa fe' sele gifuu! Fé' kpaa tōge sa me-akasəbo, mōmō abono mē de fēe me-tedeana mō, yee mē' kpe Galeli. Nno ne mē laa wu mē."

Asogya Mō Me Kpaa Buu Sa Abelense Mō Yee Yesu Gi Kyingi

11 Akyii mō mē kya kpe mō, asogya abono mē kya dii Yesu geykan mō dō ako mē koso kpe nten dō kpaa buu ilaa ibono i tu ɻmō geykan mō gidii mō dō mō pewu sa Gyuda awura asunbi aleesəbo abelense mō.

12 Abelense mō mē nu genen mō, mōmō-re abelense sense mō mē kpaa gyan', ne mē da gedē genençbono mē laa wōra ne Yesu gikyengi mō i

maŋ nyε lii gewi mɔ. Mε da gede genen mɔ, mε kyu aterenbi belε kyu sa asogya mɔ yεε,

¹³ “Fε' sɔɔ de fe' naa tɔge sa asa yεε genye fe de mɔ, Yesu akasebo mɔ mε baa yuuri mɔ-gibuni mɔ koso.

¹⁴ Nengyene ilaa ide i kpaa nu ḥobelense Pilato mɔ, aye ne nan buεεle mɔ de oŋ sa o' kyu ilaa nyenyen iko kyu wɔra fεye.”

¹⁵ Gesintin mɔ, asogya mɔ mε sɔɔ aterenbi mɔ, ne mε san mε naa mε kya tɔge genen ilaa ibono ma-a sa asa. Genen ilaa ide i gbigi mɔmɔ Gyuda awura mɔ dɔ ne mε san mε kya tɔge imɔ baa lii de ndε.

Yesu Gi Ka Mɔ-Akasebo Mɔ Gika Laalaalogese

¹⁶ Yesu akasebo gudu ɔko mɔ mε kpe Galeli mɔ, mε kyon kpe gibii gibono so Yesu gi tɔge sa mɔmɔ yεε mε' kpaa gyan' mɔ.

¹⁷ Mε wu Yesu mɔ, mε ŋmii mɔ ne mε yen mɔ. Mɔmɔ ako bere, i wɔra mɔmɔ feε i meŋ gyε Yesu gbaa-gbaa ne.

¹⁸ Yesu gi tu sindi mɔmɔ, ne o tɔge sa mɔmɔ yεε, “Me-sε Wurubuaare gi kyu soso de gesinkpan so ɔlon kamaase kyu wɔra me-abaa dɔ.

¹⁹ Imɔso fe' kpaa yεε gesinkpan so asa kpei-kpei pewu mε' bingiri me-akasebo de fe' kyu aye-εε Wurubuaare ginyen, de me, mɔ-bi mɔ ginyen, de mɔ-Oduduu mɔ ginyen kyu gyere genen asa abono Wurubuaare sagyere,

²⁰ de fe' nyiile mɔmɔ yεε mε' wɔra ilaa kamaase ibono ne ka sa feye yεε fe' wɔra mɔ. N bo feye ase abere kamaase dɔ kpaa lii owi ɔbono gesinkpan so gεkyena ge laa yela ɔkara mɔ.”

GεnΠ PobΠrP

The New Testament in the Gikyode language

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gikyode

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 25 Apr 2025

4cc402b4-139a-5f33-9af9-fbf62307f663